

ಋಗಿಧಾನಮ್

ಗ್ರಂಥಕರ್ತಾರರು: ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್.ಎಸ್.ಜನಾರ್ದನ

ಯು ಗ್ವಿ ಧಾ ನ ಮ್

ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು :
ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ದನ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್
ಮೈಸೂರು-570024

1995

ಖುಗ್ವಿಧಾನಮ್

ಪುಟಗಳು : 128 + 12 = 140

ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ದನ

ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳು

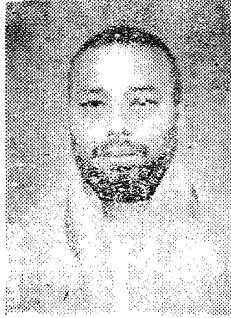
ಮುದ್ರಕರು :

ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್

ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು-510001

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
'ಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ದನ ಸಂಸ್ಕೃತ/ವೇದ ವಾಚ್ಛಯ/ಉತ್ತಮ
ಬೋಧಕರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದು ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ
ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಾ ಕರ್ನಾಟ ಸರ್ಕಾರ ಈ
ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿ ತಾ|| 23-6-95ರಂದು
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೆಚ್.ಜಿ. ಗೋವಿಂದೇಗೌಡ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು,
ದಿನಾಂಕ : ೨೨-೬-೧೯೯೫

ಬಿ. ಸುರೇಶ್, I.A.S.
ಅಯುಕ್ತರು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೃತಜ್ಞತೆ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ವತಿಯಿಂದ
ಋಗ್ವಿಧಾನಮ್ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಮುದ್ರಣಗೊಂಡು
ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ
ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ದನ್,
ಗ್ರಂಥಕರ್ತ.

ಪಿ ಲಿ ಕೆ

ನಾನು ಈಗ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಿತ್ಯವಿಯೋಗವಾಯಿತು. ಆಗ ನನಗೆ ಉಪನಯನವೂ ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ೨. ತಂದೆಯವರು ದೈವಾಧೀನರಾದವರೇ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮಧುಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳವರು 1963ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಉಪನಯನಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೇರಿಸಿದರು.

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಭಟ್ಟರು ಆಗ ಋಗ್ವೇದ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನನಗೆ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಮತವೆಂಬ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಋಗ್ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಸಿದರು. ೧) ಋಗ್ವೇದ ಸುಲಕ್ಷಣ ಘನಾಂತ ೨) ಋಗ್ವೇದ ಸ್ಮಾರ್ತಪ್ರಯೋಗ ೩) ಋಗ್ವೇದಶ್ರುತ ಪ್ರಯೋಗ ವಿದ್ವಾತ್ಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವುಕಾಲ (1977 ಇಸವಿಯಿಂದ 1983) ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರು ಆಗಲೂ ಶ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಅಧ್ಯಯನ ವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ 1983ರಲ್ಲಿ ಋಗ್ವೇದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದರು ಆದ ಉಪಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಸ್ಥಾನವು ತೆರ (ಖಾಲಿ) ವಾಯಿತು. ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೆ. ಆಗಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಎನ್.ಕೆ. ನೀಲಕಂಠಾ ರಾಧ್ಯರು ಪಾರ್ಟ್‌ಟೈಂ (ಅಲ್ಪಾವಧಿ) ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನಾರ್ದನರವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ನನ್ನ ಗುರುವರ್ಯರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಭಟ್ಟರವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ಬೇಡನೆಂದು ಹೇಳದೆ ಅವಶ್ಯಕ

ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನನ್ನ ಗುರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಗಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಇವರುಗಳ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವರುಗಳ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ವಿದ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಗುರು ತಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಳಿದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ವಂಶಜರಾದ ಹೆಚ್. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕುಠದತ್ತ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ (ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ) ನನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಹೋಮಾದಿಗಳು(ಎಲ್ಲಾ ವೈದಿಕ ವಿಷಯಗಳು)ನಡೆದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯಿಸಿ ಪೂಜಾಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಋಗ್ವಿಧಾನವನ್ನು ಬರೆಯಲು (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ) ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು ಅವರಿಗೂ ಅವರ ಮಹದುಪಕಾರಕ್ಕೂ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಋಗ್ವಿಧಾನವೆಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ವಿಶಾರದ ವಿದ್ವತ್ತಾಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದು ವೇದಾಂತವಿಶಾರದ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಎಂಬ ಬಿರುದು (Title) ಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಮಹದುಪಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಾಲ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇದನೆ) ದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ನಾನು ಇವರ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮುದ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪೂರ್ವವಿಾಮಾಂಸ ವಿದ್ವತ್ತಾ ಎಂ.ಎ., ಬಿ ಇಡಿ, ಪದವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಾಮಾಂಸ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ

ವಿದ್ವಾನ್ ನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್ ಇವರಿಗೂ ವೇದಪುರುಷನ ಮೂಲಕ ಅಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪುಸ್ತಕ ವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು ಮಾಲೀಕರು ಇವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ನನ್ನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ವಾನ್ಮಣಿಗಳಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ಜೆ. ಜಯರಾಮಾಚಾರ್ಯ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಶುಕ್ಲ ಯಜುರ್ವೇದ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರು ಇವರುಗಳವರಿಗೆ ನನ್ನ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ,
ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಜನಾರ್ದನ್
ರಾಜ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾರವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಋಗ್ವೇದದ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ವಿದ್ವಾನ್ ಆರ್. ಎನ್. ಜನಾರ್ಧನ ರವರು ವಿದ್ವತ್ ತರಗತಿಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಋಗ್ವೇದವನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಋಗ್ವೇದ ಸಲಕ್ಷಣ ಘನಾಂತ ಮತ್ತು ಋಗ್ವೇದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರಯೋಗ ಹಾಗೂ ಋಗ್ವೇದ ಶ್ರುತ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಿದ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಶಿಯಪಾದ ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಐಹಿಕ ಮತ್ತು ಅಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲ ಸಾಧನಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಧಾನವಾದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ (ಪಶು, ಅನ್ನ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಗೃಹಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮೊದಲಾದವು)ಯಾವ ಯಾವ ಸೂಕ್ತ ಪಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಜಪದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನೇದ ವಾಙ್ಮಯರ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮುದ್ರಣಗೊಂಡು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಹಿತೆಯು ಕರ್ಮ ಪ್ರಧಾನವಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಉಂಟು. ಈ ರೀತಿ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಬರಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ಧನ ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿರುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ಜಿ. ಜಯರಾಮಾಚಾರ್ಯ,

ಶುಕ್ಲ ಯಜುರ್ವೇದ,

ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಧಾನಾಧ್ಯಾಪಕರು,

ಮೈಸೂರು-24

ತಾ|| 22-6-95

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾರವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು,

ಮೈಸೂರು.

ಋಗ್ವಿದಾನದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ

ಶಾನಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಂತ್ರದೃಷ್ಟಾರರಾದ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಿಂದೆ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಅಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲಗಳನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಫಲಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪಠಿತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಫಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಕರ್ಮಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ತುತಿ ಅರ್ಥವಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಋಷಿಗಳ, ದೇವತೆಗಳ ವಿವರಣೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನೂ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗಿ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಭೀತಿಯು ಇಲ್ಲದೆ ಆಸತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೆ ತಿಂದ ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ “ಅಗ್ನಿ ರಸ್ಮಿ” ಎಂಬ ಋಕನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲನಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾದವರು “ನಮಸ್ತವದ್ಧ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಿಂದಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸಂತೈಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ನದಿಯನ್ನು ಈಜಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರವಾಹವಿದ್ದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಥಾರೂಢನಾಗಿ “ಉದ್ಧ ಊರ್ವಿ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ನದಿಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ದಾಟಬಹುದು ದೀರ್ಘವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟವನು

“ಅಮಂದ್ರೈ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸುಖವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವನು. ಹೀಗೆಯೇ ಇಂದ್ರ ಸರ್ವತಾ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಆಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹಣದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬಂದ ವಿದ್ಯೆಯು ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದರೆ “ಸಸರ್ವರಿ” ಎಂಬ ಋಕ್ಕನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಇಂದ್ರಿಯ ಸೌಷ್ಠವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಸಕ್ಷ ಚತುರ್ದಶಿಯಲ್ಲಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಘೃತ, ತೈಲ, ಸಾಸುವೆ, ಉಪ್ಪೊಂದಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಿತ್ತವನದಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಎಂತಹ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬಹುದು. ಸರ್ವಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಅಧ್ಯಾಯವುಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ” ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಾದಿಷ್ಟಯ” ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನವುಳ್ಳ ಗಾಯತ್ರಿಗೆ ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ “ಪಾವನಾನಿ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ನಿಂತು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಪಾಪ ನಿವೃತ್ತಿಯೂ, ನಿತ್ಯವೂ ಜಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಊಟಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಪಿತ್ತಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಯಸ್ಸು, ಯಶಸ್ಸು, ಧನ, ಪ್ರಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಮೃತ್ಯುಭಯವನ್ನೂ ನೀಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹತ್ವವುಂಟು. ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಹಾಲು, ಜೇನು, ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರನು ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ಯಮಸೂಕ್ತದಿಂದ ಅಷ್ಟವಿಾ ಅಥವಾ ಚತುರ್ದಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಜಿಸಿದರೆ ಸರ್ವ ಪಾಪ ವಿನೋಚನೆಯು ಮತ್ತು ಸಂತತಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಆಯಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಶೌನಕರು ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ವಿಷ್ಣು ವಿನ ಉಪಾಸಕರಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಲ

ಜಗತ್ತಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಮತ್ತು ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ, ಸೃಷ್ಟಿ ಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಈ ದೇವನು ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇವನು ಸ್ತುತಿ, ನಮಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನನ್ನು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ. “ದ್ವಿತೀತಕ್ಷತ್ರಾದಿ ಅಧ್ಯಂ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ವೈದ್ಯನು ತನಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ವೃಷ್ಟಿಕಾಮನೆಯುಳ್ಳವನು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಯನ್ನು ಭಜಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪಾಯಸದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದವನು ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗು ತ್ತಾನೋ ಅವನು ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಭೂತಾಂಶ ಋಷಿಯ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಅನುರೂಪವಾದ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ಭೂತೇಷ ಸೂಕ್ತ ಹೋಮದಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿರುವಾಗ ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಕಲ ಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರೂಪ, ಅನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮತ್ತು ಸಕಲ ಪಾಪವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. “ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿಃ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಋಗ್ವೇದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅದೃಷ್ಟಹೀನರು. ಇದು ರತ್ನದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆಯಂತೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೋಷಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಃಖಮಯವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಬಹುದು ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸೂಕ್ತಗಳ ತತ್ವಾರ್ಥವು ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಋಗ್ವೇದ

ವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವನು ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೂ ಇದು ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಶತ್ಯನಾಶ, ಮನಸ್ಸಂತೋಷ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಮಾಗಮ ಇವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಲ ಮನೋರಥವೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕವಾದ ಚಿಂತೆಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆಂಬ ಶುಭ ಕಾಮನೆಯಿಂದ ಮಹರ್ಷಿ ಶೌನಕರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಋಷಿಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಗ್ರಂಥವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ರುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಾನಗಳುಂಟು. ಪರಾಪಶ್ಯಂತೀ, ವೈಖರೀ ಮಧ್ಯಮಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ಪ್ರಭೆಗಳು, ಮೇಲು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ ಮನುಷ್ಯರು ಆಡುವ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅವಸ್ಥೆಯಾದ ಮಧ್ಯಮ ಎಂಬುದು ಭೂಲೋಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತನಾದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಧೈಯವಾದ ಮುಕ್ತಿ ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಪುನರಾವರ್ತಿ ರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಋಗ್ವಿದಾನ ವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಋಗ್ವೇದ ಮೂರ್ತಿ
(Rigveda Murty)

ಶ್ರೀಮತೇ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಾಯ ನಮಃ

ಅಥ ಯುಗ್ಮಿಧಾನಮ್

ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಮಯಾ ದೇವಂ ನಿರ್ಮಲ ಸ್ಪಟಿಕಾಕೃತಿಂ ।

ಅಥಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವ ಮುಪಾಸ್ತುಹೇ ॥

ಸತ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಸುಖ ಸ್ವರೂಪ ಮಮುಲಂ ಪ್ರೇರಾಭಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿತಂ ।

ಯೋಗಾರೂಢಮತಿ ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಭೂಷಾ ಸಹಸ್ರೋ ಜ್ವಲಂ ॥

ಶ್ರಕ್ಷಂ ಚಕ್ರ ಪಿನಾಕಿ ಸಾಭಯವರಾನ್ ಭಿಭ್ರಾಣಮರ್ಕಚ್ಛವಿವಾನ್ ।

ಛತ್ರೀಭೂತಫಣೀಂದ್ರ ವಿಂದು ಧವಳಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೃಸಿಂಹವಾನ್ ಭಜೇ ॥

ವ್ರಥನೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಓಂ ನಮೋ ಹಯಗ್ರೀವಾಯ ಓಂ ನಮೋ ಋಗ್ವೇದಾಯ

ಸ್ವಯಂ ಭುವೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ವಿಶ್ವಗೋಪ್ರೇ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ

ಮಂತ್ರದೃಗ್ಭ್ಯಃ ತಥೈವ ॥

ವಿವಕ್ಷುರಸ್ಮಶ್ಚೈಧೃಗ್ವಿದಾನಂ ಪುರಾಣಂ ಪುರಾದೃಷ್ಟ

ಮೃಷಿಭಿರ್ಮಂತ್ರ ದೃಗ್ಭಿಃ ॥೧॥

ಮಂತ್ರೇಭ್ಯೋ ಮಂತ್ರದರ್ಗಭೃಶ್ಚ ಸಮಾಮ್ನಾಯಾನುಪೂರ್ವತಃ ।

ಕರ್ಮಾಣಾ ಮೃವಿ ದೃಷ್ಟಾನಾಂ ನಿಧಿಂ ಪ್ರೋವಾಚ ಶೌನಕಃ ॥೨॥

ಋಷಿರ್ಭಿ ನಿವಿಧಾ ಮಂತ್ರಾ ದೃಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನಾ |
ಪ್ರಯೋಜನಾಯ ಚೋದ್ವಿಷ್ಟಾಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರದರ್ಶಿತಾಃ ||೩||

ಸಾನಾರ್ಥಾನಿಚ ಧರ್ಮಾಣಿ ಶಾಂತಿಪುಷ್ಪಾ ಶ್ರಯಾಣಿಚ |
ಸಿದ್ಧಯಶ್ಚ ತಪೋಮೂಲಾಃ ಶ್ರದ್ಧಧಾನಸ್ಯಕುರ್ವತಃ ||೪||

ಸ್ತುತ್ಯಾದಯೋ ಯೇ ವಿಕಾರಾ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಸ್ತಥಾರ್ಥವಾದಾ
ಋಕ್ಷುಸೂಕ್ತೇಷು ಜೈವ |
ಯೈರ್ಯೈ ಕಾನೈರ್ಋಷಿಭಿರ್ದೇವತಾಶ್ಚ ತುಷ್ಠಾಷ್ಯಂತೇ
ತಾನ್ ಶ್ರುಣುಷ್ಣೋಚ್ಯಮಾನಾನ್ ||೫||

ಆಯುಃ ಸ್ವರ್ಗೋ ದ್ರವಿಣಂ ಸೂನವಶ್ಚ ಚತುರ್ವಿಧಂ
ಪ್ರೋಕ್ತಮಾಶಾಸ್ಯಮಗ್ರೇ |
ಅನೈ ಕಾನಾಃ ಶತಶಃ ಸಂಪ್ರದಿಷ್ಟಾಃ
ಸಂಸ್ತವದ್ಭಿರ್ಋಷಿಭಿರ್ದೇವತಾಶ್ಚ ||೬||

ಸಿದ್ಧ ಮಂತ್ರಾಃ ವಿಧಿನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಫಲಂ ಯಚ್ಚಂತಿ
ವಿಧಿವತ್ ಪ್ರಯುಕ್ತಾಃ |
ಸತ್ಯಂ ತೇಷಾಂ ಸಾಧನಂ ಸಂಯಮಶ್ಚ ಶಮಸ್ತಿತಿಕ್ಷ್ಣಾ
ನ ಸೂಯಾ ದಮಶ್ಚ ||೭||

ತಸ್ಮಾತ್ ದ್ವಿಜಃ ಪ್ರಶಾನ್ತಾತ್ಮಾ ಜಪಹೋಮ ಪರಾಯಣ |
ತಪ ಸ್ಯಧ್ಯಯನೇ ಯುಕ್ತೋ ಭವೇತ್ ಭೂತಾನುಕಂಪಕಃ ||೮||

ಪ್ರತಿಯೋ ಬಾಹು ನೀರ್ಯೋಣ ತರೇದಾಪದ ಮಾತ್ಮನಃ |
ಧನೇನ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರಾತು ಜಪಹೋನ್ಮೈದ್ವಿಜೋತ್ತಮಃ ||೯||

ತಪಸಾ ಸ್ವರ್ಗಮಾಪ್ನೋತಿ ತಪಸಾ ವಿಂದತೇ ಮಹತ್ |
ತಪೋಯುಕ್ತಸ್ಯ ಸಿದ್ಧೃನ್ತಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ನಿಯತಾತ್ಮನಃ ||೧೦||

ವಿದ್ವೇಷಣಂ ಸಂವನನಂ ವಿಷಘ್ನಂ ರೋಗನಾಶನಂ |
ಯೇನ ಯೇನಾರ್ಥ ವೃಷಿಣಾ ಯದರ್ಥಂ ದೇವತಾಃ ಸ್ತುತಾಃ ||

ಸ ಸ ಕಾಮಃ ಸಮೃದ್ಧಿಶ್ಚ ತೇಷಾಂ ತೇಷಾಂ ತಥಾ ತಥಾ |
ತಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಿಧಾನಾನಿಚ ಕರ್ಮಣಾಮ್ ||೧೧||

ಪುರಶ್ಚ ರಣ ಮಾದೌ ತು ಕರ್ಮಣಾಂ ಸಿದ್ಧಿ ಕಾರಕಮ್ |
ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾ ಭೈಸನ ಸ್ಯಾದೌ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ ಚರೇತ್ ದ್ವಿಜಃ ||

ಕೇಶಶ್ಚ ಶ್ರು ಲೋಮನಖಾನಿ ವಾಪಯಿತ್ವಾ ಪ್ಲುತಃ ಶುಚಿಃ |
ತಿಷ್ಠೇದಹನಿ ರಾತ್ರೌ ತು ಶುಚಿರಾಸೀತ ವಾಗ್ಮತಃ ||೧೨||

ಸತ್ಯವಾದೀ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ಜಪೇತ್ ನ್ಯಾ ಹೃತಯಸ್ತಥಾ |
ಓಂಕಾರಾದ್ಯಾಸ್ತು ತಾ ಜಪ್ತ್ವಾ ಸಾನಿತ್ರಿಂ ಚ ತದಿತ್ಯ ಚಮ್ ||

ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಶುದ್ಧ ವತ್ಕೋಘಮುಷ್ಕಣಮ್ |
ಶಂವತ್ಯಃ ಸ್ತಸ್ತಿ ಮತ್ಯಶ್ಚ ಪಾವಮಾನೈಸ್ತಥೈವಚ ||೧೩||

ಸರ್ವತ್ರೈತತ್ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಮಾದಾವಂತೇ ಚ ಕರ್ಮಣಾಮ್ |
ಅ ಸಹಸ್ರಥಾ ಶತಾದ್ವಾ ದಶಾಂತಮಥವಾ ಜಪೇತ್ ||೧೪||

ಓಂಕಾರಂ ನ್ಯಾಹೃತೀಸ್ತಿಸ್ತಃ ಸಾವಿತ್ರೀ ಮಥವಾಯುತಮ್ |
ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ದ್ವಿರಾಚಾರ್ಯಾನ್ ಋಷೀಂ ಶೃಂಧಾಂಸಿ ದೇವತಾಃ |

ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ರೌದ್ರಂ ಮಂತ್ರಗಣಂ ಜಪೇತ್ |
ಅನಾರ್ಯೈರ್ನ ಚ ಭಾಷೇತ ನ ಶೂದ್ರೈರ್ನಾಪಿ ಗರ್ಹಿತೈಃ ||೧೯||

ನ ರಜಸ್ವಲಯಾ ನಾರ್ಯಾ ಪತಿತೈರ್ನಾಂತ್ಯ ಜೈನ್ಯಭಿಃ |
ನ ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದ್ವಿಷ್ಟೈರ್ನಾಚಾರ್ಯ ಗುರುನಿಂದಕೈಃ ||೨೦||

ನಮಾತ್ಯ ಪಿತೃ ವಿದ್ವಿಷ್ಠೈಃ ನಾನಮನ್ಯೇತ ಕಂಚನ |
ಮಂಗಲಾಚಾರ್ಯ ಯುಕ್ತಃ ಸ್ಯಾತ್ ತ್ರಿರಹ್ನೋಽಃ
ಭೃಪಯಾದಪಃ ||೨೧||

ಅಂತೇ ದ್ವಾದಶರಾತ್ರಸ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ |
ಅಗ್ನಯೇ ಚಾಥ ಸೋಮಾಯ ತೃತೀಯಾಂ ಚ ತಯೋಃ ಸಹ ||

ವೈಶ್ವದೇವೀಂ ಚ ರೌದ್ರೀಂ ಚ ಜುಹುಯಾದುತ್ತರೇ ತತಃ
ಅವಸಾನಸ್ಯ ಪತಯೇ ತಥಾನು ಮತ ಯೇಸಿಚ ||೨೩||

ಧನ್ವಂತರಯೇ ಇತ್ಯನ್ಯಾಂ ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಾನುಪಿ |
ದಶಮೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ವತ್ಯಾ ಪರಾತು ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ಮೃತಾ ||೨೪||

ಸರಸ್ವತೈ ತಥಾ ವಿಷ್ಣೋ ರಂತ್ಯಾ ಸೌವಿಷ್ವಕೃತ್ಯಪಿ |
ಆಚ್ಯಾಹುತಯ ಏವಾದೌ ಸ್ಥಾಲೀ ಪಾಕೇ ಹುತೇ ಪುನಃ ||೨೫||

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ತರ್ಪಯೇದ್ವಿಪ್ರಾನ್ ಪಿತೃರ್ಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ |
ತತ್ರ ಶೇಷಂ ವಿಧಾನೇನ ಶುಚಿಭುಂಜೀತ ವಾಗ್ಮತಃ ||೨೬||

ಕೃಣ್ಣಾಣಾಮೇಷ ಸರ್ವೇಷಾಂ ವಿಧಿರುಕ್ತೋನು ಪೂರ್ವಶಃ |
ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾತಿ ಕೃಘ್ರಸ್ಯ ತಥಾ ಸಾಂತಪನಸ್ಯ ಚ ||೨೭||

ಪರಾಕಸ್ಯ ಚ ಕೃಘ್ರಸ್ಯ ವಿಧಿಶ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣಸ್ಯ ಚ |
ಏಕೇನ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಪ್ನೋತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||

ತ್ರಿಭಿಃ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಮಂತ್ರಾಶ್ಚ ಮುಚ್ಯತೇ ಚೋಪಸಾತಕೈಃ |
ಚತುರ್ಭಿಃ ಪೂರ್ಣಹತ್ಯಾಸ್ತ ಧೈವಾ ಯಾಜ್ಯ ಯಾಜನಾತ್ ||೨೯||

ಪಂಚಭಿಃ ಪಾತಕೈಃ ಸರ್ವೈರ್ದುಷ್ಕೃತೈಶ್ಚ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ |
ತಪ್ತ ಕೃಘ್ರೇಣ ಸರ್ವಾಣಿ ಸಾಪಾನಿ ಪ್ರತಿಭಾಧತೇ ||೩೦||

ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಸಹಾದ್ಯಂತ ಮೇಭಿಃ ಕೃಘ್ರೈಸ್ಸಮಂ
ಸ್ತೃತಮ್ |
ತ್ರಿಭಿಶ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣೈಃ ಪೂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಸಮಶ್ನತೇ ||

ಅಷ್ಟಾಭಿರ್ದೇವತಾಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಶ್ಯೇತ ವರದಾಸ್ತಥಾ |
ಛೇದಧಾಂಸಿ ದಶಭಿರ್ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ಶಾನ್ಮಾನಸಮಶ್ನತೇ ||೩೧||

ತ್ಯುಹಂ ಪಾತಸ್ತ್ಯುಹಂ ಸಾಯಂ ತ್ಯುಹಮದ್ಯಾದಯಾಚಿತಮ್ |
ತ್ಯುಹಂ ಪರಂ ಚ ಸಾಕ್ಷೀಯಾತ್ ಪ್ರಜಾಪತ್ಯಂ ಚರನ್ ದ್ವಿಜಃ ||

ಏಕೈಕಂ ಗ್ರಾಸಮುಶ್ನೀಯಾತ್ ತ್ರ್ಯಹಾಣಿ ತ್ರೀಣಿ ಪೂರ್ವನತ್ |
 ತ್ರ್ಯಹಂ ಚೋಪವಸೇ ದಂತ್ಯ ಮತಿ ಕೃಛ್ರಂ ಚರನ್ ದ್ವಿಜಃ ||೩೪||

ಗೋಮೂತ್ರಂ ಗೋಮುಯಂ ಪ್ಲೀರಂ ದಧಿ ಸರ್ಪಿಃ
 ಕುಶೋದಕಮ್ |

ಏಕರಾತ್ರೋಪವಾಸಶ್ಚ ಕೃಛ್ರಃ ಸಾಂತಪನಃ ಸ್ಮೃತಃ ||೩೫||

ಏತಮೇವ ತ್ರ್ಯಹೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಮಹಾ ಸಾಂತಪನಂ ವಿದುಃ |
 ಉಪವಾಸಸ್ತು ಸಪ್ತಾಹಂ ಶಿತುಸಾಂಪನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೩೬||

ತಪ್ತ ಕೃಛ್ರಂ ಚರನ್ ವಿಪ್ರೋ ಜಲಪ್ಪೀರ ಘೃತಾನಿಲಾನ್ |
 ಪ್ರತಿತ್ರ್ಯಹಂ ಪಿಬೇದುಷ್ಣಾನ್ ಸಕೃತ್ಸ್ನಾಯೀ ಸಮಾಹಿತಃ ||೩೭||

ನಿಯತಸ್ತು ಪೀಬೇದವಃ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ವಿಧಿಂ ಸ್ಮರನ್ |
 ಯತಿಕೃಛ್ರಂ ವದಂತ್ಯೇತದ್ ರಪಸಾಮಪನೋದನಮ್ ||೩೮||

ಯತಾತ್ಮನೋಽಪ್ರಮತ್ತಸ್ಯ ದ್ವಾದಶಾಹಮುಭೋಜನಮ್ |
 ಪಾರಾಕೋ ನಾಮ ಕೃಛ್ರೋಯಂ ಸರ್ವ ಪಾಪಾಪನೋದನಃ ||

ಏಕೈಕಂ ಹ್ರಾಸಯೇತ್ಪಿಂಡಂ ಕೃಷ್ಣೇ ಶುಕ್ಲೇ ಚ ವರ್ಧಯೇತ್ |
 ಉಪಸ್ಪೃಶಂ ಸ್ತ್ರಿಷವಣಮೇತ ಚ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೪೦||

ಏತಮೇವ ವಿಧಿಂ ಕೃತ್ಸ್ನಮಾಚರೇದ್ ಯವ ಮಧ್ಯಮೇ |
 ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷಾದೀನಿ ಯತಶ್ಚ ರಂಶ್ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ವ್ರತಮ್ ||೪೧||

ಚತುರಃ ಪ್ರಾತರಶ್ನೀಯಾತ್ ವಿಪ್ರಃ ಪಿಂಡಾನ್ ಕೃತಾಹ್ನಿಕಃ |
ಚತುರೋಽಸ್ಯ ಮಿತೇ ಸೂರ್ಯೇ ಶಿಶು ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ
ಸ್ತೂತಮ್ ||೪೨||

ಅಷ್ಟಾವಷ್ಟಾ ಸಮಶ್ನೀಯಾತ್ ಪಿಂಡಾನ್ ಮಧ್ಯಂದಿನೇ ಸ್ಥಿತೇ |
ನಿಯತಾತ್ಮಾ ಹವಿಷ್ಯಸ್ಯ ಯತಿ ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ವ್ರತಮ್ ||೪೩||

ಯಥಾ ಕಥಂಜಿತ್ ಪಿಂಡಾನಾಂ ತಿಸ್ತ್ರೋಶೀತೀಃ ಸಮಾಹಿತಃ |
ಮಾಸೇನಾಶ್ನನ್ ಹವಿಷ್ಯಸ್ಯ ಚಂದ್ರಸ್ಯೈತಿ ಸಲೋಕತಾಂ ||೪೪||

ಏತದ್ರುದ್ರಾಸ್ತಥಾದಿತ್ಯಾ ವಸವಶ್ಚಾಚರನ್ ವ್ರತಮ್ |
ಸರ್ವಾ ಕುಶಲ ಮೋಕ್ಷಾ ಯ ಮರುತಶ್ಚ ಭೂರ್ಭಿಸ್ಸಹ ||೪೫||

ಯಾವಕಃ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ತು ಪಾತಮ್ಯೋ ನಿಯತಾತ್ಮನಾ |
ಸಾಧನಾಸನ ತ್ರಿಷವಣೈರ್ಜಪತಾ ಪಾವನಾನಿ ಚ ||೪೬||

ಏಕೈಕಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರೇಣ ಪುನಾತಿ ವಿಧಿವತ್ಕೃತಃ |
ತ್ವಗ ಸ್ವಕೃಶಿತಾಸ್ಥೀನಿ ಮೇದೋ ಮಚ್ಚಾನಮೇವಚ ||೪೭||

ಏಕೈಕಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂತುತ್ಸಗಾದೀನಾಂ ವಿಶೋಧನಮ್ |
ಏಭಿವ್ರತೈರ್ವಿಪೂತಾತ್ಮಾ ಕುರ್ಯಾತ್ಕರ್ಮಣ್ಯತಂದ್ರಿತಃ ||೪೮||

ಇಷ್ಟಾನ್ಯಾಮಾಂಸ್ತತಃ ಸರ್ವಾನಪಾಪ್ನೋತಿ ನ ಸಂಶಯಃ |
ಕಣಿಪಿಣ್ಯಾ ಕತಕ್ರಣಾಮೇಕೈಕ್ರಾಂ ಶೋಧನಂ ಭವೇತ್ ||೪೯||

ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ಕರ್ಮಕುರ್ವೀತ ಸತ್ಯನಾದೀ ಯತೇಂದ್ರಿಯಃ
ಏನಂ ಶುದ್ಧಸ್ಯ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮಂತ್ರೈರ್ವತ್ಸ್ಯಾಮಿ
ಯದ್ ಯಥಾ ||೫೦||

ತ್ರಿರಾತ್ರನೇವೋಪನಸೇ ದಾದಿತಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಣಾಮ್ |
ತ್ರಿಣಿ ನಕ್ತಾನಿ ನಾ ಕುರ್ಯಾತ್ ತತಃ ಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇತ್ ||

ನಿತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಿಣಾಂ ಚೈವ ಪ್ರಯೋಗಾದ್ ನೃತಂ ತ್ಯಜಮ್ |
ಉಪರಿಷ್ಪಾದುಪನಸೇತ್ ಕೃತ್ವಾ ನಾ ಸಾನಿ ಪಾತಕಮ್ ||೫೧||

ಅಯುಷ್ಯಾಣೈವ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮಂತ್ರಯುಕ್ತಃ ಸಮಾರಭೇತ್ |
ಶಂವತ್ಯಃ ಸ್ವಸ್ತಿಮತ್ಯಶ್ಚ ಜಪೇತ್ ತ್ರಿವೃತ ಋಚಃ ||೫೨||

ಅರಣ್ಯೇ ಚೋದಿತೇ ಸೂರ್ಯೇ ದಿಶಂ ಪ್ರಾಸ್ಯಾಪರಾಜಿತಾಮ್ |
ಪ್ರಾಚೀನುಥೋತ್ತರಾಂ ವಾಪಿ ಶುಚೌ ದೇಶೇ ಸಮಾಹಿತಃ ||೫೩||

ಸವಾಸಾಃ ಸಶಿರಸ್ಕೋಪ್ಸು ಸ್ನಾತ್ವಾಽಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಜಪೇತ್ ದ್ವಿಜಃ |
ಶುದ್ಧವತ್ಯ ಸ್ತಥಾಬ್ಜತ್ಯಃ ಪಾವನಾನೋಽಘನುರ್ಷಣಮ್ ||೫೪||

ಏನಂ ತ್ರಿರಾಪ್ಲುತ್ಯ ಶುಚಿಃ ಪ್ರಾಣಾಯಾನಮಾನ್ ಸಮಾಚರೇತ್ |
ತ್ರಿನ್ ಷಡಷ್ಟ್ವ ದ್ವಾದಶ ವಾ ಪೋಡಶಾಷ್ಟಾದಶಾಪಿ ವಾ ||೫೫||

ಅಶತಾದ್ವಾಯ ನೇತ್ರಾಣಾನ್ ಜಪನ್
ಬ್ರಹ್ಮಾಘನುರ್ಷಣಮ್ |

ಯಾವದ್ವಾ ಮನಸ ಸ್ತಷ್ಟಿಸ್ತಾವತ್ಪ್ರಾಣಾನ್-
ತ್ಸಮಾಯನೇತ್ ||೫೬||

ಯುಥಾ ಯುಥಾ ನುನಸ್ತಸ್ಯ ದುಷ್ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹತಿ |
ತಥಾ ತಥಾ ಶರೀರಂ ತತ್ರೇ ನಾ ಧರ್ಮೇಣ ಮುಚ್ಯತೇ ||೫೮||

ಸ್ರಾಣಾಯಾಮೈ ದ್ವಗ್ಧ ದೋಷಃ ಶುಕ್ಲಾಂ ಬರಧರಃ ಶುಚಿಃ |
ಯಥಾ ನಿಧ್ಯಪಃ ಅಚಮ್ಯ ಆರೋಹೇದ್ ದರ್ಭ ಪ್ರಸ್ತರಮ್ ||

ಪವಿತ್ರ ಪಾಣಿಃ ಕೃತ್ವಾ ತು ಉಪಸ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಮ್ |
ದಿಶೋರೇನಾಂತರಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಿಮಿಷಂ ಭಾಧ್ಯ ಚಕ್ಷುಷೀ ||೬೦||

ಓಂಕಾರಂ ವ್ಯಾಹೃತೀಸ್ತಿ ಸ್ರಃ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಚ ತದಿತ್ಯಚಮ್ |
ನುನಸ್ಯತಾ ಅನುದ್ರುತ್ಯ ವೇದಾದಿಂ ಸಮುಪಕ್ರಮೇತ್ ||೬೧||

ಮಂದ್ರಮೇವ ಪಠೇತ್ಪ್ರಾತ ರುಚ್ಚೈರ್ಮಧ್ಯಾನ್ದಿನೇ ಪಠೇತ್ |
ಉಚ್ಚೈರೇವಾ ಪರಾಹ್ನೇ ತು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ಉಪಾರಮೇತ್ ||೬೨||

ಬ್ರಾಹ್ಮೇ ಮಹೂರ್ತೇ ಉತ್ಥಾಯ ತ್ರಿರಾಘ್ನತ್ಯ ಪಠೇತ್ ದ್ವಿಜಃ |
ಮಧ್ಯಮಾಂ ವೃತ್ತಿ ಮಾಸ್ಥಾಯ ನದ್ರುತಾಂ ನ ವಿಲಂಬಿತಾಮ್ ||

ಪೂರ್ವಾಂ ಸಂಧ್ಯಾಂ ಜಪಂ ಸ್ತಿಷ್ಠೇ ದುಪಃಸೀತ ಚ ಪಕ್ಷಿಮಾಮ್ |
ನ ಚಾಂತರಾ ವ್ಯಾಹರೇತ್ ವಿರಮೇದ್ವಾ ಕಡಂಚನ ||೬೪||

ವಿರಮೇತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕಾಮುಂ ತೇನ ತು ಸಂವದೇತ್ |
ಶೂದ್ರಂ ದ್ರುಷ್ಟ್ವೇವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ನಾಥೀಯೀತ
ಕಥಂಚನ ||೬೫||

ಅಗ್ನೇಯಂ ಸೂಕ್ತ ಮಾದ್ಯಂ ತು ಮುಖ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ
ಸನ್ಮತಮ್ |
ರಾಯಸ್ಪೋಷಕರಂ ಧನ್ಯಂ ಜಪನ್ನಿಪ್ರೋಥ ಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಋಷಿಂ ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಸ್ತ್ವಾ ಸಪುತ್ರಂ ನಿಯತಃ ಶುಚಿಃ |
ಸಂಹಿತಾ ಫಲಮಾಪ್ನೋತಿ ಋಗ್ವೇದಸ್ಯ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೭||

ಏಕಾದಶ ಗುಣಂ ಹೈತ ಜ್ಞಪನ್ ಬ್ರಹ್ಮಸನಾತನಮ್ |
ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನವಾಪ್ನೋತಿ ಪಾಪೈಶ್ಚ ಪರಿಮುಚ್ಯತೇ ||೨೮||

ಅನತ್ಮನ್ ಸಂಹಿತಾಂಽತಾಂ ಪ್ರಾತಃ ಪ್ರಾತರ್ದಿನೇ ದಿನೇ |
ಆಯುರ್ವಿದ್ಯಾಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾನ್
ಗೃಹಾಂಶ್ಚಾಪ್ನೋತ್ಯನಾಮಯಾನ್ ||೨೯||

ಏತದ್ ಬ್ರಹ್ಮಜಪನ್ ಶೂದ್ರಾನ್ನೇಕ್ಷೇತಾನ್ಯಾಂಶ್ಚ ತದ್ವಿಧಾನ್ |
ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಾಚನ್ಯೋದಕಂ ಪೂತಃ ಪಶ್ಯೇದ್ ಗಾಮುಗ್ನಿಭಾಸ್ಕರಾ ||

ಮಂದ್ರನ್ ಜಪೋ ದಶಗುಣ ಉಪಾಂಶು ಸ್ಯಾಚ್ಚ ತಾನ್ವಿತಃ |
ಸಾಹಸ್ರಂ ಮಾನಸಂ ವೀದ್ಯಾದೇಷ ಜಪ್ಯವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ ||೩೦||

ಅದಾವೇವತು ಸಾವಿತ್ರಾ ಕರ್ಮ ಕುರ್ವಿಂತ ಶಾಂತಯೇ |
ಪುಷ್ಪಯೇ ಧನಲಾಭಾಯ ಪಶುಲಾಭಾಯ ಭೂತಯೇ ||೩೧||

ಏಷಾ ಹಿ ಸನ್ಮಿತಾ ನೇದ್ಯೈಃ ಸರ್ವ ಬ್ರಹ್ಮಮಯೀ ನಿಚ್ಯುತಾ |
ಉಗ್ರೇಣ ತಪಸಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೇಣ ಧೀಮತಾ ||೩೨||

ಹೋಮಾಂಶ್ಚ ಜಪಯಂತ್ಸಾಂಶ್ಚ ನಿತ್ಯಂ ಕುರ್ವೀತ ಚೈತಯಾ |
ಸರ್ವ ಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದ ಮುಚ್ಯತೇ ||೩೩||

ಏಷ್ಯೇನ ಪ್ರತಿಲೋನೋಕ್ತಾ ಪಚ್ಛಃ ಶತ್ರುನಿನಾಶನೀ |

ಅಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಲೋನೋಯಂ ಅಭಿಚಾರೇತು ಶಸ್ಯತೇ ||೭೫||

ಅಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಲೋನೋಯಂ ಯಸ್ಮಿನ್ ಯುಜ್ಯೇತ ಕರ್ಮಣಿ |

ತದನೋಘಂ ವಿಚಾನೀಯಾದ್ ಏತದ್ವೈ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಬಲಮ್ ||

ನ್ಯಾಘಾತಕೆದ್ವಸಮಿಧೋ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಲೋನುಯಾ |

ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ವಪಂತೈಲಂ ವೈಬೀತಕತ್ಯತಾ ಸ್ತುಚಃ ||೭೬||

ಯ ಇಚ್ಛೇತ್ಪೀಡನಂ ಶತ್ರೋರಪಿ ವೋಚ್ಚಾ ಟಿನಂ ಪುನಃ |

ಪಚ್ಛಃ ಸಂಪೀಡಯೇಚ್ಛತ್ಸ್ರೂನ್ ವರ್ಣಶ್ಚ ಪ್ರಯಾಪಯೇತ್ ||

ಋಗ್ವೇದಾದ್ಯಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಿಧಿಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯತಃ ಪರಮ್ |

ಯಥಾ ಋಷಿರ್ಮಧುಛಂಧಾಃ ಕರ್ಮೈತೇನಾಕರೋತ್ ಪುರಾ ||

ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇದಗ್ನಿಂ ನಿಯತಃ ಪರಿವತ್ಸರಮ್ |

ಚತುರ್ಥ ಸ್ಪ್ರಾಣಕಾಲೀಯೋ ಹುತ ಶಿಷ್ಯಮದನ್ ಹವಿಃ ||೭೭||

ಜುಹ್ವತ್ಪಿರುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸತ್ಯವಾದೀ ದಿನೇದಿನೇ |

ವ್ರತಕಾಲೇ ತು ಸಂಸ್ಪ್ರಾಪ್ತ ಆಗ್ನೇಯಂ ನಿರ್ವಪೇಚ್ಛರುಮ್ ||೭೮||

ಅನಗ್ನೌ ಧ್ಯಾನಮಾತ್ರೋಽಗ್ನಿರ್ವ್ರತಾಂತೇಷ್ಯೋಪತಿಷ್ಠತಿ |

ದಹೇಯಮಿತಿ ಯಂ ಚೇಚ್ಛೇತ್ ತಂ ದಹತೈವ ಸಾವಕಃ ||೭೯||

ಅಪ್ಸ್ಯಪ್ಸಗ್ನಿರ್ಜ್ವಲತೈವ ತದ್ವ್ರತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ |

ಸಮರ್ಥ ಯತಿ ತಂ ಚೇಷ್ಟೈಃ ಕಾಮೈರ್ವಹ್ನಿಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ||

ಅತಃ ಪರಂ ತ್ಯಾಜಾಃ ಸಪ್ತನಾಯ್ವಾದ್ಯಾಃ ಯೇ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ |
ತಾನ್ ಜಪನ್ ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮಿಷ್ಟ್ವಾನ್ಯಾನಾನ್ಸಮಶ್ನುತೇ ||

ಮೇಧಾ ತಿಥಾ ವೃಷಾ ಪುನಃ ಸದಸಸ್ವತಮಿತ್ಯುಚಮ್ |
ಮೇಧಾಕಾನೋ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಜುಹುಯಾಚ್ಛಾಜ್ಯಮೇತಯಾ ||

ಸ್ಯೋನೇತಿ ಪೃಥಿವೀಂ ನಿತ್ಯಂ ಸ್ನಾತ್ವಾ ವಿಪ್ರಃ ಶುಚಿರ್ಜಪೇತ್ |
ವಿಂದತೇ ಮಹತೀಂ ಭೂಮಿಮಸಪತ್ನ ಮಕಂಟಿಕಾಮ್ ||೮೬||

ಇದಂ ವಿಷ್ಟುರಿತೀನಾಭಿಃ ಪಂಚಭಿಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ |
ಅಂಗುಷ್ಠಮನ್ನೇ ನಗಾಹ್ಯ ತೇನ ರಕ್ವಾಂಸಿ ಭಾಧತೇ ||೮೭||

ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರೋ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಟುಃ ಪರ್ಯಟಿತೇ ಮಹೀಮ್ |
ರಾಕ್ವಾಸಾನಾಂ ವಧಾರ್ಥಾಯ ತಚ್ಛ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರಹರಿಷ್ಯತಿ ||೮೮||

ಅಕ್ಷಯ್ಯಂಚ ಭವೇದನ್ನಂ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿ ಸಮುನ್ನಿತಮ್ |
ತಸ್ಮಾಚ್ಛ್ರಾದ್ಧೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಅಂಗುಷ್ಠಗ್ರಹಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||

ಸಪ್ತಜನ್ಮಕೃತಂ ಸಾಪಂ ಕೃತ್ವಾಚಾ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣಂ |
ತದ್ವಿಷ್ಟೋರಿತ್ಯಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಸಕೃಜ್ಜಪ್ತಾ ವಿಶುದ್ಧ್ಯತಿ ||೯೦||

ಅಂಬಯೋ ಯಂತಿ ಯಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ನವರ್ಚಸ್ತುಭಿಷೇಚಣೀಃ |
ಅಯುಷ್ಯಾಸ್ತಾಃ ಪರಿಪ್ರೋಕ್ತಾ ಭೈಷಜ್ಯಾ ಸಾಪವಿನೋಚನೀಃ ||

ಶುನಶ್ಶೇಪಮೃಷಿಂಬದ್ಧಃ ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋಽಥವಾ ಜಪೇತ್ |
ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವ ಸಾಶೇಭ್ಯೋ ಗದೀ ಚಾಪ್ಯಗದೀ ಬನೇತ್ ||೯೨||

ಯ ಇಚ್ಛೇಚ್ಚಾತ್ವತಾನ್ಯಾಮಾನಿಂದ್ರಾತ್ ಪ್ರಾಪ್ತಂ
ಪುರಂದರಾತ್ |

ಸ ಷೋಡಶಭಿರೇವಗ್ಧಿರಿಂದ್ರಂ ಸ್ತೂಯಾದ್ಧಿನೇ ದಿನೇ ||೯೩||

ಹೈರಣ್ಮ ಸ್ತೂಪಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಂ ಕರ್ಮಾಭಿಸಂಸ್ತವಮ್ |
ತಜ್ಜಪನ್ ಪ್ರಯತಃ ಶತ್ಕೂನಯತ್ನಾತ್ಪ್ರತಿಭಾದತೇ ||೯೪||

ಅಕೃಷ್ಣೇ ನೇತ್ಯುಚಾ ತ್ವೇವ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಸೂರ್ಯಮರ್ಚತಿ |
ಪ್ರಾತರ್ಮಧ್ಯೇಽಸ್ತಗಂ ನಾಪಿ ಸ ಚೀವೇದಗದಃ ಸುಖೀ ||೯೫||

ಅಕೃಷ್ಣೇ ನೇತ್ಯುಚಂ ತ್ವೇಕಾಂ ಧ್ಯಾಯನ್ನಿಶಿ ದಿವೌ ಕಸಃ |
ಅಗ್ನೌ ಹುತ್ವೈತಯಾ ಚಾಜ್ಯಂ
ಧೀರ್ಘಮಾಯುರನಾಪ್ನುಯಾತ್ ||೯೬||

ಯೇತೇ ಪಂಥಾ ಇತೀ ಮಾಂ ತು ಸಾವಿತ್ರೀ ಮಧ್ವಗೋಽಭ್ಯಸೇತ್
ಸ್ವಸ್ತಿಮಾನ್ ಪ್ರಜತೇಽಧ್ವಾನಂ ಗೃಹಾಂಶ್ಚಾಪ್ನೋತ್ಯ
ನಾನುಯಾನ್ ||೯೭||

ಸಂಪೂಪನ್ನಿತಿ ಯತ್ಸೂಕ್ತಂ ಘೌರಃ ಕಣ್ವೋ ಜಗಾವೃಷಿಃ |
ಅಧ್ವನ್ಯ ಮೇತದ್ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಪರಿಪಂಧ್ಯಪ ಸೇಧನಮ್ ||೯೮||

ಕೌದ್ರೀಭಿಃ ಷಡ್ಭಿರೀಶಾನಂ ತುಷ್ಠ್ಯಾ ಯಾದ್ಯೋ ದಿನೇ ದಿನೇ |
ಸ ನಾರೀ ನರ ಗೋ ಶಾಂತಿಂ ಶಂಕರಾತ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಸದಾ ||೯೯||

ಏತೇ ನೈವ ಷಡರ್ಚಿನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮನ್ನಹಮ್ |
ಚರಂ ನಾ ಕಲ್ಪಯೇದ್ರಾದ್ರಂ ಭೂತಿಕಾಮೋಽಥ ಪರ್ವಸು ||

ಉದಿತ್ಯುದ್ಯಂತಮಾದಿತ್ಯ ಮುಪತ್ತಿಷ್ಠೇ ದ್ವಿನೇ ದಿನೇ |

ಹೃದ್ರೋಗ ನಾಶನಂ ಹ್ಯೇತತ್ಪರಮಾರೋಗ್ಯ ವರ್ಧನಮ್ ||೧೦೧||

ದ್ವಿಷಂತ ಮಿತ್ಯಥಾರ್ಥಾರ್ಜಂ ಯಂ ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ತಂ ಜಪನ್ ಸ್ಮರೇತ್ |

ಅಗಸ್ಯುತ್ ಸಪ್ತರಾತ್ರೇಣ ವಿದ್ವೇಷಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ||೧೦೨||

ರೋಗೈರ್ಗೃಹೀತೋ ರೋಗೀ ಚ ಪ್ರಸುಣ್ಣಸ್ಯೋತ್ತಮಂ

ತೃಚಮ್ |

ಅರೋಗ್ಯ ಮೇ ತತ್ಪ್ರಯತೋ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯ ಮನೇಕಶಃ ||೧೦೩||

ಉತ್ತಮಸ್ತಸ್ಯ ಚಾರ್ಧಚೋ ದ್ವಿಷದ್ವೇಷ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ |

ಯಂ ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ತಮಭಿಧ್ಯಾಯೇದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚೈನಂ

ಜಪೇದಿದಮ್ ||೧೦೪||

ಅಗಸ್ಯುಚ್ಛೇತ್ತಿರಾತ್ರೇಣ ವಿದ್ವೇಷಂ ಸ ನಿಗಚ್ಛತಿ |

ಉದಯತ್ಕಾಯ ರಕ್ಷಯ್ಯಂ ತೇಜೋ ಮಧ್ಯನ್ದಿನೇ ಜಪನ್ ||

ಅಸ್ತಂ ನ್ರಜತಿ ಸೂರ್ಯೇ ತು ದ್ವಿಷಂತಂ ಪ್ರತಿಭಾಧತೇ |

ಓಜಸ್ತೇಜಸ್ತಥಾರೋಗ್ಯಂ ದ್ವಿಷದ್ ದ್ವೇಷಂ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಮ್ ||

ನನ ಪಶ್ವೇತಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಜಗೌ ಯಾನಿ ಪರಾಶರಃ |

ಅರಾತೀನಾಂ ಹರೇತ್ಪ್ರಾಣಾಂಶ್ಚತ್ವಾಂ ಶ್ವೈವ ನಿಯಂಚ್ಛತಿ ||೧೦೫||

ಸೌವರ್ಣಾನಿ ಪವಿತ್ರಾಣಿ ಸೂಕ್ತಾನೈಕಾದಶಾಭ್ಯಸೇತ್ |

ವಾಂಛನ್ಪುತ್ರಾನ್ ಪತುನ್ ವಿತ್ತಂ

ಸ್ವರ್ಗಮಾಯುರನಂಧತಾಮ್ ||೧೦೬||

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕೀಃ ಕ ಇತ್ಯೇತಾ ಜಪಂಸ್ತು ಸುಸಮಾಹಿತಃ |
ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಸಪರಂಧಾಮ ವಿಶ್ವಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ಸನಾತನಮ್ ||

ಅನೋ ಭದ್ರೋಯನಾಯುಷ್ಯಂ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಜಪನ್ಮನಿಃ |
ಮುಮುಕ್ಷುರಸಿ ಜಪ್ತೈ ತತ್ಸರ್ವಮಾಯುರವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಸಿತೃಣಾಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇಷು ತು ಮಧ್ವಿತೈ ತತ್ತ್ವಚಂ ಪಠೇತ್ |
ಅಘೋರಾಃ ಪಿತರಸ್ತಸ್ಯ ವಿಶಂತಿ ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಮ್ ||೧೧೧||

ತ್ವಂ ಸೋಮೇತಿ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ಪಶ್ಯೇಚ್ಚಂದ್ರಮಪೋದಿತಮ್ |
ಉಪತಿಷ್ಠೇತ್ಸಮಿತಪ್ತಾಣಿರ್ಮಾಸಿಮಾಸಿ ನವಂ ನವಮ್ ||೧೧೨||

ತಂ ಮಾಸಂ ತಸ್ಯ ದುಃಖಂ ಹಿ ನ ಜಾತಂ ತ್ರಿವಿಧಂ ಭವೇತ್ |
ಗೌತಮೇನ ಪುರಾ ದೃಷ್ಟಂ ಮೃತ್ಯೋರ್ನಾಶನ ಮಾತ್ಮನಃ ||೧೧೩||

ಉದ್ಯಂತ ಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಪೂರ್ಣೇ ಚೈತತ್ಸಮಾಹಿತಃ |
ವಾಸಾಂಸ್ಯಹಿ ಸವಿಂದೇತ ಚಂದ್ರಸ್ಯೇತಿ ಸಲೋಕತಾಮ್ ||೧೧೪||

ಧನ ಕಾಮೋ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಮೇತಾ ಇತಿ ತು ನಿತ್ಯಶಃ |
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಶುಚಿಸ್ತು ನಿಯತ ಇಷ್ಟಂ ಧನಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||೧೧೫||

ಅಯುರೀಪ್ಸನ್ನಿಮಮಿತಿ ಕೌತ್ಸಂ ಸೂಕ್ತಂ ಸದಾಭ್ಯಃ ಸೇತ್ |
ಅಜ್ಯಾ ಹುತಿಶ್ಚ ಜುಹುಯಾತ್ಪ್ರತ್ಯಚಂ ವಾಗ್ಮತಃ ಶುಚಿಃ ||೧೧೬||

ಜಪೇದಾಪ್ಲುತ್ಯ ನಿಯತಃ ಸಸಾಕ್ಷಾದಾಪದಂ ತರೇತ್ |
ಅಪನಃ ಶೋಶುಚದಿತಿ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಮಧ್ಯನ್ನಿನೇ ರವಾ ||೧೧೭||

ಶುದ್ಧಿ ಕಾಮೋ ಯತಾಹಾರಃ ಪ್ರತ್ಯುಚಂ

ಜುಹುಯಾತ್ ಘೃತಮ್ |

ಸಮಿಧೋಽನ್ತಹಮಷ್ಟಾವಾ ಸೂಕ್ತಮೇತದಘಾಪಹಮ್ ||

ಯಥಾ ಮುಂಜಾದಿ ನೇಷಿಕಾ ತಥಾ ಸಾಪಾತ್ರಮುಚ್ಯತೇ |

ಜಾತ ನೇದಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಸದಾ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೇ ಭವೇತ್ ||೧೦೯||

ದುರ್ಗೇ ಪಥಿ ಪ್ರಯಾತಸ್ಯ ನಾಸ್ಮಾರಿಭ್ಯೋ ಭಯಂ ಭವೇತ್ |

ರಾಜಕಾರ್ಯೇಶ್ವಯೂಧೇ ವಾ ಅಭಿಶಸ್ತೋಽಪ್ಯನೇಕಧಾ ||

ಅಶಕ್ಯೇ ಪ್ರತಿಭಾಕಾರ್ಯೇ ಭಯೇ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕೇಪಿ ವಾ |

ಜಾತನೇದಸ ಇತ್ಯೇತಾಂ ಜಪಂ ಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೧೦||

ಸಿ ಸಾಧಯಿಷುರರ್ಥಂ ಚ ಪ್ರಸ್ಥಿತೋ ಮನಸಾ ಜಪೇತ್ |

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸ್ವಸ್ತಿಮಾನೇತಿ ಪ್ರಮೀಯೇತ ನ ಚಾಧ್ಯನಿ ||೧೧೧||

ಕೃತಾರ್ಥಃ ಸ್ವಗೃಹಾನ್ ಗಚ್ಛನ್ನೇತಾ ಮೇವ ಸದಾಭ್ಯಸೇತ್ |

ಉದಿತೇ ಸವಿತರ್ಯೇತಾಂ ಜಪೇದಸ್ತಂ ಗತೇ ತಥಾ ||೧೧೨||

ಅಹಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಪ್ರಾತಾ ರಾತ್ರಿಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ನಿಶಿ |

ವೃಷ್ಟಾಯಾಂ ಚ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಮೇತಾಂ ದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶಿನೀಮ್ ||

ಪ್ರಮಂದಿನ ಇತ್ಯ ಸೂತ್ಯಾಂ ಜಪೇತ್ ಗರ್ಭಪ್ರಮೋಚಿನೀಮ್ |

ಇಂದ್ರಂ ಚ ಮನಸಾ ಧ್ಯಾಯೇನ್ನಾರೀ ಗರ್ಭಂ ಪ್ರಮುಂಚತಿ ||

ಆಪತ್ಸು ಸರ್ವಕಾಮೋವಾತ್ರಿತಂ ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇ ದೃಷೀಮ್ |

ಜಪನ್ನಿಂದ್ರಮಿತಿ ಸ್ನಾತೋ ವೈಶ್ವದೇವಂತು ಸಪ್ತಕಮ್ ||೧೧೩||

ಮುಚ್ಯತೇ ಜುಹ್ವದಾಜ್ಯಂ ತು ವಿಶ್ವಸ್ಮಾದೇವ ಸೋಂಹಸಃ |
ಶಂತಾತೀಯಂ ಪರಂ ಸೂಕ್ತಂ ಪಂಚವಿಂಶಕ ಮುತ್ತಮಮ್ ||

ನಾ ಸತ್ಯೌ ತು ನನುಸ್ಯುತ್ಯ ಪರಾನ್ಯುಧ್ಧಿಮನಾಪ್ನುಯಾತ್ |
ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ತವನಂ ಸೂಕ್ತಂ ರಪಸತ್ವ ಪ್ರಮೋಚನಮ್ ||೧೨೮||

ಇಮಾ ಇತಿ ಜಪೇಚ್ಛತ್ವದ್ ರೌದ್ರಂ ಸೂಕ್ತಂ ದ್ವಿಜಃ ಶುಚಿಃ |
ಆಯುರ್ವಿದ್ಯಾಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾನ್

ಗೃಹಾಂಶ್ಚಾವೋತ್ಯನಾಮಯಾನ್ ||೧೨೯||

ವೀರೇಷ್ವ ಪತ್ಯ ಗೋಷ್ಠೇಷು ದುಃಸ್ವಪ್ನೇರಿಪ್ರಮಾತ್ಮನಃ |
ಮಾನೋ ಮಹಾಂತ ಮಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ತ್ರಿರಾತ್ರೋ
ಪೋಷಿತಃ ಶುಚಿಃ ||೧೩೦||

ಔದುಂಬರೀಸ್ತು ಜುಹುಯಾದ್ ದಧಿಮಧ್ವಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾಃ |
ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯವಗದಾವಂತೇ ಚ ಕರ್ಮಣಾಮ್ ||

ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುಸ್ತು ಸೂಕ್ತೇನ ತುಷ್ಪಾವ ಶತಶೋ ಭವಮ್ |
ಭಿತ್ತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ ವೃತ್ತೃಪಾಶಾಂಜಿ ವೇದೋಗೈರ್ವಿವರ್ಜಿತಃ ||

ತಿಷ್ಠನ್ನದ್ಯಂತವಾದಿತ್ಯಂ ಸಮಿತ್ಪಾಣಿಃ ಶುಚಿಃ ಸದಾ |
ಚಿತ್ರಮಿತ್ಯುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸೂಕ್ತೇ ನಾನೇನ ಭಾಸ್ಕರಮ್ ||೧೩೩||

ಅತಿಸ್ತವೇನ ಚೈತೇನ ನಿತ್ಯಂ ಮಧ್ಯಂ ದಿನೇ ರವಾ |
ಗೃಣನ್ನಪೋಹತೇ ರಿಪ್ರಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚಧನಾಯುಷೀ ||೧೩೪||

ಅಘ ಸ್ವಸ್ತಸ್ಯೇತಿ ಜಪೇತ್ಪ್ರಾತಃ ಪ್ರಾತರ್ದಿನೇ ದಿನೇ |
ಮುಃಸ್ವಸ್ತಂ ನುದತೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ನಚಾಸ್ಯಾ ಭೋಜನಾದ್ಧಯಮ್ ||

ಉಭೇ ಪುನಾಮೀತಿ ಪುರಾ ರಿಪುಘ್ನೈಸ್ತು ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ |
ತಾ ಜಪನ್ದನ್ತಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಸಪತ್ನಾಂಶ್ಚ ನಿಯಂಚ್ಯತಿ ||೧೩೩||

ನಿರ್ವರ್ತ್ಯ ಪಂಚ ಯಜ್ಞಾಂಶ್ಚ ಹುತ್ವಾ ಚಾಗ್ನಿಂ ಕೃತಾಹ್ನಿಕಃ |
ಯೇ ದೇವಾಸೋ ದಿನ್ಯ ನಯಾ ಜಪನ್ಯಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಇಂದ್ರಾ ವಿಷ್ಣೋ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಮಿತಿ ತ್ರಿಭಿಃ |
ಸನಿತ್ಪಾಣಿಃ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಉಪತಿಷ್ಠೇದ್ದಿನೇ ದಿನೇ ||೧೩೪||

ಛರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾ ನಾರೋಗ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಧನಮ್ |
ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚಕರಂ ಸ್ಥಾನಂ ಚ್ಯೋತೀರೂಪಂ ಸನಾತನಮ್ ||

ಆತ ತಾಯಿ ನಮಾಯಾಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವ್ಯಾಘ್ರಮುಘೋ
ವೃಕಮ್ |

ನಮಾ ಗರನ್ನಿತಿ ಜಪಂ ಸ್ತೇಭ್ಯ ಏವ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೪೦||

ತ್ರಿರಾತ್ರೋ ಪೋಷಿತೋ ರಾತ್ರೌ ಜಪೇದಾ
ಸೂರ್ಯ ದರ್ಶನಾತ್ |

ಅಪ್ಲುತ್ಯ ಪ್ರಯತಃ ಸಾರೀರುಪತಿಷ್ಠೇದ್ದಿವಾಕರಮ್ |೧೪೧||

ನೈನಂ ಪಶ್ಯಂತಿ ವೈ ಚೌರಾಸ್ತಥಾನ್ಯೇ ಪಾಪವೃತ್ತಯಃ |
ಏಕಃ ಶತಾನಿ ತ್ರಾಯೇತ ತಸ್ಯ ರೇಭ್ಯಶ್ಚ ರನ್ನಥಿ ||೧೪೨||

ಸ್ತೇಯಂ ಕೃತ್ವಾ ದ್ವಿಜೋ ನೋಹಾತ್ಮಿರಾತ್ರೋ
ಪೋಷಿತಃ ಶುಚಿಃ |

ಸೂಕ್ತಂ ಜಪ್ತಾಽಸ್ಯ ನಾಮೀಯಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಮುಚ್ಛೇತ
ಕಲ್ಭಿಷಾತ್ ||೧೪೩||

ಜ್ಞಾತಿ ಪುತ್ರ ಸುಹೃನ್ಮಿತ್ರೈರ್ಯಶ್ಚ ರಾಜ್ಯಂ ಚಿಕೀರ್ಷತಿ |
ನಿತ್ಯಂ ಸ ನಿಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಮನಸಾ ಜಪೇತ್ ||

ಕಯಾ ಶುಭೇತಿ ಪ್ರಶುನ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾಚಾರ್ಯ ನೃಪದ್ವಿಚೈಃ |
ಶ್ರುತ್ವಾ ಪರರಹಸ್ಯಂತು ಗುರೋರಪ್ಯಾಹ ಶೌನಕಃ ||೧೪೪||

ಇಮಂ ನು ಸೋಮಮಿತ್ಯೇತೇ ದ್ವೇ ಋಚೌ ಪ್ರಯತೋ
ಜಪೇತ್ |

ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನವಾಪ್ನೋತಿ ನ ಕಿಂಚಿತ್ಪಾತಕಂ ಭವೇತ್ ||೧೪೫||

ಪಿತುಂ ನ್ವಿತ್ಯು ಪತಿಷ್ಯೇತ ನಿತ್ಯ ಮನ್ನ ಮುಪಸ್ಥಿತಮ್ |
ಪೂಜಯೇ ದಶನಂ ನಿತ್ಯಂ ಭುಂಜೀ ಯಾದವಿ ಕುತ್ಸಯನ್ ||

ನಾಸ್ಯ ಸ್ಯಾದನ್ನಜೋ ವ್ಯಾಧಿವಿಷಮುಪ್ಯನ್ನತಾ ಮಿಯಾತ್ |
ವಿಷಂ ಚ ಪೀತ್ವೈ ತತ್ಸೂಕ್ತಂ ಜಪೇತ ವಿಷನಾಶನಮ್ ||೧೪೬||

ನಾನಾ ಗೃತಸ್ತು ಭುಂಜೀತ ನಾ ಶುಚಿರ್ನ ಜುಗುಪ್ಸಿತಮ್ |
ದದ್ಯಾಚ್ಚ ಪೂಜಯೇಚ್ಛೈವ ಜುಹುಯಾಚ್ಚ ಶುಚಿಃ ಸದಾ ||

ಕ್ಷುದ್ಧಯಂ ನಾಸ್ಯ ಕಿಂಚಿತ್ಸ್ಯಾನ್ನಾನ್ನಜಂ ವ್ಯಾಧಿಮಾಪ್ನುಯಾತ್ |
ಉತ್ಪಥ ಪ್ರತಿಪನ್ನೋ ಯೋ ಭ್ರಷ್ಟೋ ವಾಽಪಿ ಪಥಃ ಕ್ವಚಿತ್ ||

ಪಂಥಾನಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯೇತ ಕೃತ್ವಾ ನಾ ಧರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ |
 ಅಗ್ನೇ ನ ಯೇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಪ್ರತ್ಯುಚಂ ಜುಹುಯಾದ್
 ಘೃತಮ್ ||೧೫೦||

ಜಪಶ್ಚ ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಚಾನಲಮ್ |
 ಸ್ನಾತ್ವಾ ಜಪೇದನರ್ವಾಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ |೧೫೧||

ವೀರಾನ್ ಧನಂ ಚ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಸುಶ್ಲೋಕ್ಯಂಚ ನಿಯಚ್ಛತಿ |
 ಕಂಕತೋ ನೇತಿ ಸೂಕ್ತಂತು ವಿಷಾರ್ತಃ ಪ್ರಯತೋ
 ಜಪೇತ್ ||೧೫೨||

ವಿಷಂ ನ ಕ್ರಮತೇ ಚಾಸ್ಯ ಸರ್ಪಾದ್ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಷಾದಪಿ |
 ಯತ್ಕೀಟಿಲೂತಾಸು ವಿಷಂ ದಂಷ್ಟಿ ವೃಶ್ಚಿಕಜಂ ಚ ಯತ್ ||೧೫೩||

ಮೌಲಂ ಚ ಕೃತ್ರಿಮಂ ಚೈವ ಜಪನ್ ಸರ್ವಂ ವ್ಯಪೋಹತಿ |
 ಧರ್ಮಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಾನ್ ಸೌಭಾಗ್ಯಂ
 ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಮ್ ||೧೫೪||

ಆರೋಗ್ಯಂ ಪುಷ್ಟಿಮಾಯುಷ್ಯಂ ಪಶೂನ್ ವಿದ್ಯಾಂ
 ಮಹದ್ ಯಶಃ |
 ತ್ರಿರಾತ್ರೋ ಪೋಷಿತಃ ಸ್ನಾತಃ ಪ್ರಯತತ್ಪರಿತ ವ್ರತಃ ||೧೫೫||

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಶತಂ ಕೃತ್ವಾ ಉಪತಿಷ್ಠೇಚ್ಛತ ಕ್ರತುಮ್ |
 ಏಕಾಹಂ ಹುರ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಪಾದೌ ಸಂಧಾಯ ವಾಗ್ಮತಃ ||೧೫೬||

ಯೋಜಾತ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಋಷಿಂ ಗೃತ್ವ ಮದಂ ಸ್ಮರನ್ |
 ಶತ ಕೃತ್ವೋ ಜಪೇದೇತದ್ ಇಂದ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠೇತಿ ಚಾಂತತಃ ||೧೫೭||

ಏಕಾಹಾಲ್ಯಭತೇ ನಿತ್ತಂ ದ್ವ್ಯಹಾತ್ಸಿದ್ಧಿಮನುತ್ತಮಾಮ್ |

ಅಹೋಭಿಸ್ತುಭಿರಾರೋಗ್ಯಂ ಚತುರ್ಭಿರಶನಂ ಬಹು ||೧೫೯||

ಪಂಚಭಿರ್ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಯಂ ಪಡ್ಭಿರಾಯುಃ ಸುಖಾವಹಮ್ |

ಸಪ್ತಭಿಃಪ್ರನಯಾನ್ ಪುಷ್ಟಿಮುಷ್ಣಭಿಃ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ಯಶಃ ||೧೬೦||

ಪ್ರಿಯೋ ಭವತಿ ಚೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಂಧಾಮ ಸ ಗಚ್ಛತಿ |

ರಿಪುಘ್ನಂ ದಸ್ಯು ತಮನಂ ರಾಯಸ್ವೋಷಕರಂ ಪರಂ ||೧೬೧||

ಗಣಾನಾಮಿತಿ ಯತ್ಸೂಕ್ತಂ ತಜ್ಞಪೇತ್ಸುಖವರ್ಧನಮ್ |

ಸಂಧ್ಯಯೋಃ ಪ್ರಯತಸ್ತ್ವೇತ ಜ್ಞಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ ||

ಉಪತಿಷ್ಠೇತ ಸೂಕ್ತೇನ ಸರ್ವಕಾಮ ಸನ್ಮದ್ಧಯೇ |

ಯೋ ಮೇ ರಾಜನ್ನಿತಿ ಮಾಂ ತು ದುಃಸ್ವಪ್ನ

ಶಮನೀನ್ಯುಚಮ್ ||೧೬೨||

ಜಸ್ತ್ವಾ ನಾಶಯತಿ ಪ್ಲಪ್ರಂ ದುಃಸ್ವಪ್ನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಶುಚಿಃ |

ಅಹೋರಾತ್ರ ಮುಪೋಷ್ಯೇಕಂ ನಿಯತೋ ಬ್ರಹ್ಮನಿತ್ತಮಃ ||

ಪ್ರಜಾರ್ಥಂ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಂ ಚರಂ ವಾ ಪಯಸಿ ಶೃತಮ್ |

ರಾಕಾ ಮಹ ಮಿತಿ ಮಾಭಿಃ ಪಷ್ಕಾಂ ಶುಕ್ಲಸ್ಯ ಪಂಚಭಿಃ ||

ಹವಿಶ್ಯೇಷಂ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಾಶ್ಯ ನಿಂದತೇ ಮಹತೀಂ ಪ್ರಜಾಮ್ |

ವ್ಯಾಧಿನಾ ಯೋಃಭಿಭೂತಃ ಸ್ಯಾದ್ ಘೋರೇಣ ಪ್ರಾಣಹಾರಿಣಾ ||

ಚತುರ್ದಶೀ ಮುಪೋಷ್ಯೈಕಾಂ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಜುಹುಯಾಚ್ಚ ರುಮ್ |
ಆತೇ ಸೂಕ್ತೇನ ರೌದ್ರೇಣ ಪ್ರತ್ಯ ಚಂ ನಾಗ್ಯತಃ ಶುಚಿಃ ||೧೬೭||

ಪೂರ್ವಮಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಹುತ್ವಾ ಅಥೋಪಸ್ಥಾಯ ಶಂಕರಮ್ |
ಹವಿಶ್ಯೇಷೇಣ ವರ್ತೇತ ಏಕಾಂತರಮತಂದ್ರಿತಃ ||೧೬೮||

ಪೂರ್ಣೇ ಮಾಸಿ ಜಯೇನ್ ನೃತ್ಯಂ ರೋಗೇಭ್ಯಶ್ಚ
ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ |
ಅಭಿಶಸ್ಯೇತ ಯೋ ನೋಹಾತ್ಪುರ್ಯಾದ್ವಾ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ ||

ಸ್ನಾತ್ವಾ ಭೂಜನ್ ಜಪೇದಪ್ಸು ಅಂಬೀತ್ರ್ಯಚಮತಂದ್ರಿತಃ |
ಅಧ್ವನಿ ಪ್ರಸ್ಥಿತೋ ಯಸ್ತು ಪಶ್ಯೇಚ್ಛಕುನಮುತ್ಥಿತಮ್ ||೧೬೯||

ಅಪ್ರಶಸ್ತಂ ಪ್ರಶಸ್ತಂ ವಾ ಸ್ಥಿತ್ವೈಷ್ಠೈ ಪ್ರಯತೋ ಜಪೇತ್ |
ಕನಿಕ್ರದದಿತಿ ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಮುಪತಿಷ್ಠೇತ್ತತಃ ಸ್ವರಮ್ ||೧೭೦||

ಶಕುನಿ ವಾಯಸಂ ವಾ ಪಿ ಮೃಗಂ ದಂಷ್ಟ್ರಿಣಮೇವ ಚ |
ಅಪ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವಾನ ಜಪ್ತವ್ಯಮೇತತ್ಸ್ಮರನೋಹನಮ್ ||೧೭೧||

ಇತ್ಯಗ್ನಿಧಾನೇ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಋಗ್ವಿಧಾನದ ಸಾರಾಂಶಗಳು

ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ವರನಾತ್ಮನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ (ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಂತ್ರದೃಷ್ಟಾರರಾದ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಿಂದೆ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಂಜವು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಆಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಮೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ನಾಮಾನ್ಯರು ಫಲಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ವಿಹಿತವಾದ ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯುಗ್ಮೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪರಿತವಾದ ಸ್ತುತಿಯೊಂದು ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಫಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕರ್ಮಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ತುತಿ ಅರ್ಥವಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಋಷಿಗಳ, ದೇವತೆಗಳ ವಿವರಣೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಮದಮಾದಿಗಳು ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಸರ್ವ ಭೂತಹಿತವು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಬಾಹುಬಲಗಳಿಂದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನು, ಹಣದಿಂದ ವೈಶ್ಯ-ಶೂದ್ರರು ಆವತ್ತನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವವಿಧವಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ

ರೋಗನಾಶನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಋಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕರ್ಮಗಳು ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಇವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ

ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ಎಂಬ ವ್ರತವು ವೇದಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೂಲ
ಆಮು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಆದರೆ ಫಲ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಅನುಷ್ಠಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಸ್ತನವ, ಗಾಯತ್ರೀ
ಅಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಅಘಮುಷ್ಠಣ ಇವು. ಸಾಧನೆಗೆ
ಮುಖ್ಯವಾದವು ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಜಪ, ಹೋಮ
ಪಾರಾಯಣಾದಿಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಪಾರಾಯಣ
ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಸ್ತನವ
ಜಪ ಅಯುತ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ಗಾಯತ್ರೀಯನ್ನು ಋಷಿ ದೇವತಾ ತರ್ಪಣ
ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ರುದ್ರಸೂಕ್ತದಿಂದ ಜಪಿಸಬೇಕು.
ನಿಂದ್ರವಾದ ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ರಜಸ್ವಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ
ಸಹವಾಸ, ದೇವದ್ವಿಜ ದ್ವೇಷ. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳನ್ನು ನಂದಿಸುವುದು
ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಅಗ್ನಿ ದೇವತೆ, ಸೋಮ, ವಿಶ್ವೇ ದೇವರು
ರುದ್ರರನ್ನು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು
ಆಜ್ಯಾಹುತಿಯು ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು ತಾನು ಭಕ್ಷಿಸ
ಬೇಕು.

ಪ್ರಜಾಪಾತ್ಯ ಪರಾಕ ಇವು ಭೂಣಹತ್ಯೆಯನ್ನು ದೋಷವನ್ನು
ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಚಾಂದ್ರಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿದರೆ ಪಂಚಮಹಾ
ಪಾತಕಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮನೆಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ
ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪಂಚಗವ್ಯವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೂರು ದಿವಸ, ಏಳು ದಿವಸ,
ಮಾಸ ಪರ್ಯಂತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳುಂಟು ಕೆಲವು ಹಗಲು ಮಾಡ
ಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳು, ರಾತ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ
ಅನುಷ್ಠಾನ ಭೇದವುಂಟು. ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ
ಬಹಳ ಮೆಲ್ಲಗೆಯೂ ಹೇಳಬಾರದು. (ಉಪಾಂಶು) ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವ
ಭಾವಿಯಾಗಿ ತ್ರಿಕಾಲ ಸಂದ್ಯೆಯು ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶರೀರ ಶುದ್ಧಿ
ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು (ಜಪ, ಪಾರಾಯಣ

ಹೋಮ) ಮಾಡಿದರೆ ಅಯುಸ್ಸು, ವಿದ್ಯೆ, ಮಕ್ಕಳು, ಆರೋಗ್ಯ, ಗೃಹ
ಮೊಲಾದುವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ (ಉಪವೃತ್ತಿ) ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ
ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಷ್ವತ ಹೋಮ, ತಿಲ
ಹೋಮ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಅನ್ನ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದ
ರಕ್ಷೋಘ್ನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕು. ಉದೀತೇತ್ಯಾದ್ಯಂತಂ ಅದಿತ್ಯಂ
ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಸೂರ್ಯಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ಹೃದ್ರೋಗಾದಿ
ಗಳು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ (Hart disces) ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿ
ಸುವಾಗ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮವು ಆತ್ಮಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ (ಪಠಿಸಿದರೆ)
ಅಪೂರ್ವವಾದ ವಿಷಯಗಳು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಕಲ್ಯಾಣವಾದೀ ವಾನೋ ವಾನವಾ ರೌತಿ ನ ದೃಶ್ಯತೇ |
 ಜಪೇದೇವ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸನ್ನಿವರ್ತತೇ ||೧||
 ನ ತಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಭಯಂ ಕಿಂಚಿತ್ ದಸ್ಯುಭ್ಯೋಽಧ್ವನಿ ವಾ ಕ್ವಚಿತ್ |
 ತರತ್ಯಪಿ ಚ ದುರ್ಗಾಣಿ ಸ್ವಸ್ತಿಮಾಂಶ್ಚ ಸುಖೀ ಭವೇತ್ ||೨||
 ಯಸ್ಯ ಭುಕ್ತಂ ನ ಜೀರ್ಯೇತ ನ ತಿಷ್ಠೇದ್ವಾ ಕಥಂಚನ |
 ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಸೋತ್ತಾರಮನ್ನಸ್ಯ ಅಗ್ನಿರಸ್ತೀತ್ಯೃಚಂ ಜಪೇತ್ ||೩||
 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಸ್ಯ ಸಂವಾದಂ ನದ್ಯತಿಕ್ರಮಣೇ ಜಪೇತ್ |
 ಅಪ್ಲುತ್ಯಾಚಮ್ನ ವಿಧಿವದುದಕಸ್ಯಾಂಜಲಿಂ ಪ್ಲಿಪೇತ್ ||೪||
 ನಮಃ ಸ್ರವದ್ವ್ಯ ಇತ್ಯೇತದ್ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಹಿ ಸಮಾಚರೇತ್ |
 ತಂ ಸದ್ಯಃ ಸ್ಮೋತಸಃ ಪಾಂತಿ ಸ್ತಂ ಪುತ್ರಮಿ ವ ಮಾತರಃ ||೫||
 ಭಯಂ ಚಾಸ್ಯ ನ ವಿದ್ಯೇತ ನದೀತೀರಚರೇಷ್ಟಪಿ |
 ಜಲಚರೇಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯೋಶೀತೋಷ್ಣೈರ್ನ ಚ ಭಾಧ್ಯತೇ ||೬||
 ಪೂರ್ಣಾಂ ತಿತಿಷ್ಠುಃ ಸರಿತಂ ರಮಧ್ವಮಿತಿ ಸಂಸ್ಕರೇತ್ |
 ಓಷ್ಪಿತ್ಯೃಚಮಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಜಪೇದ್ ಯೋವೈ ನದೀಂತರನ್ ||೭||
 ಸ ಶೀಘ್ರಂ ತೀರಮಾಪ್ನೋತಿ ಗಾಢಂ ವಾ ವಿಂದತೇ ದ್ವಿಜಃ |
 ಯುಕ್ತೇ ನೈವ ರಥೇನಾಶು ಯೋಸಾಂ ಪಾರಂ ತಿತಿಷ್ಠಂತಿ ||೮||

ಉದ್ವ ಉರ್ಮಿರಿತೀ ನಾಂ ತು ಜಪೇತ ನಿಯತಃ ಸ್ವಯಮ್ |
ಅಧ್ವಾನಂ ಪ್ರಸ್ಥಿತಶ್ಚೈ ವಮಾ ಮಂದ್ರೈರಿತಿ ಸಂಸ್ಕರೇತ್ ||೯||

ಕಾರ್ಯಾಣ್ಯ ಶೇಷತಃ ಕೃತ್ವಾ ಪುನರಾಯಾತಿ ವೈಗೃಹಮ್ |
ಇಂದ್ರಾಪರ್ವತೇತಿ ಸೂಕ್ತಮಾಯುಷ್ಯಂ ದ್ರಾವಿಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||

ಅದಾತಾರಂ ಸುಪ್ತಷ್ಟಾರ್ಥಂ ಸರ್ವದಾ ವಿಷ್ಣು ಚೇತನಮ್ |
ಹತ್ವಾ ತದ್ಧ ನಮನ್ನಿಚ್ಛೇತ್ ಕಿಂತೇ ಕೃಣ್ವಂತೀತಿ ಸ್ಮರನ್ ||೧೦||

ನಾಗೀಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಮೂಢೋ ಯೋನ ವಿದ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ |
ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಾನ್ಯಧಾರ್ಥಾನ್ವಾಂ ಯೋನ ವೇತ್ತಿ ಕಂಠಚನ ||

ವಿದ್ಯಾ ವಾಧಿಗತಾ ಯಸ್ಯ ಪ್ರಣಶ್ಯೇತ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಸಸರ್ಪರೀ ಋಚೌ ಜಪನ್ ದ್ವಾಮಾಸೌ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ ||೧೧||

ಅನಸಾ ಸಂಪ್ರಯಾತಸ್ತು ಸ್ಥಿತೌ ಗಾವಾವಿತಿ ಸ್ಮರೇತ್ |
ಚತಸ್ರಃ ಕುಶಲೇನೈತಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸ್ಥಿರಯಾನಗುಃ ||೧೨||

ಯಾನಾ ಕ್ಷಮಪ ಭಗ್ನಾಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದುರ್ಗೇಽಧ್ವನಿದ್ವಿಜಃ |
ಅಭಿವ್ಯಯಸ್ವೇತಿ ಜಪೇದ್ ದ್ವೌಚಮಕ್ಷಬಲಂ ದ ಧತ್ ||೧೩||

ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷೇ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ತ್ರಿರಾತ್ರೋ ಪೋಷಿತಃ ಶುಚಿಃ |
ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರವಣೇ ದೇಶೇ ಸ್ಮಶಾನಸ್ಥಃ ಸಮಾಹಿತಃ ||೧೪||

ರಕ್ತೋಷ್ಣೀಷ್ಯಸಿ ಪಾಣಿಶ್ಚ ಬೈಲ್ವಕೇಭ್ಯೋಽನಿಲಾಶನಃ |
ಸಪ್ತಾಹಂ ಜುಹುಯಾತ್ಮೈಲಂ ಸಾರ್ಷಪಂ ಲವಣಾನ್ನಿತಮ್ ||

ಸಮಿಧೋ ರಾಜವೃಕ್ಷಸ್ಯ ವಸಿಷ್ಠದ್ವೇಷಿಣೀಃ ಪತನ್ |

ಯಂ ದ್ವಿಷ್ಯಾತ್ತಸ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ತು ಶನ್ಯಾ ಕೇನಾಕೃತಿಂ ನಿಶಿ ||೧೭||

ಅಧಿಷ್ಠಾಯ ಚ ತಾಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ಋಗ್ವಿಶ್ವತಸ್ಯ ಭಿದ್ವಿಜಃ |

ಉದ್ದಿಶ್ಯ ನಾನು ಹೋನೂಯಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ನ ಜೀವತಿ ||೧೮||

ವಸಿಷ್ಠಾನಂತತೋ ಹಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮೈ ತತ್ಕೃ ಶಿಕೋದಿತಮ್ |

ನಾಸ್ಯ ಕಶ್ಚಿದ ಬಧ್ಯೋಽಸ್ಮಿ ಜಪತೋ ಜುಹ್ವತೋಽಪಿ ನಾ ||೨೦||

ದ್ವಾವಿಂಶಕಂ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಮಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಮನುತ್ತಮಮ್ |

ಪರ್ವಸು ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮಿಷ್ಟಾನ್ಯಾಮಾನ್ ತನ್ನಮಶ್ನುತೇ ||೨೧||

ಬೃಹಸ್ಪತಿನುಜಾತ್ವಂ ಚ ಸವಿತಾರಂ ಚ ಬಭ್ರುಂಚ ? |

ಋತಾವೃಥಾ ದಿನೇ ದಿನೇ ತೃಚೈಃ ಪಂಚಭಿರನ್ವಹಮ್ ||೨೨||

ಬೃಹಸ್ಪತ ಇತಿ ಪಂಚಾಹಂ ಪ್ರತ್ಯಚಂ ಜುಹುಯಾದ್ ಘೃತಮ್ |

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಮರ್ಚಯಿತ್ವಾ ತು ಗಂಧಮಾಲೈಃ ಸಧೂಪಕೈಃ ||೨೩||

ತಾ ಏನ ದೇವತಾಃ ಪಂಚಕಾನ್ಯೈರರ್ಚಂತಿ ಪಂಚಭಿಃ |

ರತ್ನೈರಪತ್ಯೈಃ ಪಶುಭಿರ್ಮುಖೈರ್ಧೀರ್ಘೇಣ ಚಾಯುಷಾ ||೨೪||

ಅಥ ನೇದಾದಿ ಗೀತಾಯಾಃ ಪ್ರಸಾದ ಜನನಂ ವಿಧಿಮ್ |

ಗಾಯತ್ರೈಃ ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಧರ್ಮ ಕಾಮಾರ್ಥ

ಮೋಕ್ಷದಮ್ ||೨೫||

ನಿತ್ಯೇ ನೈಮಿತ್ತಿಕೇ ಕಾಮ್ಯೇ ತ್ರಿತಯೇ ತು ಪರಾಯಣಮ್ |

ಗಾಯತ್ರೈಸ್ತು ಪರಂ ನಾಸ್ತಿ ಇಹಲೋಕೇ ಪರತ್ರಚ ||೨೬||

ಮೇಧ್ಯಾನ್ನಮಿತ ಭೋನ್ ಮೌನೀ ತ್ರಿಃ ಸ್ನಾನಾರ್ಚನತತ್ಪರಃ |
ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷತ್ರಯಂ ಧೀಮಾನಸ್ಯ ಮಾನಸಕ್ರಿಯಃ ||೨೭||

ಕರ್ಮಭಿಯೋರ್ಜಯೇತ್ಪಶ್ಚಾತ್ಕೃತಮಶಃ
ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾಪಿ ನಾ |
ಯಾವತ್ಕಾರ್ಯಂ ನ ಕುರ್ವೀತ ನ ಲೋಪೇತ್ಪ್ರವತ್ಸದ್
ವ್ರತಮ್ ||೨೮||

ಅದಿತ್ಯಸ್ಯೋದಯೇ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಜಪೇತ್ |
ಅಯುರಾರೋಗ್ಯವೈಶ್ವರ್ಯಂ ಧನಂ ಚ ಲಭತೇ ಧ್ರುಮಮ್ ||

ತ್ರಿರಾತ್ರೋ ಪೋಷಿತಃ ಸವ್ಯಗ್ ಘೃತಂ ಹುತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಶಃ |
ಸಹಸ್ರ ಲಾಭಮಾಪ್ನೋತಿ ಹುತಾಶೇ ಖಾದಿರೇಂಧನೇ ||೩೦||

ಪಾಲಾಶ ಸಮಿಧಾಂಜೈನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |
ಸಹಸ್ರ ಲಾಭಮಾಪ್ನೋತಿ ರಾಹು ಸೂರ್ಯ ಸಮಾಗಮೇ ||೩೧||

ಹುತ್ವಾತು ಖಾದಿರೇ ವಹ್ನಾ ಸಘೃತಂ ರಕ್ತಚಂದನಂ |
ಸಹಸ್ರ ಹೇಮಮಾಪ್ನೋತಿ ರಾಹು ಚಂದ್ರ ಸಮಾಗಮೇ ||೩೨||

ರಕ್ತ ಚಂದನ ಮಿಶ್ರಂ ತು ಸಘೃತಂ ಹವ್ಯವಾಹನೇ |
ಹುತ್ವಾ ಗೋಮಯ ಮಾಪ್ನೋತಿ ಸಹಸ್ರಂ ಗೋಧನಂ ದ್ವಿಜಃ ||

ಯಸ್ಯಾಸ್ತು ಗೋಗೋಮಯೇನ ಗುಟಿಕಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಶಃ |
ಹುತ್ವಾತಾಂಗಾನುಮಾಪ್ನೋತಿ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ||೩೪||

ಯವೈರಶ್ವಾಂಸ್ತಿಲೈರ್ಹಸ್ತೀನ್ ಮಹಿಷ್ಯೋ ಯಾವಕೈಸ್ತಥಾ |
ಶಾಲಿ ತಂಡುಲ ಹೋಮೇನ ಕನ್ಯಾಲಾಭಮನಾಪ್ನುಯಾತ್ ||೩೫||

ಜಾತಿ ಚಂಪಕ ರಾಜಾರ್ಕ ಕುಸುಮಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಶಃ |
ಹುತ್ವಾ ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯ ನಾಪ್ನೋತಿ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ ||೩೬||

ಸೂರ್ಯಬಿಂಬೇ ಜಲಮಧ್ಯೇ ತೋಯಂ ಹುತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಶಃ |
ಸಹಸ್ರಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ಧೈವಂ ರೌಷ್ಯಮಿಂದು ಮಯೇ ಹುತೇ ||

ಅಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಪ ಸಂಯುಕ್ತೋ ಮಲಿನ್ಯಾಧಿ ವಿನಾಯಕೈಃ |
ಮುಚ್ಯೇತ್ ಸಹಸ್ರ ಜಪ್ತೇನ ಸ್ನಾಯಾದ್ ಯಸ್ತು ಜಲೇನ ವೈ ||

ಯಾಂ ದಿಶಂ ಸಪ್ತ ಜಪ್ತೇನ ಲೋಷ್ಠೇನ ಸಂಪ್ರಚಾಟಯೇತ್ |
ಚೌರಾಗ್ನಿ ನಾರುತೋತ್ಥಾನಿ ಭಯಾನಿ ನ ಭವಂತಿ ವೈ ||೩೯||

ಕ್ಷೀರಾಹಾರೋ ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷಮಪಮೃತ್ಯುಂ ವ್ಯಪೋಹತಿ |
ಘೃತಾಶೀ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾನ್ಮೇಧಾಂ ಬಹು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಚಯಮ್ ||

ಹುತ್ವಾ ವೇತಸಪತ್ರಾಣಿ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |
ಲಕ್ಷ್ಯಾದ್ವರ್ಧಾಪಯೇದ್ಧೇವಂ ಸಾರ್ವಭೌಮಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||

ಲಕ್ಷೇಣ ಭಸ್ಮಹೋಮಸ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ಹ್ಯುತಿಷ್ಠತೇ ಜಲಾತ್ |
ಅದಿತ್ಯಾಭಿನುಮಃ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ನಾಭಿನೂತ್ರೇ ಜಲೇ ಶುಚಿಃ ||೪೨||

ತಿಲಾನಾಂ ಲಕ್ಷ ಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |
ಸರ್ವ ಕಾಮ ಸನ್ಮದ್ಧಾತ್ಮಾ ಪರಾಂ ಸಿದ್ಧಿಮನಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಲುನಾನಾಂ ಲಕ್ಷ ಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |
 ಸರ್ವ ಕಾನು ಸಮೃದ್ಧಾ ತ್ವಾ ಪರಂ ಸಾಧನಮನಾಪ್ನುಯಾತ್ || ೪೪ ||
 ಘೃತಸ್ಯಾಹುತಿ ಲಕ್ಷೇಣ ಸರ್ವಾನ್ ಕಾನಾನನಾಪ್ನುಯಾತ್ |
 ಪಂಚಗವ್ಯಾಶನೋ ಲಕ್ಷಂ ಜಪೇಜ್ಞಾತಿ ಸ್ಮರೋ ಭವೇತ್ || ೪೫ ||
 ತದೇನ ಹ್ಯನಲೇ ಹುತ್ವಾ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಬಹು ಶೋಧನಮ್ |
 ಅನ್ನಾದ್ಯಹವನಾನ್ನಿತ್ಯ ಮನ್ನಾದ್ಯಂ ಚ ಭವೇತ್ಸದಾ || ೪೬ ||
 ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ವ ಸಾಧ್ಯಾನಾಮಾಹುತ್ಯಯುತ ಸಂಖ್ಯಯಾ |
 ರಕ್ತ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಕಾನ್ ಹುತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ ಸಾಧಯತೇ ರಿಪೂನ್ ||
 ಲವಣಂ ಮಧು ಸಂಯುಕ್ತಂ ಹುತ್ವಾ ಸರ್ವಂ ವಶೀ ಭವೇತ್ |
 ಹುತ್ವಾತು ಕರವೀರಾಣಿ ರಕ್ತಾನೀ ಜನಯೇ ಜ್ವರಮ್ || ೪೭ ||
 ಹುತ್ವಾ ವೈಭೀತಕಂ ತೈಲಂ ದೇಶಾದೇವಪ್ರಚಾಟಯೇತ್ |
 ಹುತ್ವಾ ತು ನಿಂಬಪತ್ರಾಣಿ ವಿದ್ವೇಷಂ ಜನಯೇನ್ಮುಷಾಮ್ ||
 ರಕ್ತಾನಾಂ ತಂಡುಲಾನಾಂ ತು ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |
 ಹುತ್ವಾ ಬಲಮನಾಪ್ನೋತಿ ಶತ್ರುಭಿರ್ನ ಸ ಜೀಯತೇ || ೪೮ ||
 ಪ್ರತ್ಯಾನಯನ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ ಮಧು ಸರ್ಪಿಃ ಸಮನ್ವಿತಮ್ |
 ಗವ್ಯಂ ಕ್ಷೀರಂ ಪ್ರದಿಪ್ತೇಽಗ್ನೌ ಜುಹ್ವತಸ್ತತ್ರ ಶಾಮ್ಯತಿ || ೪೯ ||
 ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಮಿತಾಹಾರೋ ಯಃ ಸಹಸ್ರತ್ರಯಂ ಜಪೇತ್ |
 ಸಂವತ್ಸರೇಣ ಲಭತೇ ಧನೈಶ್ಚರ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ | || ೫೦ ||

ಶನೀ ಬಿಲ್ವ ಪಲಾಶಾನಾನುರ್ಕಸ್ಯ ತು ವಿಶೇಷತಃ |

ಪುಷ್ಪಾಣಾಂ ಸನಿಧಾಂ ಚೈವ ಹುತ್ವಾ ಹೈನುಮನಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಅಬ್ರಹ್ಮತ್ಯಂಬಕಾದೀನಾಂ ಯಸ್ಯಾಯತನಮಾಶ್ರಿತಃ |

ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷಂ ನಿರಾಹಾರಃ ಸ ತಸ್ಯ ವರದೋ ಭವೇತ್ ||೫೪||

ಬಿಲ್ವಾನಾಂ ಲಕ್ಷಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |

ಪರಾಂ ಶ್ರೀಯಮವಾಪ್ನೋತಿ ಯದಿ ನ ಭ್ರೂಣಹಾ ಭವೇತ್ ||

ಸದ್ಮಾನಾಂ ಲಕ್ಷಹೋಮೇನ ಘೃತಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |

ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ರಾಜ್ಯಂ ನಿಖಿಲಮಸಪತ್ನಮ ಕಂಟಿಕಮ್ ||೫೫||

ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಲಕ್ಷೇಣ ದಧಿಕ್ಷೀರ ಘೃತಾಶನಃ |

ಸ್ವದೇಹೇ ಸಿದ್ಧತೇ ಜಂತುಃ ಕೌಶಿಕಸ್ಯ ಮತಂ ಯಥಾ ||೫೬||

ಏಕಾಹಂ ಪಂಚಗನ್ಯಾಶೀ ಏಕಾಹಂ ಮಾರುತಾಶನಃ |

ಏಕಾಹಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ನಾಶೀ ಗಾಯತ್ರೀಜಪಉಚ್ಯತೇ ||೫೭||

ಶತೇನ ಗಾಯತ್ರಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಶತಮನ್ತರ್ಜಲೇ ಜಪೇತ್ |

ಶತೇನಾಪಸ್ತತಃ ಪೀತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೫೮||

ಗೋಘ್ನಃ ಪಿತೃಘ್ನೋ ಮಾತೃಘ್ನೋ ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ಗುರುತಲ್ಪಗಃ |

ಸುರ್ವಣ ರತ್ನಹಾರೀ ಚ ಯಶ್ಚ ವಿಪ್ರಃ ಸುರಾಂ ಪಿಬೇತ್ ||೫೯||

ಅಯಾಜ್ಯ ಯಜನಂ ಕೃತ್ವಾ ವಾ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ |

ನ ಸೀದೇತ್ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾನ್ನೋ ಮಹೀಮುಪಿ ಸ ಸಾಗರಮ್ ||

ಯೇಚಾಸ್ಯ ದುಃಸ್ಥಿತಾ ಲೋಕೇ ಗ್ರಹಾಃ
ಸೂರ್ಯಾದಯೋ ಭುವಿ |
ತೇಯಾಂತಿ ಸೌಮ್ಯಾತಾಂ ಸರ್ವೇ ಶಿವಾ ಇತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೨||

ಕೃಣುಷ್ವೇತಿ ಜಪನ್ ಸೂಕ್ತಂ ರಕ್ಷೋಘ್ನಂ ದಸ್ಮುಭಿರ್ವೃತಃ |
ಅರಾತೀನಾಂ ಹರೇತ್ ಪ್ರಾಣಾನ್ ರಕ್ಷಾಂಸ್ಯಪಿ ಚನಾಶಯೇತ್ ||

ಉಪತಿಷ್ಠೇತ್ ಯೋ ವಹ್ನಿಂ ಪರೀತ್ಯ ಚಾ ದಿನೇ ದಿನೇ |
ತಂ ರಕ್ಷಂತಿ ಸ್ವಯಂ ವಹ್ನಿರ್ವಿಶ್ವತೋ ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖಃ ||೨೪||

ಕೋ ಅದ್ಯೇತಿ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಕ್ರಮರ್ಚತಿ |
ಜಪೇದ್ವಾಥ ನಮಸ್ಕಾರೈಃ ಶಕ್ರತೋ ಲಭತೇ ವರಾನ್ ||೨೫||

ಕಯೇತಿ ವಾಮದೇವ್ಯೇನ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸ್ವಸ್ತಯನಂ ನಿಶಿ |
ಜಪೇದ್ವಾ ಸಂಧಿನೇಲಾಸು ಬ್ರಹ್ಮೋ ತತ್ಕುಶಿಕೋದಿತಮ್ ||೨೬||

ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷದಿತ್ಯುಚಾ ಶುಚಿರೀಕ್ಷದ್ಧಿವಾಕರಮ್ |
ಅಂತಕಾಲೇ ಜಪನ್ನಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಸದ್ಮಶಾಶ್ವತಮ್ ||೨೭||

ಕೃಷಿಂ ಪ್ರಪದ್ಯಮಾನಸ್ತು ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಯಥಾ ವಿಧಿಃ |
ಜುಹುಯಾತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಮಥೈ ತು ಶುನಂ ನಾ ಹಾಸ್ತು ಪಂಚಭಿಃ ||

ಯಥಾಲಿಂಗಂ ತು ನಿಹರೇ ಲ್ಲಾಂಗಲಿಂ ಚ ಕೃಷೀವಲಃ |
ಇದ್ರಾಯ ಚ ಮರುದ್ಭೃಶ್ಚ ಪರ್ಜನ್ಯಾಯ ಭಗಾಯಚ ||೨೯||

ಪೂಷ್ಣೇ ಧಾನ್ಯಾಯ ಸೀತಾಯೈ ಶುನಾಸೀರಮಥೋತ್ತರಮ್ |
ಹುತ್ವಾ ತು ಪೃಥಗೇತಾಸಾಂ ಯಜೇದೇತಾಶ್ಚೈ ದೇವತಾಃ ||೩೦||

ಗಂಧಮಾಲೋಪಹಾರೈಶ್ಚ ಫಲಲಾಜ ಸುರಾಸನೈಃ |
ಪ್ರವಪಣೇ ಪ ಲವನೇ ಖಲಸೀತೋಪಹಾರಯೋಃ ||೨೦||

ಏತಾ ಏವ ಯಜೇನ್ನಿತ್ಯಂ ದೇವತಾ ವಿಧಿನಾ ಶುಚಿಃ |
ಅಮೋಘಂ ಕರ್ಮ ಭವತಿ ಕೃಷಿವರ್ಧತಿ ಸರ್ವದಾ ||೨೧||

ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತಿನೀತ್ಯೇತತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಪತ್ಯಂ ತ್ವಚಂ ಜಪೇತ್ |
ಈಕ್ಷೇತ್ಸೂರ್ಯಂ ದ್ವಿಜೋ ನಿತ್ಯಂ ವಿಂದತೇ ಕ್ಷೇತ್ರಮುತ್ತಮಮ್ ||

ಅಮೋಘರೇಷು ಚರುಣಾ ಯಜ್ಞೇನೇತೇನ ಮೂಷಕಾನ್ |
ಚಿತ್ರ ಇದ್ರಾಜೇತ್ಯನಯಾಸ್ತತ್ಪಾ ಚಾಕ್ಷುಪತಿಂ ಸದಾ ||೨೪||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯೇದತ್ರ ಕೀನಾಶಾಂಶ್ಚೈವ
ಭೋಜಯೇತ್ |
ಅಪ್ರಮತ್ತಃ ಶಾಂತಿಪರಃ ಸ್ವಯಮೇವ ಕೃಷಿಂ ವ್ರಜೇತ್ ||೨೫||

ಭೂಮಿ ಭಂಗೋ ಗವಾಂ ಹಿಂಸಾ ತೃಣಕೀಟಾದಿನಾಶನಮ್ |
ಏತೇಷು ಯತ್ಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಖಲದಾನೇನ ಶುದ್ಧತಿ ||೨೬||

ಧಾನ್ಯಾನಾಂ ವಿಂಶಕಂ ಭಾಗಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯೇಭ್ಯೋ
ನಿವೇದಯೇತ್ |
ವಿಂಶಕಸ್ಯ ಹಿದಾನೇನ ಕೃಷಿದೋಷಾತ್ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೨೭||

ಸಮುದ್ರಾ ದಿತಿ ಸುಕ್ತೇನ ಯಃ ಸದಾ ಜುಹುಯಾದ್ ಘೃತಮ್ |
ತಮಗ್ನಿಃ ಸರ್ವತಃ ಪಾತಿ ಭದ್ರೇಣ ದ್ರವಿಣೇನ ಚ ||೨೮||

ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇನೈವ ಕಲ್ಪೇನ ಸಂಯ ತತ್ಪಾ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ |
ವಿ ಜ್ಯೋತಿಷೇತ್ತಿ ಜ್ವಲಯೇದ್ ಯತ್ರೇಚ್ಛೇಜ್ಜಾತವೇದಸಿ ||೨೯||

ವಿಶ್ವಾನಿ ನ ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮೃಗ್ಭ್ಯಾಂ ಯೋ ವಹ್ನಿ ಮರ್ಚಯೇತ್ |
ಸ ತರತ್ಯಾಪದಃ ಸರ್ವಾ ಯಶಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚಾಕ್ಷಯಮ್ | ೮೦ ||

ಹುತ್ವಾ ವಹ್ನಿ ರುಪಸಫೇಯಃ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಂ ಹವ್ಯವಾಹನಃ |
ಅಗ್ನೇ ತ್ವನಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಧನಮಾಯುಶ್ಚ ವಾಂಛತಾ | ೮೧ ||

ಯಃ ಇಥೈ ದ್ವಿವಿಧಂ ನಿತ್ಯಂ ಸತ್ತ್ವಂ ಚಾನುಪಮಂ ಮಹತ್ |
ಉರೋಷ್ಟ್ರ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಉಪತಿಷ್ಠೇ ಚೈತಕ್ರತುಮ್ | ೮೨ ||

ಪ್ರಜಾಕಾಮೋ ಯಜೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಚರುಣಾ ದೇವಪತ್ನಯಃ |
ಉಪಹೃತ್ಯೋಪಹಾರಂ ಚ ಶೇಷಂ ಭುಜೀತ ವಾಗ್ಮತಃ || ೮೩ ||

ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ಚ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ಭಾರ್ಯಾಯೈ ಪುತ್ರಮಿಚ್ಛತಾ |
ಧೇನ್ವಾಃ ಸರೂಪವತ್ಸಾಯಾಃ ಪಯಸಾ ಸಾಧಯೇಚ್ಛ ರುಷಂ ||

ಅನುರೂಪಾಂ ಪ್ರಜಾಮಾಶು ಲಭತೇ ಸಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |
ಸ್ವಸ್ತ್ರಾತ್ರೇಯಂ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಾತಃ ಪ್ರಾತದ್ವಿಜಃ ಶುಚಿಃ ||

ಏತತ್ ಸ್ವಸ್ತ್ಯ ಯನಂ ಪುಣ್ಯಂ ಸರ್ವ ಕಲ್ಮಷನಾಶನಮ್ |
ಸುಹೃದಂ ಜ್ಞಾತಿನಂ ಚೈವ ಗಚ್ಛಂತಮನುಮಂತ್ರಯೇತ್ || ೮೪ ||

ಸ್ವಸ್ತಿ ಪಂಥಾಮಿತಿ ಪ್ರೋಚ್ಯ ಸ್ವಸ್ತಿಮಾನ್ ವ್ರಜತೇಽಧಃ |
ವಿ ಜಿಹೀಷ್ವ ವನಸ್ಪತೇ ತದಿದಂ ಚ್ಯಾವನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ || ೮೫ ||

ಯಂ ಚ್ಯಾವಯಿತುಕಾಮಃ ಸ್ಯಾಚ್ಚಾಪಯೇತ್ತಮಿದಂ ಜಪನ್ |
ದ್ವಿಷಂತಂ ವಾ ಪದಾಕ್ರಮ್ಯ ಭೂಮೌ ಪಾಂಶುಮಯೀಂ ಕೃತಿಮ್ ||

ನಿಷ್ಪೀಡ್ಯನ್ನಿವ ಸಂಗ್ರಾಮಾಚ್ಛ್ಯವತೇ ನಾತ್ರ ಸಂತಯಃ |

ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಗರ್ಭ ಪ್ರಮೂಢಾಂ ವಾ ಪಾಯ

ಯೇದನುಮಂತ್ರಿತಮ್ ||೮೯||

ಉದಕಂ ಚ್ಯಾವನೇನೈವ ಗರ್ಭೋಽಧಶ್ಚ್ಯವತೇ ಸುಖಮ್ |

ಅಚ್ಯಾವದೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ವೃಷ್ಟಿಕಾಮಃ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ||

ನಿರಾಹಾರಾ ಕ್ಲಿನ್ನನಾಸಾ ಅಚಿರೇಣ ಪ್ರವರ್ಷತಿ |

ಹುತ್ವಾ ಯುತಂ ವೈತಾಸೀನಾಂ ಕ್ಷೀರಾಕ್ತಾನಾಂ ಹುತಾಶನೇ |೯೦||

ಮಹದ್ವರ್ಷ ಮವಾಪ್ನೋತಿ ಸೂಕ್ತೇನಾಚ್ಯಾವದೇನ ಹಿ |

ಯ ಇಚ್ಛೇದ್ವರದಾಂ ದೇವೀಂ ಶ್ರಿಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಕುಲೇ ಸ್ಥಿತಾಮ್ ||

ಸ ಶುಚಿಃ ಪ್ರಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯ ಮನ್ವಹಮ್ |

ಶ್ರೀಯಃ ಪಂಚದಶರ್ಚಂ ಶ್ರೀಕಾಮಃ ಸತತಂ ಜಪೇತ್ ||೯೧||

ಅನಾಹಯೇಚ್ಛ್ರಿಯಂ ಪದ್ಮೇ ಪಂಚಭಿಃ ಕನಕೇಽಪಿವಾ |

ಉಪಾಹಾರಾನುಪಹರೇಚ್ಛುಕ್ಲಾನ್ ಭಕ್ವಾನ್ ಪಯೋದಧಿ |೯೨||

ಸ್ಥಾಲೀಸಾಕಂ ಚ ಶಾಲೀನಾಂ ಪಯಸಾ ಸಂಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ |

ಚಾಂದ್ರಯಣ ಕೃತಾತ್ಮಾ ತು ಪ್ರಪದ್ಯೇತ್ ಪ್ರಯತಃ ಶ್ರೀಯೈ ||

ಸರ್ವೌಷಧೀಭಿಃ ಘಾಂಟಾಭಿಃ ಸ್ನಾತ್ವಾದ್ಭಿಃ ಪಾನನೈರಪಿ |

ಉಪೈತು ಮಾಂ ಸಖ ಇತಿ ರಾಜ್ಞೋ ಭಿಷೇಚನೀ ||೯೩||

ಮನಸಃ ಕಾಮಮಿತ್ಯೇಷಾ ಪಶುಕಾಮಾಭಿಷೇಚನೀ |

ಕರ್ದಮೇನೇತಿ ಯಃ ಸ್ನಾಯಾತ್ ಪೂಜಾಕಾಮಃ ಶುಚಿವ್ರತಃ ||

ಅಶ್ವಪೂರ್ವಾಮಿತಿ ಸ್ನಾಯಾದ್ರಾಜ್ಯ ಕಾಮುಃ ಶುಚಿವ್ರತಃ |
ರೋಹಿತೇ ಚರ್ಮಣಿ ಸ್ನಾಯಾದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಯಥಾವಿಧಿ ||

ರಾಜಾ ಚರ್ಮಣಿ ನೈಯಾಘ್ರೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ತ್ವಥ ರೌರವೇ |
ಒಸ್ತಚರ್ಮಣಿ ನೈಶ್ಯಸ್ತು ಹೋಮಃ ಕಾರ್ಯಸ್ತ್ವನಂತರಮ್ ||

ಚಂದ್ರಾಮಿತಿ ತು ಪದ್ಮಾನಿ ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ಪಿಷಾ ದ್ವಿಜಃ |
ಆದಿತ್ಯವರ್ಣ ಇತ್ಯನಯಾ ಬಿಲ್ವಹೋನೋ ವಿಧೀಯತೇ ||೧೦೦||

ಬಿಲ್ವೇಥ್ಯ ಏವ ವಾಗ್ನಿಃ ಸ್ಕಾತ್ ಸ್ಥಾಲೀಶ್ಚ ಜುಹುಯಾದ್ ದ್ವಿಜಃ |
ದಶಸಾಹಸ್ರಿಕೋ ಹೋಮಃ ಶ್ರೀಕಾಮಃ ಪ್ರಥಮೋ ವಿಧಿಃ ||೧೦೧||

ಹುತ್ವಾ ತು ಪ್ರಯುತಂ ಸನ್ಯಗನನ್ತಾಂ ವಿಂದತೇ ಶ್ರೀಯಮ್ |
ಅಯುತಂ ಶತ ಕೃತ್ವಸ್ತು ಹುತ್ವಾ ಶುಕ್ಲಾನಿ ಸರ್ಪಿಷಾ | ೧೦೨||

ಅನಂತಾಮವ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನಾಂ ಶಾಶ್ವತೀಂ ವಿನ್ದತೇ ಶ್ರೀಯಮ್ |
ಅಶಕ್ತಾ ಜಪ ಏವೋಕ್ತೌ ದಶಸಾಹಸ್ರಿಕೋ ವರಃ | ೧೦೩||

ಜಪತ್ವಾ ತು ಪ್ರಯುತಂ ಸನ್ಯಗನನ್ತಾಂ ವಿಂದತೇ ಶ್ರೀಯಮ್ |
ಅಯುತಂ ಶತಕೃತ್ವಸ್ತು ಜಪತ್ವಾ ಶ್ರೀಯ ಮುಪಾಶ್ನತೇ ||೧೦೪||

ಅಪ್ಸೇವ ಜುಹುಯಾನ್ನಿತ್ಯಂ ಪದ್ಮಾನ್ಯಯುತ ಶೋ ನಿಶಿ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರೀಯಂ ತೂ ಪರಮೇತ್ ಕಿಲಾ ಸಿತ್ವಾದ್ಭಿಭೇತು ನೈ ||

ಬಿಲ್ವಾಶೀ ಬಿಲ್ವನಿಲಯೋ ಜುಹ್ವದ್ ಬಿಲ್ವಾನಿ ಸರ್ಪಿಷಾ |
ಏಕ ವಿಶಂತಿರಾತ್ರೇಣ ಪರಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ ||೧೦೫||

ಯೇನ ಯೇನ ಚ ಕಾಮೇನ ಜುಹೋತಿ ಪ್ರಯತ ಶ್ರಿಯೈ |
ಪದ್ಮಾನ್ಯಥಾಪಿ ಬಿಲ್ವಾನಿ ಸ ಸಕಾಮಃ ಸಮೃದ್ಧತಿ ||೧೦೭||

ನ ಜಾತು ಕೃಪಣಾರ್ಥಾಯ ಶ್ರೀಯಮಾವಾಹಯೇತ್ಯಚಿತ್ |
ನ ಯತ್ಕಿಂಚನ ಕಾಮೇನ ಹೋಮಃ ಕಾರ್ಯಃ ಕಥಂಚನ ||

ಮಹದ್ವಾ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯಮಾನೇನ ರಾಜ್ಯ ಕಾಮೇನ ವಾಪುನಃ |
ವಾಚಃ ಪರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತಾ ಯಶ್ನಾತ್ ಯುಕ್ತಃ
ಶ್ರೀಯಂ ಯಜೇತ್ ||೧೦೮||

ಆಗ್ನಿರೈತ್ವಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮನ್ವಹಮ್ |
ಓಜಸ್ವಿನೀ ಮನಾಪ್ನೋತಿ ಪ್ರಜಾಂ ಧರ್ಮವತೀಂ ಶುಭಾಮ್ ||

ಅಚ್ಛಾ ನ ಇತ್ಯೃಚಾ ದೀಪ್ತಮುಪತಿಷ್ಠೇದ್ ವಿಭಃವಸುಮ್ |
ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಜಪೇಚ್ಚ ತ್ರಾಂಸ್ತ ಸರತೇ ದುರಿತಾನಿಚ||೧೦೯||

ಅ ಗಾವ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಗೋಷ್ಠಗಾ ಲೋಕಮಾತರಃ |
ಉಪತಿಷ್ಠೇದ್ ವ್ರಜನ್ತಿಶ್ಚ ಯ ಇಚ್ಛೇತ್ತಾಃ ಸದಾಕ್ಷಯಾಃ||೧೧೦||

ತ್ವಾಮಿದ್ಧೀತಿ ಪ್ರಗಾಥೇನ ಉಪತಿಷ್ಠೇಚ್ಛತಕ್ರತುಮ್ |
ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ಸಂಧ್ಯಯೋಶ್ಚೈವ ಜಪನ್ಧನಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಉಪೇತಿ ತಿಸೃಭೀ ರಾಜ್ಞೋ ದುಂದುಭೀನ್ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ ರಣೇ |
ಓಜೋ ಬಲಮವಾಪ್ನೋತಿ ಶತ್ಕೂಂಶೈವ ನಿಯಚ್ಛತಿ ||೧೧೧||

ಸಾಚನಾ ತೃಣದಾದಾಯ ಯಜ್ಞಾಯಜ್ಞೇತಿ ಯೋಭ್ಯಸೇತ್ |
ಸೋಽಧೀತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ನಾತ್ಮಣಃ ||

ಸೂಕ್ತಾನ್ತೇ ಚ ತೃಣಂ ತ್ವಗ್ನಾವಿರಿಣೇ ವೋದಕೇಽಪಿವಾ |
ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ ತತ್ಪ್ರಯತ್ನೇನ ತೃಕ್ತ್ಯಾನ್ಯತ್ರ ಭಯಾವಹಮ್ ||

ತೃಣ ಪಾಣಿರ್ಜಪನ್ ಸೂಕ್ತಂ ರಕ್ಷೋಘ್ನಂ ದಸ್ಯುಭಿವೃತಃ |
ನ ಭಯಂ ವಿಸ್ತತೇ ಕೃಚಿದ್ ರಕ್ಷೋಭ್ಯೋಽರಿಭ್ಯ ಏವಚ |೧೧೭||

ಗೃಹಾತ್ಪ್ರಪದ್ಯಮಾನಸ್ತು ಪಂಥಾನಂ ಧನಕಾಮ್ಯಯಾ |
ಜಪೇತ್ಸೋಽಧ್ವನಿಯತ್ನೇನ ಅಪಿ ಪಂಥಾಮಿತಿ ವ್ರಜನ್ ||೧೧೮||

ಯೇಕೇಚ ಜ್ವೇತ್ಕೃಚಂ ಜಪ್ತ್ವಾಧ್ಯಾಯನ್ನಿಶಿ ದಿಪೌಕಸಃ |
ಅಗ್ನೌ ಹಃತ್ವೈತಯಾ ಚಾಜ್ಯಂ ಧೀರ್ಘಮಾಯರವಾಘ್ನೌತಾ |

ನಯಮುತ್ಲೇತಿ ಸೂಕ್ತಂತು ಪೌಷ್ಣಂ ದ್ರವಿಣವರ್ಧನಮ್ |
ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇಚ್ಛುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಧನಂ ವಿಂದತ್ಯಭೀಕ್ಷಿತಮ್ ||೧೧೯||

ಯಸ್ಯ ನಷ್ಟಂ ಭವೇತ್ಕಿಂಚಿತ್ ದವಂ ಗೌರ್ವಿಪದಂ ಧನಮ್ |
ನಶ್ಯೇದ್ವಾಧ್ವನಿ ಯೋನೋಹಾತ್ ಸಂಪೂಷನ್ ಸ ಜಪೇನ್ನಿಶಿ ||

ಇಯಮಿತ್ಯೇತದಾದ್ಯಂತಂ ಸೂಕ್ತಂ ಸಾರಸ್ವತಂ ದ್ವಿಜಃ |
ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇಚ್ಛುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ವಾಙ್ಮೂ ಭವತಿ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ||

ಸಂ ವಾಮಿತಿ ತು ಯತ್ಸೂಕ್ತಮಷ್ಟರ್ಚಂ ತ್ರೈಷ್ಟುಭಂ ಸ್ತುತಮ್ |
ತಜ್ಞಪನ್ ಪ್ರಯತೋ ನಿತ್ಯಮಿಷ್ಟಾನ್ ಕಾಮಾನ್ ಸಮಶ್ನತೇ ||

ಯೋ ಅದ್ರಿಭಿತ್ತು ಯತ್ಸೂಕ್ತಂ ತತ್ಸಪತ್ನನಿಬರ್ಹಣಮ್ |
ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ನಮಸ್ತುತ್ವಾ ಸಪತ್ನಾನ್ ಸ್ತೃಣುತೇ ಬಹೂನ್ ||

ಏನಸ್ತೇ ನಾಭಿತಸ್ತೋ ನಾಕೃತ್ವಾ ನಾ ಕರ್ಮ ಗರ್ಹಿತಮ್ |
ಸೋನಾರಾದ್ರಂ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಂ ಕೃತ್ಸುಮೇನೋ ವ್ಯಪೋಹತಿ ||

ಜುಹುಯಾದ್ವಾ ಯ ಏತಾಭಿರ್ವಿಗ್ನಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಧೃತವೃತಃ |
ನಾರುಣೇಭ್ಯಃ ಸ ಪಾಶೇಭ್ಯೋ ಮುಚ್ಯತೇ ಶಂ
ತಥಾಽಽಪ್ಸುಯಾತ್ ||೧೨೬||

ಜೀಮೂತ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಿಧಿಂ ಯಥಾಲಿಂಗಮವೇಕ್ಷ್ಯಮೈ |
ಮುಗ್ಧಿಃ ಕರ್ಮಣಿ ಕುರ್ವೀತ ರಥಾಂಗಾನಾಂ ಯಥಾವಿಧಿ ||೧೨೭||

ಸಂಗ್ರಾಮಸ್ತು ಪ್ರಯಾತಸ್ಯ ರಾಜ್ಞಶ್ಚೈ ತತ್ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ |
ಸರ್ವಾಣ್ಯಂಗಾನಿ ರಥಾಂಶ್ಚ ಸದಶ್ಚಾಂಶ್ಚಾನು ಮಂತ್ರಯೇತ್ ||

ಯಮೇವ ದೇಶಂ ಗಚ್ಛೇತ ಶತ್ರುಂ ವಾಪ್ಯನುಮಂತ್ರಿತಃ |
ನಾಜಿತ್ವಾ ವಿನಿವರ್ತೇತ ಪರಂ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಬಲಮ್ ||೧೨೮||

ಪುತ್ರಾನಾಯುರಥಾರೋಗ್ಯಂ ಯ ಇಚ್ಛೇದನ್ಯಯಂ ಸುಖಮ್ |
ಸೋಽಗ್ನಿಂ ನರ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯ ಮನ್ವಹಮ್ ||

ಪ್ರಾಗ್ನಯೇಽಥ ತ್ರಿಭಿಃ ಸೂಕ್ತೈಃ ಸಂಧ್ಯಯೋರ್ಜಪಮಾರಭೇತ್ |
ನ ರಕ್ಷೋಭ್ಯೋ ಭಯಂ ವೇತ್ತಿ ಧನಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ
ಚಾಕ್ಷಯಮ್ ||೧೨೯||

ಅಷ್ಟಾವಷ್ಟೌ ತಥಾ ಚಾಷ್ಟಾವೃಗೀತೈವ ತ್ರಿಪಾದಿಕಂ |
ಅಕಾರಾದಿ ಹಕಾರಾಂತಂ ಜಲೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ದ್ರುತಂ ಜಪನ್ ||೧೩೦||

ಉಪಸಾತಕ ಕೋಟೀನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಯುತಾನಿ ಚ |
ಭೂತಹತ್ಯಾ ಧೃತಂ ಸಾಪಂ ತತ್ಸ್ಮಣಾದೇವ ನಶ್ಯತಿ ||೧೩೧||

ಅಗ್ನಿಂ ದೂತಂ ಪುರೋದಧೇ ಅಗ್ನೇ ರಕ್ಷಾಣೋ ಅಹಸಃ |
ಅದಾಭ್ಯೇನ ಶೋಚಿಷಾಗ್ನಾ ಅಗ್ನ ಇಹಾವಸೇ ||೧೩೪||

ಅಭಿತ್ವಾ ಯ ಪ್ರಗಾಧೇನ ನಿತ್ಯಮರ್ಚತಿ ವಜ್ರಿಣಮ್ |
ಸ ಶ್ರೀಯಂ ಬಿಪುಲಾಂ ಭುಂಕ್ತೇ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚ ಧನಾಯುಷೀ ||

ವಸಿಷ್ಠೇನ ಪುರಾ ಗೀತಾ ಮಹದದ್ಭುತ ವರ್ತಾರನಮ್ |
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಭಿಚಾರೇಷು ಮಹದ್ರಕ್ಷೋ ನಿವಾರಣಮ್ ||೧೩೬||

ಯಃ ಸ್ತಾತರಿತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಸ್ತ್ರೀಕಾಮಃ ಸತತಂ ಜಪೇತ್ |
ಅಭತೇ ಸದೃಶೀಂ ಕನ್ಯಾಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ಸ್ವರೂಪಿಣೀಮ್ ||

ಉತ್ತರಸ್ಯಾದ್ಯಮಾಚಾರ್ಯೋ ಜುಹುಯಾದ್ ವಾಸ್ತುಕರ್ಮಣಿ
ಸ್ನಾತಃ ಕೃತ್ವಾ ನೈಶ್ವದೇವಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದಮುಚ್ಯತೇ ||೧೩೮||

ಶಂವತಿಲಂ ಶಂ ನ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಇತ್ಯೇತೇ ಸತತಂ ಜಪೇತ್ |
ನ ರಕ್ಷೋಭ್ಯೋ ನ ಭೂತೇ ಭ್ಯೋ ವ್ಯಾಧಿಭ್ಯೋ ವಾ
ಭಯಂ ಭವೇತ್ ||೧೩೯||

ನಿವೇಷ್ಟು ಕಾಮೋ ರೋಗಾತೋ ಭಗಸೂಕ್ತಂ ಸದಾಭ್ಯಸೇತ್ |
ನಿವೇಶಂ ವಿಂದತೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ರೋಗೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೪೦||

ಇಮಾ ಇತಿ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯ ರೌದ್ರಂ ಸೂಕ್ತಂ ದ್ವಿಜಃ ಶುಚಿಃ |
ತಜ್ಜಪನ್ ಪ್ರಜಯಾ ನಿತ್ಯೈಃ ಸ್ವಯಂ ಚೈವ ನ ರಿಷ್ಯತಿ ||೧೪೧||

ಉತ್ತಿತಿರ್ಷು ರಪೋ ಯಸ್ತು ಕಂಕೇತ ಸ್ತೋತ್ರಾ ಸಮಾಗಮೇ |
ಸಮುದ್ರಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಇತಿ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತ ಮೇತತ್ ಭಯಾಪಹಮ್ ||

ಆದಿತ್ಯ ದೈವತೇ ಸೂಕ್ತೇ ರಿಪುಘ್ನೇ ರೋಗನಾಶನೇ |

ಜಪೇತ್ಪ್ರಾತಃ ಶುಚಿಭೂತಾ ರಿಪುರೋಗೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೪೩||

ವಾಸ್ತೋಷ್ವತೇ ಪ್ರತೀತ್ಯೇತ್ಸೂಕ್ತಂ ವಾಸ್ತೋಷ್ವತಂ ಜಪೇತ್ |

ಸ್ನಾತಃ ಕೃತ್ವಾ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದಮುಚ್ಯತೇ |೧೪೪||

ಅಮೀನಹೇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಭೂತಾನಿ ಸ್ವಾಪಯೇನ್ನಿತಿ |

ನಹಿ ಪ್ರಸ್ವಾಪನಂ ಕಿಂಚಿದಿದೃಶಂ ವಿದ್ಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್ ||೧೪೫||

ಸಂಬಾಧೇ ವಿಷಮೇ ದುರ್ಗೇ ಬಧ್ಧೋ ವಾ ನಿರ್ಗತಃ ಕ್ವಚಿದ್ |

ಪಲಾಯನ್ನಾಗೃ ಹೀತೋ ವಾ ತಸ್ಯೈಃ ಸ ಜಪೇದಿದಮ್ ||೧೪೬||

ಅಮೀನಹಾ ವಿಶ್ವವತೀ ಮುದ್ಧೃತ್ಯಾನ್ಯಾಃ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ |

ಸೂಕ್ತಮೇತಜ್ಞ ಪೇತ್ಸರ್ವಮಿತಿ ಮನೈತ ಶ್ಶಾನಕಃ ||೧೪೭||

ತ್ರಿರಾತ್ರಂ ನಿಯತೋಽನಶ್ಚ ನ್ ಶ್ರಪಯೇತ್ಪಾಯಸಂ ಚರುಮ್ |

ತೇನಾಹುತಿಶತಂ ಪೂರ್ಣಂ ಜುಹುಯಾತ್ಸರ್ಪಿಷಾ ದ್ವಿಜಃ ||೧೪೮||

ಸಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಮಹಾದೇವಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇತ್ಯೌ ಚಾ |

ಎತತ್ಪರ್ವತತಂ ಕೃತ್ವಾ ಜೀವೇದಬ್ಧಶತಂ ಸುಖೀ ||೧೪೯||

ತಚ್ಚಕ್ಷುರಿತ್ಯೌಚಾ ಸ್ನಾತ ಉಪತಿಷ್ಠೇದ್ ದಿನಾಕರಮ್ |

ಉದ್ಯಂತಂ ಮಧ್ಯಗಂ ಚೈವ ಧೀರ್ಘಮಾಯುರ್ಜಿಜೀವಿಷುಃ ||

ರಾತ್ರಾ ಅಪರಕಾಲೇ ಯ ಉತ್ಥಾಯ ಪ್ರಯತಃ ಶುಚಿಃ |

ವ್ಯುಷಾ ಇತ್ಯುಪತಿಷ್ಠೇತ ಷಡ್ಭಿಃ ಸೂಕ್ತೈಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ||೧೫೦||

ಪ್ರಾಪ್ತುಯಾತ್ ಹಿರಣ್ಯಾದಿ ನಾನಾರೂಪಂ ಧನಂ ಬಹು |
ಗಾ ಅಶ್ವಾನ್ ಪುರುಷಂ ಧಾನ್ಯಂ ಸ್ತ್ರಿಯೋ ವಾಸಾಂ ಸ್ಯ
ಜಾವಿಕಮ್ ||೧೫೨||

ಧ್ರುವಾಸು ತಾಸು ಪ್ಲತಿಷು ಜಪನ್ ಬದ್ಧಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ |
ತಿಷ್ಠನ್ ರಾತ್ರೌ ಜಪೇದೇನಾಂ ವಿಪಾಕಃ ಸಂಪ್ರಪದ್ಯತೇ ||೧೫೩||

ಅಹೋರಾತ್ರಂ ಸ್ಥಿತಶ್ಚೈವಮನಶ್ಚನ್ ಸ್ಯಾ ದ್ವಿವೇಷ್ಟಿತಃ |
ಅಯಃ ಪಾಶಾಃ ಸ್ಫುಟಿನ್ತ್ಯಸ್ಯ ದಾರುಪಾಶಾಸ್ತಥೈವ ಚ ||೧೫೪||

ಸೋನೇತಿ ಪೃಥಿವೀಂ ದೇವೀಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇನ್ನಿಯತಃ ಸದಾ |
ಜಪೇದೇನಾಂ ಚ ತತ್ರಾಪಿ ಭೂಮಿಪಾಶಾತ್ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೫೫||

ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಸಂತಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಕರ್ಮಣಾ ಮನಸಾಗಿರಾ |
ಯತ್ಕಿಂಚೇದಂ ನರುಣೇತಿ ಋಚಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೫೬||

ಅಗಮ್ಯಾ ಗಮನೇ ಚೈತತ್ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ವಿಧೀಯತೇ |
ಅನ್ಯತ್ರ ಗುರುತಲ್ಪಚ್ಚ ತಸ್ಮಾತ್ಪಾಪಾತ್ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೫೭||

ದ್ವಾದಶಾಹಮ ಭುಂಜಾನಃ ಸ್ವಗೋತ್ರಗಮನೇ ಜಪೇತ್ |
ಅರ್ಧ ಮಾಸ ಮ ಭುಂಜಾನಃ ಸಖೀದಾರೇಷು ಸಂವಸನ್ ||೧೫೮||

ಇದಮಾಪಃ ಪ್ರನಹತ ಯತ್ಕಿಂಚೇದಮೃಚಂ ಪುನಃ |
ಇತಿ ಚೈತಾ ಜಪೇದಪಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯೇತೇಷು ಕರ್ಮಸು ||೧೫೯||

ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣು ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯ ಮನ್ನಹಮ್ |
ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪರ ಏತಾಭ್ಯಾಂ ಯ ಇಚ್ಛೇದ್ಭೂತಿಮಾತ್ಮನಃ ||

ಅಸ್ಯದಘ್ನಂ ವಿಗಾಹ್ಯಾಂಭಃ ಪ್ರಾಜ್ಞುಖಃ ಪ್ರಯತಃ ಶುಚಿಃ |
ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಂ ತಿಸ್ರ ಏತಾಭ್ಯಾಮುಪತಿಷ್ಠೇದ್ಧಿವಾಕರಮ್ ||೧೬೧||

ಅನಶ್ವತಾ ತು ಜಪ್ತವ್ಯಂ ವೃಷ್ಟಿಕಾಮೇನ ಯತ್ನತಃ |
ಪಂಚರಾತ್ರೇ ವ್ಯತೀತೇ ತು ಮಹದ್ ವರ್ಷಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||

ಯೋಽರಿಭಿಃ ಪ್ರತಿಪದ್ಯೇತ ಅಭಿಶಸ್ಯೇತ ನಾ ಮೃಷಾ |
ಉಪೋಶ್ಯೈಕಂ ತ್ರಿರಾತ್ರಂ ಸ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಮನ್ವಹಮ್ ||

ಇಂದ್ರಾ ಸೋಮೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಜಪೇಚ್ಛೇತಚ್ಛತಾ ವರಮ್ |
ಕಂಚಿದ್ಧದ್ಯಾದ್ ದ್ವಿಜೇಭ್ಯೋನ್ತೇ ಸ್ತುತುತೇ
ಸರ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರವಾನ್ ೧೬೪||

ಯಸ್ಯ ಲುಭ್ಯೇದ್ ವ್ರತಂ ಮೋಹಾದ್ ವ್ರಾತ್ಯೈರ್ವಾ
ಸಂಸ್ಪೃಶೇದ್ ದ್ವಿಜಃ |
ಉಪೋಷ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚ ಜುಹುಯಾತ್ತ್ವಮಗ್ನೇ ವ್ರತಸಾ ಇತಿ ||

ಪ್ರ ಸಮ್ರಾಜಮಿತಿ ತ್ವೇತ ಜ್ಞಪನ್ನೀಕ್ಷೇದ್ ದಿವಾಕರಮ್ |
ಉದ್ಯಂತ ಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ ದಿನೇ ದಿನೇ ||೧೬೫||

ಅಭಿಯುಕ್ತೋ ಭವೇದ್ ಯಸ್ತು ವಿವದೇದ್ವಾಪಿ ಕೇನಚೇತ್ |
ನಿರ್ಜಿತ್ಯ ಸಗಣಾನ್ ಶತ್ರುನ್ ಸ್ವೇಪ್ರಂ ವಾದಂ ಪರಾಜಯೇತ್ ||

ತಮಗ್ನಿ ರಗ್ನಿ ಭಿಕ್ಷೇತಿ ಪ್ರಪದ್ಯೇದ್ ನಾಯು ಭಾಸ್ಕರಾ |
ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಥಮತಃ ಸ್ತುತ್ವಾ ಮಹತ್ಕೃಣಾತ್ರ ಮುಚ್ಯತೇ ||೧೬೬||

ನಹೀತಿ ಯಶ್ಚ ತುಷ್ಕೇಣ ಸ್ನಾತಾ ವೈ ಪ್ರಾತರುತ್ತಿತಃ |
ದ್ವೌ ಮಾಸಾವುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸ ತ್ರಾಯತಿ ಭಯಾತ್ಸನ್ಯಮಮ್ ||

ತೃಚಂ ಜಪ್ತಾಃ ಸ್ಯಾದಿತ್ಯೇಂ ತತ್ಸಾತ್ವಭೃಚ್ಛ ಪುರಂದರಮ್ |
ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾನ್ಮಾಸಾನ್ಮಾಮಾನ್ ಸಂಪೂಜ್ಯ ವಸುರೋಚಿಷಃ ||

ಅದ್ವಾನಿತ್ರಿಣಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಪಂಚಚಾಗ್ರೇ ಬೃಹನ್ನಿತಿ |
ಷಟ್ ತಥಾಂತ್ಯಾನಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಅಗ್ನಿಂ ನರಣತಿತಿಚ ॥೧೭೧||

ಪ್ರಕೃತಾನೀತಿ ಚಾಧ್ಯಾಯಂ ಭೋಜನಾತ್ ಪ್ರಾಕ್ ಪಠೇದಿದಮ್ |
ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನವಾಪ್ನೋತಿ ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವ ಕಲ್ಪಪೈಃ ||

ಪ್ರಾಗ್ ಭೋಜನಮಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನವಾನಾಂ
ಮಹರ್ಷಿಣಾಮಮ್ |

ಪೂರ್ವಾಹ್ನೇ ಜಪತೂ ನಿತ್ಯಮರ್ಥಸಿದ್ಧಿಃ ಪರಾಭವೇತ್ ||೧೭೨||

ಅಗ್ನಿನೇತ್ಯಾಶ್ವಿನಂ ಸೂಕ್ತಂ ಚತುರ್ವಿಂಶಕಮನ್ವಹಮ್ |
ಜಪೇತ್ಪಾತಃ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ನಾ ಸತ್ಯಾವರ್ಚ್ಯ ಸುವ್ರತಃ ||೧೭೪||

ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಪರಮಾವೃದ್ಧಿಃ ದ್ರವಿಣಂ ಚೋರ್ಜಮೇವಚ |
ಸಮದೇತಿ ಜುಹೋತ್ಯಗ್ನೌ ಸೂಕ್ತೇನ ಪ್ರತ್ಯುಜಿಂ ಘೃತಮ್ ||

ಸ ಸಿದ್ಧಿ ಮತುಲಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಮಾನಾಂ ಜೀವತೇ ಶತಮ್ |
ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಕೇನೇಹ ಸೂಕ್ತೇನಾಘೇತಿ ವಬ್ರಿಣಃ ||೧೭೬||

ಸಖ್ಯಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ಸಪತ್ನಾನ್ ಸ್ತುಣುತೇ ಬಹೂನ್ |
ಪ್ರಾಶ್ನೀಯಾಜ್ಞ ಪತೋಽನ್ನಾನಿ ಪ್ರಶ್ನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರವಾಣತಃ ||

ತಸ್ಮಾತ್ಪೂರ್ವಾಹ್ನೀಕೋಧ್ಯಾಯಃ ಸ್ಮೃತೋಽಯಂ
ವಿಪುನಾಶನಃ |

ವಾಚಂ ಮಹೀತಿ ಚ ಜಪ್ತಾ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಕಾರೋಗ್ಯೇನವಚ ||

ದುಃಸ್ವಪ್ನಘ್ನೀ ಪರಾ ಜಪ್ತಾ ಪ್ರಾತಃ ಸಾಪ್ತೇಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ |
ಶಂ ನೋ ಭವೇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ತು ಭುಕ್ತ್ವಾನ್ನಂ
ಪ್ರಯತಃ ಶುಚಿಃ ||೧೭೯||

ಹೃದಯಂ ಪಾಣಿನಾ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಜೋಗ್ ಜೀವೇದಗದಃ ಸುಖೀ |
ಯತೋ ಭಯಂ ವಿಜಾನೀಯಾತ್ ತಸ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ಯತವ್ರತಃ ||

ಶುಚೌ ದೇಶೇಗ್ನಿಮಾಧಾಯ ಜುಹುಯಾದಿಂದ್ರಮರ್ಚ್ಯಚ |
ಯತ ಇತ್ಯಾಜ್ಯಮುತ್ಪೂತಂ ಷಡಭಿರ್ಗಂಧಾನ್ ನಿವೇದ್ಯಚ ||

ಸಾಯಸಂ ದಧಿಮಂಥಂ ನಾ ಪೂಸಾನ್ವಾಪ್ತುಪಹಾರಯೇತ್ |
ಅಹೋರಾತ್ರ ಮಪೋಷ್ಯೈಕಂ ತಿಲಾನ್ ನಾ ಘೃತಮೇವ ನಾ ||

ಉತ್ಪಾ ಮಂದಸ್ವೀತಿ ಸ್ನಾತೋ ಹುತ್ವಾ ಶತ್ರುನ್
ಪ್ರಮಾಪಯೇತ್ |
ಬದ್ಧೋ ವಾಃಪ್ಯವರುದ್ಧೋ ವಾ ವಾಗ್ಯತಃ ಪ್ರಯತೋ
ಜಪೇತ್ ||೧೮೦||

ಯಾಂತ್ರಿತ್ಯಾ ದಿತ್ಯ ದೈವತ್ಯಂ ಸದ್ಯೋ ಮುಚ್ಯತ ಬಂಧನಾತ್ |
ಯದ್ ದ್ಯಾವೇತಿ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಗಾಥಂ ನಿಯತಃ ಶುಚಿಃ ||

ಸ ಕೀರ್ತಿ ಮತುಲಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸರ್ವಾನ್ತಾಮಾನಸಮಶ್ನುತೇ |
ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಹುತ್ವಾಚಾರ್ಯಗ್ನಿಂ ಘೃತೇನತು ||

ಪಾಲಿತೋ ನಿಶ್ವತೋ ದೀಪ್ತಾ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್
ವಹ್ನಿನಾರಯಿಮ್ |

ಅ ತೂ ಸೂಕ್ತೇನ ಸತತಂ ಧನಂ ಯಾಚೇತ ಪುರಂದರಮ್ ||೧೮೬||

ಪ್ರ ಸಮಿತ್ಪಾಣಯೇ ತಸ್ಮೈ ಧನಂ ಯಚ್ಛತಿ ವೃತ್ರಹಾ |
ಕನ್ಯಾ ನಾರಿತಿ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಸತತಂ ನಿಯತೋ ಜಪೇತ್ ||೧೮೭||

ತ್ವದ್ಗೋಷೀಣೀಂ ತಥಾಲೋಮ್ನೀಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ
ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರವೋಚಯೇತ್ |
ಯದಧ್ಯ ಕಚ್ಚೇತ್ಯು ದಿತೇ ರಮ್ ಸ್ತುತ್ವಾ ಪುರಂದರಮ್ ||೧೮೮||

ಗೃಣನ್ನ ಪೋಹತೇ ರಿಪ್ರಂ ವಶ್ಯಂ ವಾ ಕುರುತೇ ಜಗತ್ |
ಯದ್ವಾಗಿತಿ ದ್ವೈಚೇನ್ನೈವ ಗೌರೀಂ ಯೋಽರ್ಚತಿ ಸುವೃತ ||೧೮೯||

ತಸ್ಯನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ವಾಣೀ ಮುಖಾದುಚ್ಚರತೇ ಕ್ವಚಿತ್ |
ಬಣ್ಣಹಾಂ ಇತಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾರ್ಕ ಮುಪತಿಷ್ಠೇದ್ ದ್ವೈಚಂ ಪಠನ್ ||

ಬ್ರುವನ್ನ ಹ್ಯ ನೃತಾಂ ವಾಣೀಂ ಲಿಪ್ಯತೇ ನಾನ್ಯತೇನ ಸಃ |
ಪೂರ್ಣೇ ಚಂದ್ರಮಸಿ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾಮಿಯಂ
ಯೇತ್ಯನುಷೇವಯೇತ್ ||೧೯೦||

ಚಂದ್ರ ದೃಷ್ಟಿಸ್ತನಿಮಿಷೋ ವರ್ಚಸ್ವೀ ದೃಷ್ಟಿಮಾನ್ ಭವೇತ್ |
ಪ್ರಜಾ ಹೇತಿ ಜಪನ್ ಸ್ನಾತ್ವಾ ನ ಯೋನಿಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ ||೧೯೧||

ಮಾತೇತಿ ಗಾಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಪನ್ ಗಾಸ್ತು ಸಮಶ್ನುತೇ |
ವಚೋ ವಿದ ಮಿತಿ ತ್ವೇತಾಂ ಜಪನ್ ಶಾಚಂ ಸಮಶ್ನುತೇ ||೧೯೨||

ಪಾನಮಾನಃ ಪರಂ ಹೈತನ್ನ ವಮಂ ಮಂಡಲಂ ಜಪೇತ್ |
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಶುಚಿ ಶಚೌ ದೇಶೇ ಸಪವಿತ್ರಃ ಸಕಾಂಚನಃ ||೧೯೩||

ಇತ್ಯುಗ್ವಿಧಾನೇ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಸಾರಾಂಶ

ಎರಡನೆ ಆಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗಿ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಭೀತಿಯು ಇಲ್ಲದೆ, ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೆ ತಿಂದ ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ “ಅಗ್ನಿ ರಸ್ತಿ” ಎಂಬ ಋಕ್ಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾದವರು “ನಮಸ್ತವದ್ಭ್ಯ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಂದಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂತೈಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯನ್ನು ಈಜಿಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕಾದರೂ, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರವಾಹವಿದ್ದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಥಾರೂಢನಾಗಿ “ಉದ ಊರ್ವಿ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ನದಿಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ದಾಟಬಹುದು ದೀರ್ಘ ವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವನು “ಅಮಂದ್ರೈ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸುಖವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವನು. ಹೀಗೆಯೇ “ಇಂದ್ರ ಪರ್ವತಾ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಆಯುಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹಣದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಬಂದ ವಿದ್ಯೆಯು ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದರೆ “ಸಸರ್ವರಿ” ಎಂಬ ಯಕ್ಷನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಇಂದ್ರಿಯ ಸೌಷ್ಠವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಘೃತ, ತೈಲ, ಸಾಸುವೆ ಉಪ್ಪೊಂದಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಿತ್ತ ವನದಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಎಂಥಹ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬಹುದು. ಸರ್ವ ಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಆಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ “ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ” ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಸರ್ವ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಫಲಗಳು ದೊರೆಯು ತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಚತುರ್ವಿದ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯು ಹೇಳ ಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಂತ್ರವು ಯಾವುದೂ ಇರುವ

ವುದ್ದಿ. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಜಸಿಸಿದರೆ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಿತ್ಯ ಸೂರ್ಯೋದಯದಲ್ಲಿ ನಾವಿರ ಜಸಿಸಿದರೆ ಆಯುಸ್ಸು ಅರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು. ಬಾದಿರ ಸಮಿತ್ತುಗಳಿಂದ ಘೃತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೋಮದಿಂದ ತುಂಬಾ ಲಾಭ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ಚಂದನವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ವಿಶೇಷ ಲಾಭ ವುಂಟು ನೀರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯನ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ನಾವಿರ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ (ಉದಕ ದಾನ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಅನ್ನನಿಗೆ ಸುಂಠಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ ಕಟ್ಟಿದ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಕನ್ನಾ ಲಾಭ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ನವ ಧಾನ ಹೋಮ, ತಿಲಹೋಮ, ತಿಲಹೋಮ ಘೃತಹೋಮದಿಂದ ಸರ್ವ ಕಾಮನೀಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ವಾದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಸಂಚಗವ್ಯ ಹೋಮದಿಂದ ಧನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಷ್ಪಹೋಮ ಬಿಲ್ವಹೋಮ ಮಾಡಿ ಲಕ್ಷ ಜಸಿಸಿದರೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಚಪಾತಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವು ಶಮನವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವನು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯು ನಂದಿದ್ದರೆ ಕೃಣುಷ್ಣ ಸೂಕ್ತ ದಿಂದ ಜಸಿಸಿದರೆ ಸರ್ವಾನಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತಗಳು ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದರ ಫಲಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರಜಾಕಾಮನೀಯುಳ್ಳವನು, ಚರುವಿನಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿ, ಚರು ಶೇಷ ವನ್ನು ಸತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಸ್ವಸ್ತಾಶ್ರಿತೆಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ಸಂಚದಶ ಋಕ್ಕುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಣ ತ್ರಯದವರಿಗೂ ಈ ಸೂಕ್ತದ ಪಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಜಪ ಹೋಮದಿಂದ ಸರ್ವ ಕಾಮನೀಯವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸೂಕ್ತಗಳ ಮಹಿಮೆಯು ಈ ಆಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ತೃತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ

ಸ್ವಾದಿಷ್ಠಯೇತಿ ಗಾಯತ್ರೀಃ ಸಾವನಾನೀರ್ಜಪೇತ್ ದ್ವಿಜಃ |
ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂತು ಸಾವನಾನೀರ್ಯುಚೋ ಜಪೇತ್ ||೧||

ಪ್ರಯತೋಪ್ಸು ನಿಮಜ್ಯಾಶು ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರನುಚ್ಯತೇ |
ಏತಾಸಾಂ ಕೀರ್ತನಂ ಪುಣ್ಯಂ ಸ್ಮರಣಂ ಧಾರಣಂ ತಥಾ ||೨||

ಯಥಾತಥೈನ ಹಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಸಮುತ್ಸತೇ |
ಏತೇಷಾಂ ತು ಯಥೋಕ್ತಾನಾಂ ಗುಣವದ್
ಯದ್ ಯದುತ್ಪರಂ ||೩||

ಕೀರ್ತನಾತ್ತು ಭವೇತ್ಪೂತಃ ಸ್ಮರಣಾತ್ ಸ್ಮರತೇ ಪರಮ್ |
ಧಾರಣಾದ್ ಬ್ರಹ್ಮತಾನೇತಿ ಪೂತಾತ್ಮಾ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ||೪||

ಯಥಾ ತಥೈನ ಚ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ನಿಂದತೇ ಪದಮ್ |
ಶ್ರಾವಯೇದ್ದೇವತಾಕೃತ್ಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭುಂಜತೋಽಗ್ರತಃ ||೫||

ಪ್ರಿಣಾತಿ ದೇವತಾಂ ತಚ್ಚ ಸಮರ್ಥಯತಿ ಕರ್ಮಚ |
ಪಿತ್ರೈಃ ಪಿತೃಮಾನ್ ಪ್ರೀಣಯಂತಿ ಶ್ರಾವಿತಾಃ ಪ್ರಯತಾತ್ಮನಾ ||

ಕೃತ್ವಾ ದೋಷಾನ್ಸು ಮಹತೋಪ್ಯ ಪೇಯಾದೀನ್ ಪ್ರಪೀಯಚ |
ಜಸ್ತಾ ತರತ್ಸಮಂದೀಯಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಪಸ್ತ್ಯಹಾಚ್ಛುಚಿಃ ||೬||

ಅಕ್ಷಯ್ಯಂ ಚ ಭವೇದ್ದತ್ತಂ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಪರಮ್ ಮಧು |
ಯಃಸಾವನಾನೀರಧ್ಯೇತಿ ಪೂತಾತ್ಮಾ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ||೭||

ತಸ್ಯ ಕಾನುದುಘಾ ಭೂತ್ವಾ ಉಪತಿಷ್ಯಂತಿ ಧೇನವಃ |

ಆಯುರ್ಬಲಂ ಯಶೋವಿತ್ತಂ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ

ಕೀರ್ತಿಮನಾನಾಮಯಮ್ ||೯||

ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಪುಣ್ಯನುತುಲಂ ಪೂತಃ ಸ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚಾಕ್ಷಯಮ್ |

ಅಶಕ್ತಸ್ತು ಜಪೇತ್ ಯುಕ್ತಸ್ತ್ರಿಂಶದ್ ವೈಪಾನಸೀರ್ಯಚಃ ||

ಸಪ್ತರ್ಷಿಬಿಶ್ವ ಯಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾಃ ಪವಿತ್ರಸ್ಯ ಚ ಯಾಃ ಪರಾಃ |

ಋಚಾಂ ದ್ವಿಷಷ್ಟಿಃ ಪ್ರೋಕ್ತೇಯಂ ಪವಸ್ತೇ ತೃಷಿಸತ್ತಮೈಃ||

ಸರ್ವ ಕಲ್ಮಷ ನಾಶಾಯ ಪಾವನಾಯ ಶಿನಾಯಚ |

ಸ್ವಾದಿಷ್ಟಯೇತಿ ಸೂಕ್ತಾನಾಂ ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿರಿ ಹೋದಿತಾ ||೧೦||

ದಶೋತ್ತರಾಣ್ಯುಚಾಂಶ್ಚೈವ ಪಾವನಾನೀಃ ಶತಾನಿಷಟ್ |

ಏತಜ್ಜುಹ್ವನ್ ಜಪಂ ಶ್ಚೈವ ಘೋರಂ

ಮೃತ್ಯುಭಯಂ ಜಯೇತ್ ||೧೧||

ವ್ಯಾಧಿಭ್ಯಃ ಪರಿನೋಕ್ಷಂ ಚ ಲಭತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ಪ್ರತಿ ಗೃಹ್ಯಾ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಹ್ಯಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚಾನ್ನಂ ವಿರ್ಗಹಿತಮ್ ||

ಜಪಂ ಸ್ತುರತ್ಸ ಮಂದೀಯಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಪಸ್ತ್ಯಹಾಚ್ಛುಚಿಃ |

ಪಾವನಾನಾಂ ಪರಂ ಹೈತದ್ ರಪಸಾಮಪನೋದನಮ್ ||೧೨||

ಸ್ರಾಣಾನಾಯನ್ಯು ಚ ಧ್ಯಾಯೇದಂತೇ

ದೇವಾನ್ ಪಿತೃನ್ ಋಷೀನ್ |

ಉಪೋಷ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚ ಜುಹುಯಾದಗ್ನಿಂ ಸೋಮಂ ಚ

ಪೂಜಯೇತ್ ||೧೩||

ಸರಸ್ವತೀಂ ಚಾರ್ಚಯೀತ ಪಯೋಂಬು ಮಧುಸರ್ಪಿಷಾ |
ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಂ ಪವಿತ್ರಂ ತೇ ಸೂಕ್ತಂ ಜಸ್ತಾಸ್ತು ಪ್ಲುತಃ ಶುಚಿಃ ||

ಗತಿನಿಷ್ಠಾಮು ವಾಪ್ನೋತಿ ವಿಂದತೇ ಜೇಹ ವೃದ್ಧಯಃ |
ಮಂಡಲಂ ಪಾವಮಾನಂ ತು ಜಪೇಲ್ಲಕ್ಷಮುಪೋಷಿತಃ ||೧೮||

ನಾಶಯೇದ್ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ವೈ ವಸಿಷ್ಠ ವಚನಂ ಯಥಾ |
ನಾ ನಾನಮಿತಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಅಂತಕಾಲೇ ಜಪೇತ್ ಸಕೃತ್ ||೧೯||

ಜಪ್ಯಾ ಚೈವ ಪರಂ ಸ್ಥಾನಮನ್ಯತತ್ಪಂ ಚ ಗಚ್ಛತಿ |
ಅಪೋಹಿಷ್ಮೇತಿ ನಿಯತಃ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ಸದಾದ್ವಿಜಃ ||೨೦||

ಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ಶುದ್ಧಿಕಾಮಸ್ತು ಜಪೇತ್ ತ್ರಿಃ ಸಮಾಹಿತಃ |
ಅಪ್ಸು ಚೈವ ನಿಮಜ್ಞಿತ್ವಾ ತ್ರಿಃ ಪಠೇತ್ ಸುಸಮಾಹಿತಃ ||೨೧||

ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ತು ಕಪಾಲೇನ ಖಟ್ಟಾಂಗೀ ಚೀರಸಂವೃತಃ |
ಚರೇದ್ ದ್ವಾದಶ ವರ್ಷಾಣಿ ಸ್ವಕರ್ಮ ಪರಿಕೀರ್ತಯನ್ ||೨೨||

ಅಜಪನ್ ಮನಸ್ಯ ತದಾಪೋ ಹಿಷ್ಮೇತಿ ಸಂಸ್ಕರೇತ್ |
ಲೂರ್ಧ್ವಂ ತು ಪಂಚಮಾದ್ವರ್ಷಾ ಜ್ವಪೇ ದೇವ ಸಹಸ್ರಶಃ ||೨೩||

ಅಪರಸ್ತು ತ್ರಿಸಾಹಸ್ರೋ ಜಪಃ ಸ್ಯಾತ್ತ್ವತ್ಯಹಂ ಸದಾ |
ಪೂರ್ಣೇ ತು ದ್ವಾದಶೇ ವರ್ಷೇ ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ವಿಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೨೪||

ಸನೇತ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಬ್ರೂಯುರಥ ತಂ ಚರಿತವ್ರತಮ್ |
ಅಚರಿತಂ ಭವೇತ್ಕಿಂಚಿನ್ನಿಧ್ಯಾವಾದೀ ಪತೇತ್ಪುನಃ ||೨೫||

ದಶಾವರಾನ್ ದಶಪರಾನ್ ಹನ್ಯಾಸ್ತಮನ್ಯತಂ ವದನ್ |

ಓಂ ಭೋ ಇತಿ ವದೇ ದ್ವಿಪ್ರೈರನುಜ್ಞಾತಃ ಶುಚಿರ್ಜಪೇತ್ ||೨೬||

ಸ್ಥಾ ಲೀಪಾಕಂ ಚ ಕುರ್ವೀತ ಸೋಽಗ್ನಯೇ ವ್ರತಚಾರಿಣೇ |

ಏವಂ ಸ ಮುಚ್ಯತೇ ಪಾಪಾತ್ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯ ಚ ||೨೭||

ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ತು ಪುರಾ ಶಕ್ರಸ್ತ್ವಾಷ್ಟ್ರಂ ಹತ್ವಾ ತ್ವಷಿಂ ಪ್ರಭುಮ್ |

ಸಿಂದುಧ್ವೀಪಸ್ತಮೇತಾಭಿರಭಿಷಿಚ್ಯ ವ್ಯವೋಚಯೇತ್ ||೨೮||

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಂ ಚ ಗುರೋರ್ದ್ರವ್ಯಂ ಸ್ತೇಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಜಪನ್ನಿಮಾಃ |

ಅನೇನೈವೋಪಭಾನೇನ ಷಡ್ಭಿರ್ವಘೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೨೯||

ಬ್ರಾಹ್ಮಹಾ ಚ ಸುರಾಪಶ್ವ ನಿಯಮೇನ ಜಪನ್ನಿಮಾಃ |

ಅನೇ ನೈವೋಪಚಾರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ನ ಇವ ಮುಚ್ಯತೇ ||೩೦||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ರುಷೋದ್ಯಮ್ಯ ಜಪೇದೇತಾ ನಿಸಾತ್ಯ ಚ |

ತ್ಯೇಹಂ ನಿಸಾತ್ಯೋಪವಸೇದೇಕಾಹಮವ ಗೂರ್ಯ ಚ ||೩೧||

ಶೋಣಿತಂ ತು ಪ್ರಹಾರೇಣ ಉತ್ಪಾದ್ಯ ಸ ಕಥಂಚನ |

ತ್ರಿರಾತ್ರ ಮೇ ವೋಪ ವಸೇಜ್ಜಪೇದೇತಾ ಪ್ರಸಾದ್ಯ ತಮ್ ||೩೨||

ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ಸತತಂ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಾರ್ಜನಮಾತ್ಮನಃ |

ರಾತ್ರೌ ಕೃತಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ಅವಿಜ್ಞಾತಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ||೩೩||

ಸಾಯಂ ಚ ನಿತ್ಯಮೇತಾಭಿಃ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಾರ್ಜನಮಾತ್ಮನಃ |

ದಿನಾ ಕೃತಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ಅವಿಜ್ಞಾತಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ||೩೪||

ಉಪತಿಷ್ಠೇತ ರಾಜಾನಂ ಯಮಂ ಸೂಕ್ತೇನ ವೈ ದ್ವಿಜಃ |
ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಚ ಕುರ್ವೀತ ಪಕ್ಷಯೋರ್ಯಮದೈವತಮ್ ||೩೫||

ಅಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ಚ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಯಜೇತ ಹವಿಷಾ ಯಮಮ್ |
ಪರೇಯಿವಾಂ ಸಮಿತ್ಯೇ ತತ್ಸಂಕ್ತಮತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ||

ಪರಾಯುಷ್ಯಃ ಪ್ರಮೀಯೇತ್ ನ ಜಾತು ಸ ಕಥಂಜನ |
ಪ್ರೀಯತೇಽಸ್ಯ ಯನೋ ರಾಜಾ ಸ್ಮೃತಂ ಚಾಂತೇ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ||

ಧರ್ಮರಾಜಾಯ ಸ್ವಾಹೇತಿ ಮಂತ್ರಾಂತೇ ಜುಹುಯಾದ್ಧನಿಃ |
ವೈಶಾಮ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ತು ಕರ್ಮ ನಿತ್ಯಂ
ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ||೩೬||

ಅಯನೇ ಪರ್ವಸು ಸ್ನಾತ್ವಾ ಋಃ ಪ್ರದದ್ಯಾತ್ತಿಲೋದಕಮ್ |
ಯಮಾಯ ಸ ಗಣಾಯೈವ ತದ್ಭಯಂ ನ ಸ ವಿಂದತೇ ||೩೭||

ಮೃತ್ಯುಮೇವ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ಪರಂ ಮೃತ್ಯೋ ಜಪನ್ ದ್ವಿಜಃ |
ನಕ್ತಭೋಜೀಮಿತಾಹಾರಃ ಪರಿಸಂ ವತ್ಸರಂ ಸದಾ ||೩೮||

ನೈನಂ ಪುರಾಂಯುಷೋ ಮೃತ್ಯುರ್ನಯತೇ ಸಸುತ ಪ್ರಜಮ್ |
ಫಲಹಾರೋ ಜಯೇನ್ಮೃತ್ಯುಂ ತ್ರಿಭಿರ್ವರ್ಷೈರ್ನಿತಾಶನಃ ||೩೯||

ಷಷ್ಠೇ ಕಾಲೇ ತು ಭುಂಜೀತ ಫಲಂ ಮೂಲ ಮದಾಪಿವಾ |
ಸ್ಥಾನಾಸನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಹರೇದುದಕೇ ಶಿಶಿರೇ ವಸೇತ್ ||೪೦||

ಗ್ರಿಷ್ಮೇ ಪಂಚತಸಾಸ್ತು ಸ್ಯಾದ್ ವರ್ಷಾಸ್ವಭ್ರಾವಕಾಶಕಃ |
ಏನಂ ಯುಕ್ತೋ ಜಪೇನ್ಮೃತ್ಯುಂ ರೋಗೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||

ಭ್ರಾತುರ್ಭಾರ್ಯಾಯಾಮಪುತ್ರಸ್ಯ ಸಂತಾನಾರ್ಥಂ ನೃತೇ ಪತಾ |
ದೇವರೋನ್ವಾರುಕ್ಷಂತೀ ಮುದೀರ್ಷ್ಯೇತಿ ನಿವರ್ತಯೇತ್ | ೪೪ ||

ಋತುಕಾಲೇ ತು ಸಂಸ್ರಾಪ್ತೇ ಘೃತಾಭ್ಯೇಕ್ಷ್ಯಾಽಥ ವಾಗ್ಗತಃ |
ಏಕಮುತ್ಪಾದಯೇತ್ಸತ್ರಂ ನ ದ್ವಿತೀಯಂ ಕಥಂಜನ | ೪೫ ||

ದಶಾಕ್ಷರಂತು ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಭದ್ರಂ ನ ಇತಿ ಸಂಸ್ಕರೇತ್ |
ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇಚ್ಛಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಮಾನಸಂ ವಿಂದತೇ ಸುಖಮ್ ||

ಫಲಾಹಾರೋ ಭೇನಾಸಂ ಮಾಸಂ ಚಾಪಃ ಪಿಬೇತ್ತತಃ |
ನಾಯು ಭಕ್ಷೋ ಭವೇಸ್ತಾಸಂ ಜಪನ್ನೇತತ್ಸಹಸ್ರತಃ | ೪೬ ||

ಮನಸೈವಾಸ್ಯ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಸರ್ವೇ ಕಾಮಾಃ ಸಮೀಹಿತಾಃ |
ದಿವ್ಯಾನ್ ಪಶ್ಯತಿ ಗಂಧರ್ವಾನ್ ಸಿದ್ಧಾನ್ ಚಾರಣಾನ್ || ೪೭ ||

ಅಂತರ್ಧಾನಂ ವ್ರಜತ್ಯಸ್ಮಾಲ್ಲೋಕಾದಾಕಾಶಗೋ ಭವೇತ್ |
ದೂರಾತ್ಪಶ್ಯತಿ ದೂರಾಚ್ಚ ಶೃಣೋತಿ ಪರಮೇಷ್ಠಿವತ್ || ೪೮ ||

ಪ್ರ ದೇವತ್ರೇತಿ ನಿಯತೋ ಜಪೇತ ಮರುಧನ್ವಸು |
ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕೇ ಭಯೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಂಭಃ ಸ ವಿಂದತಿ || ೪೯ ||

ವೈಭೀದಕಾಂಸ್ತು ತ್ರೀನಕ್ಷಾನ್ ಗಂಧೈ ಸಮುಭಿವಾಸಯೇತ್ |
ಪುಷ್ಪೈರವಕಿರೇ ಚ್ಛಿನಾನ್ ಸ್ತಾಪಯಿತ್ವಾ ವಿಹಾಯಸಿ || ೫೦ ||

ಸಂಹತ್ಯ ಪಾದೌ ತಾಂ ರಾತ್ರಿಂ ತಿಸ್ಥನ್ನಕ್ಷಸ್ತುತಿಂ ಜಪೇತ್ |
ಪ್ರಾವೇಷಾ ಮಾ ಋಚಂ ತ್ವೇತಾಂ ಮನಸೈವ ಜಪೇನ್ನಿತಿ || ೫೧ ||

ವೃಷ್ಟಾ ಯಾ ಮುದಿತೇ ಸೂರ್ಯೇ ಜಪನ್ನಾ

ದೇವನಂ ವ್ರಜೇತ್ |

ಏತ ಮೇವ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಜಯತ್ಸನ್ಮೈರ್ನ ಜೀಯತೇ ||೫೩||

ಯ ಮೇವ ಜೇತು ಮಿಚ್ಛೇತ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೂರ್ಧನಿ ತಂ ಜಪೇತ್ |

ಸೂಕ್ತ ಶೇಷಂ ಜಯತ್ಯನ್ಯಾನ್ ಜೀಯತೇ ನ ಸಕೇನ ಚಿತ್ | ೫೪||

ಅಬುದ್ಧಮುಷಾಸಾನಕ್ತೇತ್ಯೇತೇ ಸ್ವಸ್ತೃಯನೇ ಜಪೇತ್ |

ನಮೋ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯ ಚಕ್ಷುಸ ಇತಿ ನಿತ್ಯಶಃ ||೫೫||

ಅಸ್ಯೈವ ಚೋತ್ತಮರ್ಗೇಕಾ ಯಯೈನೋಭ್ಯ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ |

ತಯಾಜ್ಯಂ ಜುಹುಯಾನ್ನಿತ ಮೇನೋಭ್ಯೋ ವಿಪ್ರ ಮುಚ್ಯತೇ |

ದಿವಸ್ಪರೀತಿ ಸೂಕ್ತಂತು ಜಪೇತ್ಪ್ರದ್ಧಾ ಸಮನ್ವಿತಃ |

ಸರ್ವತ್ರ ಲಭತೇ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಶ್ರದ್ಧಾ ಕಾಮಃ ಸಮಾಹಿತಃ ||೫೬||

ಮಾಪ್ರಗಾಮೇತಿ ಚ ಜಪೇತ್ಸ ಮೂರ್ಧೋ ಗಹನೇ ಪಥಿ |

ಸ ಸ್ತಮಾನೇತಿ ಪಂಥಾನಂ ವಿಂದತೇ ಚ ಪರಂ ಸುಖಮ್ | ೫೭||

ಕ್ಷೀಣಾಯರಿತಿ ಮನ್ಯೇತ ಯಂ ಕಂಚಿತ್ಸುಹೃದಂ ಪಿ ಯಮ್

ಯತ್ತೇ ಯಮು ಮಿತಿ ಸ್ನಾತಸ್ತಸ್ಯ ಮೂರ್ಧಾನಮಾಲಭೇತ್

ಸಹಸ್ರಕೃತ್ನಃ ಪಂಚಾಹಂ ಜಪೇದಾಯುರ್ಲಭೇತ ಸಃ |

ಘೃತೇನ ಸಿಂಧುದ್ರೀಪಸ್ಯ ಸೂಕ್ತೇನ್ನೈನಂ ಪ್ರಲೇಪಯೇತ್ ||೫೮||

ಸಂನಿತನ್ ಶಯನೇ ನಿತ್ಯಮೇತಂ ಮಂತ್ರಂ ಜಪೇತನ್ಮೇ |

ಪುತ್ರಾನ್ ಭಾರ್ಯಾಂ ಪ್ರಿಯಂ ಚಾನ್ಯ ಮಾತ್ಮನಂ

ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ತತಃ ||೬೧||

ದೇವಾವೃತ್ತಿಂ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ನಿತ್ಯಮೇತಾಂ ಘೃತೇನ ತು |

ಸೋತಾಂಸ್ತ್ರಭ್ರಜ್ಯ ಸರ್ವಾಣಿ ಸುಖೀ ಭವತಿ ವಿಜ್ಞರಃ ||೬೨||

ಇದಮಿತ್ಯೇತಿ ಮಂತ್ರೋಯಂ ಸಹಸ್ರಸನಿರುಚ್ಯತೇ |

ಅರ್ಥಮಾಸಂ ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ ಮರ್ಥಮಾಸಂ ಪಯಃ ಪಿಬೇತ್ ||೬೩||

ಉಪೋಷ್ಯ ಚಾಪರಂ ಪಕ್ಷಮರಣ್ಯೇ ಸ್ಪಂಡಿಲೇ ಶುಚೌ |

ಜೌದುಂಬರೇದ್ಮಂ ಪ್ರಚ್ಛಾಲ್ಯ ಜುಹುಯಾತ್ಪಾವಕೇ ಘೃತಮ್ ||

ಸೃಕ್ ಸೃವೌ ಚಮುಸಶ್ಚೈವ ಸರ್ವ ಮೌದುಂಬರಂ ಭವೇತ್ |

ಹುತ್ವಾಹುತಿ ಸಹಸ್ರಂ ತು ತೇನ ಕಾಮೇನ ಯುಜ್ಯತೇ ||೬೪||

ಅನೋಘನೇವ ಕರ್ಮೈತಜ್ಞಾನೀಯಾತ್ ಸಿದ್ಧಿಮೇವತು |

ವ್ಯರ್ಥಮಪ್ಯರ್ಥಮೇ ವೈತತ್ವಲಂಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ||೬೫||

ಚತುಸ್ಪಥೇ ಚಾನ್ನ ಕಾಮು ಅದಿತ್ಯಾಭಿಮುಖೋಘೃತಮ್ |

ಜುಹುಯಾದ್ಧನಕಾಮಸ್ತು ಸಹಸ್ರಂ ಭೋಜಯೇದ್ ದ್ವಿಜಾನ್ ||

ಪಶುಕಾಮೋ ಜಪೇದ್ ಗೋಷ್ಠೇ ಜುಹುಯಾದ್ವಾಪ್ಯುಪೋಷಿತ |

ವಿಧಿನ್ಯಾನೇನ ನಿಯತಃ ಸಹಸ್ರಂ ವಿಂದತೇ ಪಶೂನ್ ||೬೬||

ಲೋಹಲೋಹಿತ ಹೇನೂನಾಂ ಕಾರಯೇತ್ ತ್ರಿವೃತಂ ಮಣಿಮ್ |
ಸಹಸ್ರಂ ಸಮಿಧಾಂ ಚೈವ ಸಂಸಾತಾಭಿಹುತೋ ಭವೇತ್ ||೬೯||

ಕೃತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಸಂಸಾತಂ ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇತ್ತುತಮ್ |
ಸಾಣಿನಾ ವಾ ಶುಚಿರ್ಭೂತಾ, ಸಹಸ್ರಾನುಚರೋ ಭವೇತ್ ||೭೦||

ಪರಾವತಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಸ್ನಾತಕಸ್ಯ ವಿಧೀಯತೇ |
ಸ್ವರ್ಗ ಕಾಮಶ್ಚ ತಂ ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇತ ನಿಯತವ್ರತಃ ||೭೧||

ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಪ್ರಥಮಮಿತಿ ನಿತ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಸ್ತುತಿಂ ಜಪೇತ್ |
ಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಶ್ರೀಮಾನನಂತಾಂ ವಿಂದಂತೇ ಶ್ರೀಯಮ್ ||

ಅಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾಶನಾರ್ಥಂತು ಪಯೋಭಕ್ಷೋ ಜಪೇತ್ ದ್ವಿಜಃ |
ವಯಃ ಸುಪರ್ಣಾ ಇತ್ಯೇತಾಂ ಜಪನ್ತ್ಯೇ ವಿಂದತೇ ಶ್ರೀಯಮ್ ||

ತನುಸಾ ಸ್ರಾವ್ಯತೋ ಯಸ್ತು ಮನ್ಯೇತಾತ್ಮಾನ ಮಾತ್ಮನಿ |
ಅಶ್ರಿಯಾ ವಾಪ್ಯಥಾವಿಷ್ಣೋ ಜಪನ್ತೇತಾಂ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||

ಅಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ವಿನ್ಯುಜೀತೈತಯಾ ಸದಾ |
ಚಕ್ಷುಷ್ಮಾನ್ಭವತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಚ ಪ್ರಬಾಧತೇ ||೭೫||

ನ ತಂ ವಿದಾಥೇತೈತಾಂ ತು ಜಪನ್ವಿಪ್ರಃ ಸಮಾಹಿತಃ |
ವಿಹಾಯ ಕಲ್ಮಷಂ ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಭ್ಯೇತಿ ಸನಾತನಮ್ ||೭೬||

ಅನಯಾ ಪರ್ವಸು ಸ್ನಾತ್ವಾ ಯಃ ಪ್ರದದ್ಯಾತ್ತಿಲೋದಕಮ್ |
ಯನಾಯ ಸ ಗಣಾಯೈವ ತದ್ಭಯಂ ನಸ ವಿದಂತಿ ||೭೭||

ಯಸ್ತೇ ಮನೋ ಇತಿ ಸದಾ ಸಂಪತ್ನಃ ತ್ರಿಮೇ ಜಪೇತ್ |
ಘೃತೇ ನಾಭಿ ಹುತಂ ಚಾಭ್ಯಾಂ ಧಾರಯೇದಾಯಸಂ ಮಣಿಮ್

ಜುಹುಯಾದಾಯಸಂ ಶಂಕುಮಾಭ್ಯಾ ಮೇವ ಚತುರ್ಥಶೀಮ್ |
ಪಾದಿರೇ ಸುಸುಂದೇಗ್ನೌ ಸಪತ್ನಾನ್ ಪ್ರತಿಬಾಧತೇ ||೭೯||

ಯಥಾ ಹಿ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗುಹ್ಯಂ ಪಾವನಮದ್ಭುತಮ್ |
ತಥಾ ಸಂವನನಂ ಹೃದ್ಯಂ ನಹ್ಯಸ್ಮಾದ್ವಿದ್ಯತೇ ಪರಮ್ ||೮೦||

ಉಪೋಷ್ಯ ದ್ವಾದಶಾಹಾನಿ ಜಪನ್ನೇತನ್ಮುಷಿಂ ಸದಾ |
ತನ್ಮನಾ ಪ್ರಯತಃ ಸ ಸ್ಯಾತ್ ತ್ರಿರಹ್ನೋಽಭ್ಯುಪಯಾದಪಃ ||೮೧||

ಅಂತೇ ತು ದ್ವಾದಶಾಹಸ್ಯ ಶುಚೌದೇಶೇ ಸಮಾಹಿತಃ |
ಪುಂಸಃ ಪ್ರತಿಕ್ಯುತಿಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ಭೂಮ್ |
ಪಾಂಸುಮಯೀಂ ತಥಾ ||೮೨||

ತಸ್ಯಾ ಹೃದಯದೇಶಂತು ಸಮಾಕ್ರಮ್ಯ ಜಪೇದ್ಯುಷಿಮ್ |
ಅನೋಘಂ ಕರ್ಮ ಜಾನೀಯಾದಹೋರಾತ್ರೇ ಗತೇ ಸತಿ ||೮೩||

ತ್ಯಹೇಣ ಧನಿನಂ ವೈಶ್ಯಂ ಚತೂರಾತ್ರೇಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯಮ್ |
ರಾಜಾನಂ ಪಂಚರಾತ್ರೇಣ ಷಡ್‌ರಾತ್ರೇಣ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಮ್ ||

ತಪಸ್ವಿನಂ ಸಪ್ತರಾತ್ರಾಜ್ಜಯೇದ್ ಭುಂಜೀತ ಚೈವತಮ್ |
ಅಸಿ ವೋಪೋಷಿತಃ ಸ್ನಾತೋ ಜಪೇದೇತತ್ಸದಾ ಸ್ಥಿತಃ ||೮೫||

ಯ ಇಚ್ಛೇದಾತ್ಮನಃ ಕರ್ತುಂ ಹೀನಾಂ ತು ಪರಿವರ್ಜಯೇತ್ |
ಸಹಸ್ರ ಸಂಸಾತಹುತಂ ಬಿಲ್ವಾನಾಂ ಚೂರ್ಣಮಾವಪೇತ್ ||೮೬||

ಉದಸಾನೇ ವಶಂ ನೇತುಂ ತಂ ಜನಂ ಕ್ಷೀಪ್ರಮಾನಯೇತ್ |
ಮಾತರ್ಯಾತ್ಮನಿ ಪುತ್ರೇಷು ಪಿತೃ ಬ್ರಾತೃ ಸುಹೃತ್ಸು ಚ ||೮೭||

ಹೃದ್ಯಮೇತತ್ಪಯುಂ ಜೀತ ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇದ್ಗ್ಂ ಡಮ್ |
ಸುಮಿತ್ರಂತು ಪರಿಷ್ಪಜ್ಯ ಮೂರ್ಧನ್ಯಾಘ್ರಾಯಚಾತ್ಮಜಮ್ ||

ಹೃದ್ಯಮೇತತ್ಪಯುಂಜೀತ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಾಯ ಸುಖಾಯ ಚ |
ಅಸಂಸಿದ್ಧೇ ಸಂವನನೇ ಸಾಂಸು ಪ್ರತಿಕ್ಯೃತಿಂ ಪಥಿ ||೮೯||

ಪ್ರಜ್ವಲ್ಯ ಜುಹುಯಾದಗ್ನಿಂ ಘೃತೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಯದಿ |
ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯ ತು ತೈಲೇನ ಸರ್ಷಪೇಣ ವಿಶಾಮಸಿ ||೯೦||

ಆಯಸೀಂ ವೈ ಪ್ರತಿಕ್ಯೃತಿನುಗ್ನಿಮಧ್ಯೇ ನಿಧಾಪಯೇತ್ |
ತಾಂ ಚ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಾಂ ಮತ್ವಾ ಜುಹುಯಾತ್ಮನ್ಮನಾಃ ಶುಚಿಃ ||೯೧||

ಉಗ್ರೇಣ ಮನಸಾ ಹನ್ಯಾತ್ಕೃದ್ಧಶ್ಚ ಜುಹುಯಾದ್ ಘೃತಮ್ |
ಯಥಾ ಯಥಾ ಪ್ರಜ್ವಲಿತೇ ಹೂಯತೇ ಜಾತನೇದಸಿ ||೯೨||

ದೀಪ್ತಾ ಪ್ರತಿಕ್ಯೃತಿರ್ವಿಪ್ರಸ್ತಥಾ ಸ್ವಂ ವಶಮೇಷ್ಯತಿ |
ಸ್ಮಶಾನ ದಗ್ಧ ಸಾಂಸೂನಾಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ನೇದಿಂ ವಿಲಕ್ಷಣಾಮ್ ||

ವೈಭೀತಕೇಧ್ಮೇ ಜ್ವಲಿತೇ ಲೋಹ ಪ್ರತಿಕ್ಯೃತಿಂ ನ್ಯಸೇತ್ |
ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ಸ್ಥಿತೇ ತೈಲಂ ಸಾರ್ಷಪಂ ಲವಣಾನ್ವಿತಂ ||೯೪||

ತತ್ರ ಶರನುಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಪ್ರಸ್ತರಂ ಪ್ರತಿಲೋಮತಃ |
ತ್ರಿಷು ಶಂಕುಷು ಚಾಸೀನೋ ಜುಹುಯಾದುಗ್ರದರ್ಶನಃ ||೯೫||

ಮುಕ್ತಕೇಶೋ ವಧಂ ಪ್ರೇಪ್ಸುರಚಿರೇಣ ಪ್ರಸಾದಯೇತ್ |
ಅಥನಾಭಿಚರೇದೇವಂ ಜುಹುಯಾದಾತ್ಮಶೋಣಿತಮ್ ||೯೬||

ವಶಂ ನಯತಿ ರಾಜಾನಂ ಪ್ಲವಂ ಜನಪದಂ ಪುರಮ್ |
ಪುಷ್ಪಿಕರ್ಮಾವಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಹೃದ್ಯೇನೋಕ್ತಂ ಯತಾತ್ಮನಾ ||೯೭||

ಅನಾಗಸಿ ನ ಕುರ್ವೀತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಧ ಸಂಯುತಮ್ |
ಸರೂಪವತ್ಸಾಯಾಶ್ಚ ಗೋಃ ಪಯಸಾ ಸಾಧಯೇಚ್ಚ ರುಮ್ ||

ಸಹಸ್ರ ಸಂಪಾತಹುತಂ ಪಾಯಯೇದ್ವತ್ಸಮಗ್ರಜಮ್ |
ಸಹಸ್ರಾನುಚರೋ ವತ್ಸಃ ಸ ಸ್ಯಾ ದ್ರೋಗೈರ್ವಿವರ್ಜಿತಃ ||೯೯||

ಗಾಶ್ಚೈವ ಪಾಯಯೇತ್ತಾಶ್ಚ ಭವಂತಿ ವ್ಯಾಧಿವರ್ಜಿತಾ |
ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚ ಪ್ರಾಶಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಿಯಾ ನನ್ಯಾಂಶ್ಚ
ಸಜ್ಜನಾನ್ ||೧೦೦||

ನಿರಾಮಯಾಶ್ಚ ಸ್ನಿಗ್ಧಾಶ್ಚ ಭವಂತಿ ವಿಗತ ಜ್ವರಾಃ |
ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಚೇದಭಿಮನ್ಯೇತ ತಸ್ಯಾಃ ಸಂವನನಂ ಮಹತ್ ||೧೦೧||

ವ್ರೀಹೀಣಾಂ ನಖ ಭಿನ್ನಾನಾಂ ತಂಡುಲಾನ್
ಸೂಕ್ಷ್ಮಚೂರ್ಣತಾನ್ |

ಸಹಸ್ರ ಸಂಪಾತ ಹುತಾನ್ ಸ್ವೇದಯೇತ್ಕುಶಲೋಽಗ್ನಿನಾ ||೧೦೨||

ತೇನ ಪ್ರತಿಕ್ಯುತಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್ತಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮನಸಾ ಸ್ತ್ರಿಯಮ್ |
ಅಕ್ತಾಂ ಸರ್ವಪತ್ಯೇಲೇನ ಜುಹುಯಾದಂಗಶಶ್ಚ ತಾಮ್ ||೧೦೩||

ಸಾದಾ ಪ್ರಥಮತಪ್ತಿನ್ದ್ಯಾತ್ ಘಡಿತ್ಯಗ್ನೌ ನಿಧಾಪಯೇತ್ |
ಅಥ ಜಂಘೇ ಜಾನುನೀ ಚ ಊರು ಬಾಹೂ ತತಃ ಶಿರಃ ||೧೦೪||

ಭಿಕ್ಷಾ ಹೃದಯದೇಶಂತು ಹೃದಯೇ ಸ್ವೇ ನಿವೇಶಯೇತ್ |
ಜಪನ್ನಿಮಮೃಷಿಂ ವಿಪ್ರಃ ಸ್ತ್ರೀ ವಶಂ ಸಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ||೧೦೫||

ನೈ ತತ್ಪರಿಗೃಹೀತಾಸು ನ ಸಾಧ್ವೀಷು ಕಥಂಚನ |
ನ ಥರ್ಮವ್ರತ ಶೀಲಾಸು ಕುರ್ವೀತ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮಃ ||೧೦೬||

ಕಾನುಂ ಪರಿಗೃಹೀತಾಸು ಹೀನವರ್ಣಾಸು ಯಶ್ಚ ರೇತ್ |
ಪತಿಮಸ್ಯಾ ಗುಣೇ ಕುರ್ಯಾತ್ಪೂರ್ವಂ ಪಶ್ಚಾತ್ತ ತಾಂ
ಸ್ತ್ರೀಯಮ್ ||೧೦೭||

ಭುಕ್ತ್ವಾ ನಾ ಪಾಯಸಂ ಸದ್ಯಶ್ಚ ದ್ವಯಿತ್ವಾ ನಿಧಾಪಯೇತ್ |
ತ ಚ್ಚೂರ್ಣಂ ಕೃಷ್ಣ ಜಾಯಾಯೈ ದೇಯಂ
ಸಂವನನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೧೦೮||

ಮಹಾ ವೃಕ್ಷ ಫಲಾನ್ಕೇವಮ ಯುಗ್ಮಾನ್ಯಭಿಮಂತ್ರಯೇತ್ |
ತೇಷಾಂ ಯುಗ್ಮಾನ್ಯ ಭುಂಜೀತ ಸ್ವಯಮುರ್ಧಾನಿ ಶೇಷಯೇತ್ ||

ತಾನಿ ದದ್ಯಾದ್ಯಮಿಚ್ಛೇತ್ತು ವಶೀಕರ್ತುಂ ಜಪನ್ನೃಷಿಮ್ |
ಸುಹೃದ್ ಭೂತ್ವಾ ಸುಹೃದ್ ಯಸ್ಯ ದೇಯಂ
ಸಂವನನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೧೦೯||

ವಿಕೈಕಮಭಿರೂಪಂತು ಹೃದ್ಯ ಸೂಕ್ತಾದ್ಯತಃ ಪುನಃ |

ಕರ್ಮಾಣಿ ತ್ಯಭಿರೂಪಾಣಿ ಕುರ್ಯಾದ್ ಯಸ್ತುಯದೇಚ್ಛತಿ ||

ಪರಾಕದಾಸಸ್ಯ ವಿಧಿಂ ಹೃದ್ಯೇನೋಕ್ತಂ ವಿದುರ್ಬುಧಾಃ |

ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಸಂವನನಂ ಚೈತತ್ ಪುಂಸಾ ಮಪಿ ವಿಧೀಯತೇ ||೧೧೨||

ದ್ವೇಷ್ಯಂ ತು ಜ್ಞಾತಿನಾಮೇವ ಜಯಶ್ಚೈವ ಸದಾ ಯುಧಿ |

ಪಾದಿರಂ ಕಾರಯೇಚ್ಛಂಕುಂ ಹೃದಿತಂ ಸಂ ನಿವೇಶಯೇತ್ ||೧೧೩||

ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತಿ ಕೃತಿಂ ಪೂರ್ವಂ ಪಾಂ ಸುಭಿರ್ವಾಢವಾ ತುಷ್ಯತಿ |

ಇಷು ಮಪ್ಯನು ಮಂತ್ರೈವ ಸಂಗ್ರಾಮಂ ಸಂಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ||

ರಿಪುಘ್ನು ನೇತಜ್ಞಾನೀಯಾತ್ಮಯುಕ್ತಮಪರಾಜಿತಮ್ |

ಪರಾಕದಾಸದ್ವೇಷ್ಯಾರ್ಥಂ ಹೃದ್ಯಂ ಸಂವನನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೧೧೪||

ಚಿಂತಯನ್ಮನಸಾಪ್ಯೇತೇ ಸೂಕ್ತೇ ಸಿದ್ಧಿಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ |

ಸೂರ್ಯಾಯೈ ಭಾವ ವೃತ್ತಂ ತು ಶ್ರಾವಯೇತ್ಕನ್ಯಕಾಂ ಪಿತಾ ||

ಅನೂರೂಪಂ ಸಸದೃಶಂ ಭರ್ತಾರಂ ತೇನ ವಿಂದತಿ |

ಇಮಾಮಿತಿ ಜಪೇತ್ಕನ್ಯಾ ನಾಭಿಮಾಲಭ್ಯ ನಿತ್ಯಶಃ ||೧೧೫||

ವಿನಮೇನ ಜಪೇದ್ಭರ್ತಾ ತತೋ ದೀರ್ಘಾಯುಷಾ ತುತಾ |

ಸ್ನಾಪಯೇದಭಿರೂಪೈಶ್ಚ ಭ್ರಾತಾ ಕನ್ಯಾಂ ಪಿತಾಪಿವಾ ||೧೧೬||

ದಶ ಪುತ್ರ ವತೀ ಭವೇನ್ನ ಚ ಭರ್ತಾ ವಿಯುಜ್ಯತೇ |

ಸಮ್ರಾಜ್ಞೀತಿ ಜಪೇನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಕನ್ಯಾಮಾಲಭ್ಯ ನಿತ್ಯಶಃ ||೧೧೭||

ಶ್ವಶ್ವಾ ಶ್ವಶ್ವರ ದೇವರೈರ್ನನಂದ್ರಾ ನಾಪಿ ಪೂಜ್ಯತೇ |

ಇಂದ್ರಾಣ್ಯಾಃ ಕೃತಂ ಸಂವಾದಂ ಸ್ನಾನೇ ಸೂಕ್ತಂ
ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ||೧೨೦||

ನವವರ್ಗೋತ್ತಮಯುತಂ ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪುತ್ರದಮ್ |

ಜಲಪ್ರಕ್ಷೋತ್ತರಯುತೇ ಚಿತ್ರ ಕುಂಭ ಸಮಾವೃತೇ ||೧೨೧||

ಕರ್ತವ್ಯೋತ್ರ ತಥಾಯಾಗಃ ಸೇವನು ಗಂದರ್ವವಹ್ನಿನಾಮ್ |

ಭಗಾಯಾಸ್ಸರಸಾಂ ಚೈವ ಯುಕ್ತ್ವಾಧಿಪತಯೇಪಿಚ ||೧೨೨||

ಇಂದ್ರಾಣ್ಯೈ ದೇವಪಿತ್ತಿನಾಂ ರತಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಯೋಸ್ತದಾ |

ನದೀ ಸಲಿಲಂ ಸಂಪೂರ್ಣೈಃ ಪಂಚಗವ್ಯ ಸಮಾವೃತೈಃ ||೧೨೩||

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಸ್ನಾಪಯೇತ್ಕನ್ಯಾಂ ಸ್ಥಿತಾಂದೇಶೇ ತುದಕ್ಷಿಣೇ |

ಪ್ರಿಯಂಗು ವಟಿನಃ ಗಾನಾಂ ಕಷಾಯೋದ್ ಘೃಷ್ಟಕೇಸರಮ್ ||

ಸಂಸಾತಾಭಿಹುತಂ ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವಾಪಧಿ ಸಮನ್ವಿತಮ್ |

ಅಭಿಮಂತ್ರೇಹ ಸೂಕ್ತಾಂತೇ ನವಭಿಸ್ತು ವಿಹೀತಿ ನೈ ||೧೨೪||

ಸ್ಥೇಯಾ ಭಿರದ್ಭಿಃ ಪೂರ್ಣೇನ ಅಭಿಷಿಂಚೇದು ಪ್ರೋಷಿತಾಮ್ |

ಯಾಃ ಪತಿಘ್ನೈ ಸ್ತ್ರಿಯಸ್ಸನ್ವೈಃ ಶಾಮ್ಯಂತೇ ತಾಸ್ವನೇನ ನೈ ||

ಸ್ನಾಪಯೇದಾಹನಸ್ಯಾಭಿರ್ವಿದ್ಯಾದ್ ಯಾಂ ವಿಪ್ರ ವ್ರಾಜಿನೀಮ್ |

ಸೂಕ್ತಾದುಪೋದ್ಗರೇ ದೇನಂ ನ ಸೇಶ ಇತಿ ತು ದ್ವೈಚಮ್ ||

ಉಪದಿಷ್ಟೋಯಮೇಕೇಷಾಂ ಪುಂಸಃ ಕರ್ಮಣಿ ಪೌರುಷೇ

ರಕ್ಷೋಪಹಂ ವಾಜಿನಮಿತ್ಯೇತದ್ರಕ್ಷೋಹಣಂ ಜಪೇತ್ ||೨೫||

ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ಜೈತೇನ ಉಪತಿಷ್ಠೇತ ನಿತ್ಯಶಃ |

ಆಚ್ಛಾದುತೀಶ್ಚ ಜುಹುಯಾತ್ ತೇನ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಬಾಧತೆ ||೧೨೯||

ಏತದ್ರಕ್ಷೋಹಣಂ ಶಾಂತಿಃ ಪರಮೈಷಾ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾ |

ಹವಿಷ್ಯಾಂತೀಯಮಿತ್ಯೇ ತಸ್ಯೂಕ್ತಮತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ||

ಗರ್ಹಿತಾನ್ನಾ ಘಯೋಗೇಚ ಹವಿಷ್ಯಾಂತೀಯಮುಭ್ಯಸೇತ್ |

ಪವಿತ್ರಂ ಪರಮಂ ಹೇತದ್ ಧ್ಯಾತವ್ಯ ಮಪ್ಯಭೀಕ್ಷಣಶಃ ||೧೩೦||

ಆದಿತೇ ದೃಷ್ಟಿಮಾಸ್ಥಾಪ್ಯ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾನ್ನಿ ಯತೋಽಭ್ಯಸೇತ್ |

ದೇವಯಾನಂ ಸ ಪಂಥಾನಂ ಪಶ್ಯತ್ಯಾದಿತ್ಯಮಂಡಲೇ ||೧೩೧||

ವಿದ್ಯಾ ನೈಶ್ವಾನರೀ ಚಾಸ್ಯ ಸ್ವಕಾಯಸ್ಥಾ ಪ್ರಕಾಶತೇ |

ಹವಿಷ್ಯಾಂತೀಯಮುಭ್ಯಸ್ಯ ಸರ್ವ ಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೩೨||

ಇಂದ್ರಂ ಸ್ತವೇತಿ ಸೂಕ್ತಂತು ಜಪೇಚ್ಛತ್ರ ನಿಬರ್ಹಣಮ್ |

ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂತು ಗುಹ್ಯಂ ಪಾವನಮದ್ಭುತಮ್ ||೧೩೩||

ಶುಕ್ಲಸಕ್ಷೇ ಶುಭೇ ವಾರೇ ಸುನಕ್ಷತ್ರೇ ಸುಗೋಚರೇ |

ದ್ವಾದಶ್ಯಾಂ ಪುತ್ರ ಕಾಮಾಯ ಚರುಂ ಕುರ್ವಿತ ನೈಷ್ಠ ವಮ್ ||

ದಂಪತ್ಯೋರುಪವಾಸಃ ಸ್ಯಾದ್ ಏಕಾದಶ್ಯಾಂ ಸುರಾಲಯೇ |

ಋಗ್ವಿಃ ಷೋಡಶಭಿಃ ಸಮ್ಯಗರ್ಚಯಿತ್ವಾ ಜನಾರ್ದನಮ್ ||೧೩೪||

ಚರುಂ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಿನ ಶ್ರಪಯೇತ್ಪುತ್ರ ಕಾಮ್ಯಯಾ |

ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ವೈಷ್ಣವಂ ಪುತ್ರ ಮಚಿರಃತ್ಸಂತಿಕ್ಷಮಮ್ ||೧೩೫||

ದ್ವಾದಶ ದ್ವಾದಶೀಃ ಸಮ್ಯಕ್ ಪಯಸಾ ನಿವಹಪೇಚ್ಚರುಮ್ |
ಯಃ ಕರೋತಿ ಸಹಸ್ರಂ ಸ್ಯಾದ್ ಯಾತಿ
ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಂ ಪದಮ್ ||೧೩೮||

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ವಿಧಿವತ್ ಸಮ್ಯಗ್ ಋಗ್ವಿಃ ಷೋಡಭಿದ್ವಿಜಃ |
ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಭೂತ್ವಾ ಸ್ತವಂ ತಾಭಿ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ||

ಕೇಶವಂ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷೇ ತು ಪಾಷೇ ನಾರಾಯಣಂ ಸ್ಮೃತಮ್ |
ಮಾಧವಂ ಮಾಘಮಾಸೇ ತು ಗೋವಿಂದಂ ಪಾಲ್ಗುಣೇ ತಥಾ ||

ಚೈತ್ರೇ ಚೈವ ತಥಾ ವಿಷ್ಣುಂ ವೈಶಾಖೇ ಮಧುಸೂಧನಮ್ |
ಚೈಷ್ಠ್ಯೇ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಂ ವಿಧ್ಯಾದಾಷಾಡೇ ವಾಮನಂ ವಿದುಃ ||೧೪೧||

ಶ್ರಾವಣೇ ಶ್ರೀಧರಂ ವಿಧ್ಯಾದ್ ನೃಷೀಕೇಶಂ ತತಃ ಪರೇ |
ಅಶ್ವಿನೇ ಪಥ್ಮನಾಭಂ ತು ದಾಮೋದರಂಚ ಕಾರ್ತಿಕೇ ||೧೪೨||

ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಋಷ್ಯಶೃಂಗೋಽಬ್ರವೀನ್ಮುನಿಃ |
ಪೂಜಯೇನ್ಮಾಸನಾಮುಖಿಃ ಸರ್ವಾನ್ಯಾಮಾನ್ ಸಮಶ್ನುತೇ ||೧೪೩||

ಆಯುಷ್ಮಂತಂ ಸುತಂ ಸೂತೇ ಯಶೋನೇಧಾ ಸಮನ್ವಿತಮ್ |
ಧನವಂತಂ ಪ್ರಜಾವಂತಂ ಧಾರ್ಮಿಕಂ ಸಾತ್ವಿಕಂ ತಥಾ ||೧೪೪||

ಸಮಿಥೋಽಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಜುಹುಯಾತ್ಪುನಃ |
ಉಪಸ್ಥಾನಂ ಹುತಾಶಸ್ಯಃ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಚ್ಯವ ಮಧುಸುದನಮ್ ||೧೪೫||

ಹವಿಹೋಮಂ ತತಃ ಕುಯಾತ್ರತ್ಯುಚಂ ವಾಗ್ಮತಃ ಶುಚಿಃ |
ಸೂಕ್ತಿನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಞಮಾದಾವನೈ ಚ ಪೂರ್ವವತ್ ||೧೪೬||

ಹವಿಶೈಷಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ನಾರೀ ನಾರಾಯಣಂ ಪತಿನಾ |
ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಹವಿಶೈಷಂ ಲಬ್ಧಾ ಶೀಃ ಸಂವಿಶೇತ್ ಕ್ಷಪಾಮ್ || ೧೪೭

ತತಸ್ತು ಕರ್ಮಕೃತ್ವೇದಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ದ್ವಿಜತರ್ಪಣಮ್ |
ದ್ವಿತೀಯಾ ಸ್ತ್ರೀ ನಿವರ್ತೇತ ಯಾವದ್ ಗರ್ಭಂ ನ ವಿಂದತಿ || ೧೪೮

ಅಪುತ್ರಾ ನೃತಪುತ್ರಾ ವಾ ಯಾ ಚ ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರಸೂಯತೇ |
ಕ್ಷುಪ್ರಂ ಸಾ ಜನಯೇತ್ಪುತ್ರ ನೃಷ್ಯಶೃಂಗೋ ಯಥಾಽಬ್ರವೀತ್ ||

ಅರ್ಚನಂ ಸಂಪ್ರಕ್ಸ್ಯೈಮಿ ನಿಷ್ಣೋರಮಿತ ತೇಜಸಃ |
ಯತ್ಕೃತ್ವಾ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ವಾಣಮಾಪ್ನುಯುಃ ||

ಅಪ್ಸ್ಯಗ್ನೌ ಹೃದಯೇ ಸೂರ್ಯೇ ಸ್ಥಂಥಿಲೇ ಪ್ರತಿನಾಸು ಚ |
ಷಟ್ ಸ್ವೇತೇಷು ಹರೇಃ ಸಮ್ಯಗರ್ಚನಂ ಮುನಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ||

ಅಗ್ನೌ ಕ್ರಿಯಾವತಾಂ ದೇವೋ ದಿವಿದೇವೋ ಮನೀಷಿಣಾಮ್ |
ಷಟ್ ಸ್ವೇತೇಷು ಹರೇಃ ಸಮ್ಯಗರ್ಚನಂ ಮುನಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ||

ಅಗ್ನೌ ಕ್ರಿಯಾವತಾಂ ದೇವೋ ದಿವಿದೇವೋ ಮನೀಷಿಣಾಮ್ |
ಪ್ರತಿನಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿನಾಂ ಯೋಗಿನಾಂ ಹೃದಯೇ ಹರಿಃ || ೧೫೨

ಆಪೋ ಹ್ಯಾಯತನಂ ತಸ್ಯ ತಸ್ಮಾತ್ಪಾಸು ಸದಾ ಹರಿಃ |
ತಸ್ಯ ಸರ್ವ ಗತತ್ವಾಚ್ಚ ಸ್ಥಂಥಿಲೇ ಭಾವಿತಾತ್ಮನಾಮ್ || ೧೫೩ ||

ದದ್ಯಾತ್ ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಯಃ ಪುಷ್ಪಾಣ್ಯಪ ಏವಮಾ |
ಅರ್ಚಿತಂ ಸ್ನಾಜ್ವಗದಿದಂ ತೇನ ಸರ್ವಂ ಚರಾಚರಮ್ || ೧೫೪ ||

ಅನುಷ್ಠಭಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ತ್ರಿಷ್ಠಬಂತಸ್ಯ ದೇವತಾ |
ಪುರುಷೋಯೋಜಗದ್ಬೀಜ ಮೃಷಿನಾ ರಾಯಣಃ ಸ್ಮೃತಃ ||

ನಾರಾಯಣ ಮಹಾಬಾಹೋ ಶೃಣುಷ್ಟೈಕಮನಾಃ ಪ್ರಭೋ |
ವಕ್ಷ್ಯೆ ಪುರುಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಿಧಾನಂ ತ್ವರ್ಚನಂ ಪ್ರತಿ ||೧೫೬||

ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯಂ ಜಪವಿಧಿಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಚೈವ ಸದಾತ್ಮಕಮ್ |
ಸನ್ನಾತಾ ಯಥೋಕ್ತ ವಿಧಿನಾ ಪ್ರಾಜ್ಞುಃ ಶುದ್ಧಮಾನಸಃ ||೧೫೭||

ಪ್ರಥಮಾಂ ವಿನ್ಯಸೇದ್ವಾಮೇ ದ್ವಿತೀಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣೇಕರೇ |
ತೃತೀಯಾಂ ವಾಮಪಾದೇ ತು ಚತುರ್ಥೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇನ್ಯಸೇತ್ ||೧೫೮||

ಪಂಚಮೀಂ ವಾಮಜಾನುನಿ ಷಷ್ಠೀಂ ವೈದಕ್ಷಿಣೇ ನ್ಯಸೇತ್ |
ಸಪ್ತಮೀಂ ವಾಮಕಟಾಂ ತು ಅಷ್ಟಮೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಟಾಂ ||೧೫೯||

ನವಮೀಂ ನಾಭಿಮಧ್ಯೇತು ದಶಮೀಂ ಹೃದಯೇ ನ್ಯಸೇತ್ |
ಏಕಾದಶೀಂ ಕಂಠದೇಶೇ ದ್ವಾದಶೀಂ ವಾಮಬಾಹುಕೇ ||೧೬೦||

ತ್ರಯೋದಶೀಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಬಾಹಾನಾಸ್ಯೇ ಚೈವ ಚತುರ್ದಶೀಮ್ |
ಅಕ್ಷೋಃ ಪಂಚದಶೀಂ ಚೈವ ಷೋಢಶೀಂ
ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಿನ್ಯಸೇತ್ ||೧೬೧||

ಏವಂ ನ್ಯಾಸವಿಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಶ್ಚಾತ್ಪೂಜಾಂ ಸಮಾರಭೇತ್ |
ಯಥಾದೇಹೇ ತಥಾ ದೇವೇ ನ್ಯಾಸಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಧಾನತಃ ||೧೬೨||

ಮಂತ್ರನ್ಯಾಸಂ ಪುರಾ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ವದೇಹೇ ದೇವತಾ ಸು ಚ |
ಗಾಯತ್ರೈಂಕಾರಂ ನ್ಯಸ್ತಾಂಗಃ
ಪೂಜಯೇದ್ವಿಷ್ಟು ಮನ್ಯಯಮ್ ||೧೬೩||

ಉಚ್ಛ್ವಾಸಾವಾಹನೇ ನಸ್ತಃ ಸ್ಥಿರಾಯಾಮುದ್ಧ ವಾರ್ಚನೇ |
ಅಸ್ಥಿರಾಯಾಂ ವಿಕಲ್ಪಃ ಸ್ಮಾತ್ ಸ್ಥಂಢಿಲೇ ತು ಭವೇದ್ ದ್ವಯಂ ||

ಉಚ್ಛ್ವಾಸಾ ವಾಹನೇ ನಸ್ತಃ ಸ್ಥಾವರೇ ನೈಯಥಾ ತಥಾಃ !
ಶಾಲಿಗ್ರಾಮಾರ್ಚನೇ ನೈವ ಹ್ಯಾವಾಹನ ವಿಸರ್ಜನೇ | ೧೬೫ ||

ಶಾಲಿಗ್ರಾಮೇ ತು ಭಗವಾನಾದಿಭೂತೋ ಯಥಾ ಹರಿಃ |
ನ ತಥಾನ್ರತ್ರು ಸೂರ್ಯಾದೌ ವೈಕುಂಠೇ ವಾಪಿ ಸರ್ವಗಃ || ೧೬೬ ||

ಆದ್ಯಯಾವಾಹಯೇದ್ವೇನುನ್ಮುಚಾ ತು ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ |
ದ್ವಿತೀಯಯಾಸನಂ ದದ್ಯಾತ್ಪಾದ್ಯಂ ಚೈವ ತೃತೀಯಯಾ || ೧೬೭ ||

ಅರ್ಘ್ಯಂ ಚತುರ್ಥ್ಯಾ ದಾತವ್ಯಂ ಪಂಚಮ್ಯಾಚಮನೀಯಕಮ್ |
ಷಷ್ಠ್ಯಾ ಸ್ನಾನಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಸಪ್ತಮ್ಯಾ ವಸ್ತ್ರನೇವ ಚ || ೧೬೮ ||

ಯಜ್ಞೋ ಪವಿತಮಷ್ಟಮ್ಯಾ ನವಮ್ಯಾ ಚಾನುಲೇಪನಮ್ |
ಪುಷ್ಪಂ ದಶಮ್ಯಾ ದಾತವ್ಯಮೇಕಾದಶ್ಯಾ ತುಧೂಪಕಮ್ || ೧೬೯ ||

ದ್ವಾದಶ್ಯಾ ದೀಪಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾ ನಿವೇದನಮ್ |
ಚತುರ್ದಶ್ಯಾ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಪಂಚದಶ್ಯಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮ್ || ೧೭೦ ||

ಸ್ನಾನೇ ವಸ್ತ್ರೇ ಚ ನೈವೇದ್ಯೇ ದದ್ಯಾದಾಚಮನೀಯಕಮ್ |
ದಕ್ಷಿಣಾಂ ತು ಯತಾಶಕ್ತ್ಯಾ ಷೋಷಶ್ಯಾ ತು ಪ್ರದಾಪಯೇತ್ ||

ತತಃ ಸ್ರಾದಕ್ಷಿಣ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಜಪನ್ಕುರ್ಯಾತ್ಸಮಾಹಿತಃ |
ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಜಪಿತ್ವಾ ತು ಸೂಕ್ತಂ ತಸ್ಯ ನಿವೇದಯತ್ || ೧೭೧ ||

ದೇವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಕುಂಡಂ ಸ್ಥಂಧಿಲನೇವ ನಾ |
ಕಾರಯೇತ್ಪ್ರಥಮೇ ನೈವ ದ್ವಿತೀಯೇನ ತು ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮ್ ||೧೭೩||

ತೃತೀಯೇನಾಗ್ನಿಮಾದಧ್ಯಾಚ್ಚ ತುರ್ಥೇನ ಸಮಿಂಧನಮ್ |
ಪಂಚಮೇನಾಜ್ಯ ಶ್ರವಣಂ ಚರೋಶ್ಚ ಶ್ರವಣಂ ತಥಾ ||೧೭೪||

ಷಷ್ಠೇ ನೈವಾಗ್ನಿಮಧ್ಯೇ ತು ಕಲ್ಪಯೇತ್ಪಾಥ್ಯಮಾಸನಮ್ |
ಚಿಂತಯೇದ್ವೇವದೇವೇಶಂ ಕಾಲಾನಲ ಸಮಪ್ರಭಮ್ ||೧೭೫||

ತತೋ ಗಂಧಂ ಚ ಪುಷ್ಪಂ ಚ ಧೂಪ ದೀಪ ನಿವೇದನಮ್ |
ಅನುಷ್ಠಾಪ್ಯ ತತಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಸಪ್ತಮ್ಯಾದಿ
ಯಥಾಕ್ರಮಮ್ ||೧೭೬||

ಸಮಿಧಸ್ತಾವತೀ ಪೂರ್ವಂ ಜುಹುಯಾದಭಿಘಾತಃ
ತತೋಘೃತೇನ ಜುಹುಯಾಚ್ಚ ರುಣಾ ಚ ತತಃ ಪುನಃ ||೧೭೭||

ಏವಂ ಹುತ್ವಾ ತತಶ್ಚೈವ ಅನುಷ್ಠಾಪ್ಯ ಯಥಾ ಕ್ರಮಮ್ |
ಅಗ್ನೇರ್ಭಗವತಸ್ತ್ಯಸ್ಯ ಸಮೀಪೇ ಸ್ತೋತ್ರಮುಚ್ಚರೇತ್ ||೧೭೮||

ಯತಂತೇ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಭಾವನ |
ನಮಸ್ತೇಸ್ತು ಹೃಷೀಕೇಶ ಮಹಾಪುರುಷ ಪೂರ್ವಜ ||೧೭೯||

ದೇವಾನಾಂ ದಾನವಾನಾಂ ಚ ಸಾಮಾನ್ಯಮುಧಿದೈವತಮ್ |
ಸರ್ವದಾ ಚರಣದ್ವಂದ್ವಂ ನ್ರಜಾಮಿ ಶರಣಂ ತವ ||೧೮೦||

ಏಕಸ್ತ್ವಮಸಿ ಲೋಕಸ್ಯ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಂಹಾರಕಸ್ತಥಾ |
ಅನ್ಯಕ್ತಶ್ಚಾನುಮಂತಾ ಚ ಗುಣಮಾಯಾ ಸಮಾವೃತಃ ||೧೮೧||

ಸಂಸಾರ ಸಾಗರಂ ಘೋರಮನಂತಂ ಕ್ಲೇಶಭಾಜನಮ್ |

ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನಿಸ್ತರಂತಿ ಮನೀಷಿಣಃ ||೧೮೨||

ನ ತೇ ರೂಪಂ ನ ಚಾಕಾರೋ ನಾಯುಧಾನಿ ನ ಚಾಸ್ಪದಮ್ |

ತಥಾಪಿ ಪುರುಷಾಕಾರೋ ಭಕ್ತಾನಾಂ ತ್ವಂ ಪ್ರಕಾಶಸೇ ||೧೮೩||

ನೈವ ಕಿಂಚಿತ್ ಪರೋಕ್ಷಂ ತೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಸಿ ನ ಕಸ್ಯಚಿತ್ |

ನೈವ ಕಿಂಚಿದಸಾಧ್ಯಂ ತೇ ನ ಚ ಸಾಧ್ಯೋಸಿ ಕಸ್ಯಚಿತ್ ||೧೮೪||

ಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ಕಾರಣಂ ಪೂರ್ವಂ ವಚಸಾಂ ವಾಚ್ಯಮುತ್ತಮಮ್ |

ಯೋಗಿನಾಂ ಪರಮಾಸಿದ್ಧಿಃ ಪರಮಂ ತೇ ಪದಂ ವಿದುಃ ||೧೮೫||

ಅಹಂ ಭೀತೋಽಸ್ಮಿ ದೇವೇಶ ಸಂಸಾರೇಽಸ್ಮಿನ್ಮಹಾ ಭಯೇ |

ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ನ ಜಾನೇ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ||೧೮೬||

ಕಾಲೇಷ್ಟಪಿ ಚ ಸರ್ವೇಷು ದಿಷು ಸರ್ವಾಸುಚಾಚ್ಯುತ |

ಶರೀರೇ ಜಗತ್ಪಾಸಿ ವರ್ತತೇ ಮೇ ಮಹದ್ ಭಯಮ್ ||೧೮೭||

ತ್ವತ್ಪಾದ ಕಮಲಾದನ್ಯನ್ನ ಮೇ ಜನ್ಮಾಂತರೇಷ್ಟಪಿ |

ವಿಜ್ಞಾನಂ ಯದಿದಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯದಿದಂ ಸ್ಥಾನಮರ್ಹಿತಮ್ ||

ಜನ್ಮಾಂತರೇಪಿ ಮೇ ದೇವ ಮಾ ಭೂದಸ್ಯ ಪರಿಕ್ಷಯಃ |

ದುರ್ಗತಾವಪಿ ಜ್ಞಾತಸ್ಯ ತ್ವದ್ಗತೋ ಮೇ ಮನೋರಥಃ ||೧೮೮||

ಯದಿ ನಾಶಂ ನ ವಿಂದೇತ ತಾವತಾಸ್ಮೀ ಕೃತೀ ಸದಾ |

ಕಾಮಯೇ ವಿಷ್ಣುಪಾದೌ ತು ಸರ್ವ ಜನ್ಮ ಸು ಕೇವಲಮ್ ||

ಪುರುಷಸ್ಯ ಹರೇ ಸ್ತೂಕ್ತಂ ಸ್ವರ್ಗ್ಯಂ ಧನ್ಯಂ ಯತಸ್ತುರಮ್ ।
ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಮಿದಂ ಪುಣ್ಯಂ ಯೋಗಧ್ಯಾನಮಿದಂ ಪರಮಂ ॥೧೯೧॥

ಫಲಾಹಾರೋ ಭವೇನ್ಮಾಸಂ ಪಶ್ಯತ್ಯಾತ್ಮಾನ ಮಾತ್ಮನಿ ।
ಫಲಾನಿ ಭುಕ್ತ್ವೋಪವಸೇನ್ಮಾಸ ಮದ್ಭಿಶ್ಚ ವರ್ತಯೇತ್ ॥೧೯೨॥

ಅರಣ್ಯೇ ನಿವಸೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಜಪನ್ನೇತಮೃಷಿಂ ಸದಾ ।
ತ್ರಿಪ್ರಿಷವಣಕಾಲೇಷು ಸ್ನಾಯಾದಪ್ಸು ಸಮಾಹಿತಃ ॥೧೯೩॥

ಆದಿತ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠೇತ ಸೂಕ್ತೇನಾನೇನ ನಿತ್ಯಶಃ ।
ಆಜ್ಞಾಹುತೀರನೇನೈವ ಹುತ್ವೈತಂ ಚಿಂತಯೇ ದೃಷಿಮ್ ॥೧೯೪॥

ಊರ್ಧ್ವಂ ಮಾಸಾ ಫಲಾಹಾರ ಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ವಷೈರ್ಜಯೇದ್ದಿವಮ್ ।
ತದ್ಭುಕ್ತಸ್ತನ್ಮನಾ ಯುಕ್ತೋ ದಶವರ್ಷಾಣ್ಯನನ್ಯಭಾಕ್ ॥೧೯೫॥

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಶ್ಯತಿ ತಂ ದೇವಂ ನಾರಾಯಣಮನುಮಯಮ್ ।
ಗ್ರಾಹ್ಯಮತ್ಮೇಂತಯತ್ನೇನ ಸ್ಪರ್ಶಾರಂ ಜಗತೋ ವ್ಯಯಮ್ ॥

ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮೇ ವರ್ತೇತ ನ್ಯಾಯೈಲ್ಯುಪ್ತಃ ಶುಚಿವೃತಃ ।
ಏವಂ ದೇವಂ ಚಿಂತಯೇತ್ ನಾರಾಯಣ ಮನುಮಯಮ್ ॥

ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ತ್ಸುಕ್ತ ನಿದ್ರ ಉತ್ಥಾಯ ಶುಚಿರ್ವಾಗ್ಧಃ ।
ಸಂ ಪ್ರಸುಪ್ತೇಷು ಭೂತೇಷು ಯೋಗಂ
ಯುಂಜೇತ ಯೋಗನಿತ್ ॥೧೯೬॥

ಋಜ್ವಾಸೀನ ಸಮೇ ದೇಶೇ ನಿನಾತೇ ಶಬ್ದ ವರ್ಜಿತೇ ।
ಸನ್ಯಂ ಸಾದ್ವಂ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯ ಜಾನುನೀ ಶ್ಲೇಷಯೇತ್ತತಃ ॥೧೯೭॥

ಸಹೃತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾದ್ಧಂ ಸವ್ಯೇಜಾನುನಿ ಯಚ್ಛತಿ |
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಜಲಿ ಕೃತಃ ಸ್ವಸ್ಥೋ ಯೋಗಸಮ್ಮಿಲಿತೇಕ್ಷಣಃ || ೨೦೦ ||

ಓಮಿತೃಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಂ ಹೃದಯಂ ಚಿಂತಯೇದನಿಶಂಕಿತಃ |
ತತ್ರಾತ್ಮಾನಂ ಸಮಾದಧ್ಯಾದಿಂದ್ರಿಯಾಣಿ ವ-ನಸ್ತಥಾ || ೨೦೧ ||

ನ ಚೇದ್ ಬುಧೈಶ್ಚೇತ ಕಿಂಚಾನೃತ್ ಪಶ್ಯೇಚ್ಛೃಣುಯಾನ್ನ ಚ
ನ ಮನಸ್ಯೇದ್ ಯದಾ ಯೋಗಂ ತದಾ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ ||

ಹೃದ್ಯೇತ ಮೃಷಿಮುಖ್ಯಸೇತ್ವಶ್ಯನ್ನಿವ ಯಥಾ ಶ್ರುತಿಃ |
ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಚಾಸೀನೋ ಯಾವತ್ತಂ
ಚಿಂತಯೇದೃಷಿಮರ್ || ೨೦೨ ||

ಉಚ್ಯತೇ ಸಿಷ್ಯಾನ್ಮಥೋ ನಾಭಿಂ ಗಮಯಿತ್ವಾ ಮನಸ್ತಥಾ |
ಉಚ್ಯತೇ ದೇವಮಸಕೃತ್ತನ್ಮನಾ ಯೋಗಮುನ್ಮಯೇತ್ || ೨೦೩ ||

ಏನಂ ಹಿ ಯುಂಜನ್ಸಾತ್ಮನಮಾನ್ಯಂ ನ ಪಶ್ಯೇಚ್ಛೃಣುಯಾನ್ನ ಚ |
ತದಾ ಶನೈರ್ನಯೇಚ್ಛೇತೋ ಹೃದಯಾದೂರ್ಧ್ವ ಮೇವ ತು ||

ಸಮೌ ತು ಜತ್ಯಾ ಚಾಸ್ಯಂ ಚ ನಾಸಿಕಾನಯನೇಭೃನ್ಮೌ |
ಭ್ರೂವೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪರಂ ಸ್ಥಾನಂ ತತ್ರೈತದ್ಧಾರಯೇತ್ ಸ್ಥಿರಮ್ ||

ಲಲಾಟದೇಶೇ ಧಾರ್ಯಾಥ ಮೂರ್ಧಾನಂ ಗಮಯೇತ್ತತಃ |
ಉಚ್ಯತೇ ಶ್ಚ ಯಥಾಕಾಲಂ ನಾಭಿಂ ಗತ್ವೋಚ್ಯತೇ ತಪಃ ||

ಏತತ್ಪರಂ ಸ್ಥಾನಮುಕ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪರಮಾತ್ಮನಃ |
ಏನಂ ಯುಕ್ತೋ ಮಹಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ || ೨೦೪ ||

ಯದಿ ಸ್ಯಾತ್ಸುಕೃತೀ ಶುದ್ಧೋ ಯದಿ ನಾ ಸಾಪಕೃತ್ತಮಃ |
ಉಪಲಭ್ಯ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮಗತಿಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭವೇಚ್ಛುಚಿಃ ||೨೦೯||

ಸರ್ವ ಸಾಸಾನುಬದ್ಧಶ್ಚೈತ್ ಬುದ್ಧ್ಯೈ ತತ್ಪ್ರಯತೋ ಜಪೇತ್ |
ಅಭಿಜಿಜ್ಞಾಸನಾದೇವ ಗಚ್ಛೇತ ಪರಮಾಂ ಗತೀಮ್ ||೨೧೦||

ಧಾರಣಾತು ಪೃಥಕ್ಪಾರ್ಯಾ ಧರ್ಮೇಣಾನೇನ ನಿತ್ಯಶಃ |
ಅದಿತ್ಯೇಗ್ನೌ ಚಂದ್ರಮಸಿ ವೃಕ್ಷಾಗ್ರೇಷು ಚ ಧಾರಯೇತ್ ||೨೧೧||

ಪರ್ವತಾಗ್ರೇ ಸಮುದ್ರೇ ನಾ ಯತ್ರ ವಾಪಿ ಮನೋರಮೇತ್ |
ನ ತ್ವೇನ ವಿಷಯಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಧಾರಯೀತ ಕಥಂಚನ ||೨೧೨||

ಬಹುತ್ರ ದುಃಖಂ ಋನೀಯಾತ್ಪ್ರಾಪ್ತಂಸೇ ಧಾರಣಾ ಕೃತೇ |
ಧಾರ್ಮಿಕಾಣಾಂ ಕುಲೇ ಶುದ್ಧೇ ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟೋಽಭಿಜಾಯತೇ||

ಮೂರ್ಛಿ ಬ್ರಹ್ಮಯದಾ ನಿಂದೇತ್ ತಮೇವ ಋಷಿಸತ್ತಮಮ್ |
ತಥಾ ಮಾರ್ಘ್ಯಃ ಪರಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ನಕ್ಷತ್ರಪಥಮುನ್ಸಯೇತ್ ||

ಯೋಗೀ ಯೋಗೇತ್ಪರಂ ಸಾಪ್ಯ ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವಃ ಪರಮಾತ್ಮವಿತ್ |
ಸರ್ವತ್ಕ್ರಿಯಾತ್ಮನಾತ್ಮನಂ ಪಶ್ಯೇ ದೃಷಿ ಪರಾಯಣಃ ||೨೧೫||

ಜಪೇಚ್ಛೈನ ಸದಾ ಸ್ನಾತಃ ಪವಿತ್ರಮಿದಮುತ್ತಮಮ್ |
ಅಪಿ ಪಾತಕ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಕಾಲೇನ ಸುಕೃತೀ ಭವೇತ್ ||೨೧೬||

ತಪಃ ಪರಾಯಣೋ ನಿತ್ಯಂ ಸತ್ಯವಾಗನಸೂಯಕಃ |
ಜಪನ್ನೇತನ್ಮುಷಿಂ ವಿಪ್ರಃ ಕಾಲೇನ ಸ ವನೀ ಭವೇತ್ ||೨೧೭||

ಯೇನ ಯೇನ ಸ ಕಾಮೇನ ಜಪೇದಿಮುಮೃಷಿಂ ಸದಾ |
 ಸ ಸ ಕಾಮಃ ಸಮೃದ್ಧಃ ಸ್ಯಾಚ್ಛ್ರದ್ಧಧಾನಸ್ಯ ಕುರ್ಮತಃ ||೨೦೮||

ಹೋನುಂ ವಾಸ್ಯ ಭವಾ ಜಾಸ್ಯಮುಪಹಾರಮುಘೋ ಚರುಮ್ |
 ಕುರ್ವೀತ ಯೇನ ಕಾಮೇನ ತತ್ಸಿದ್ಧಿಮವಧಾರಯೇತ್ ||೨೦೯||

ಜ್ಞಾತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ಯಂ ಮಹದ್ವಿತ್ತಂ ಯಶೋ
 ಲೋಕೇ ಪರಾಂಗತಿಮ್ |
 ಜ್ಞಾನೇನ ವಿಪ್ರಮೋಕ್ಷಂ ಚ ತತ್ಸಿದ್ಧಿಮವಧಾರಯೇತ್ ||೨೧೦||

ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಂ ಪರಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಸರ್ವಮವಸ್ಥಿತಮ್ |
 ಗ್ರಾಹ್ಯಮತ್ಯಂತಯತ್ನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಾಭ್ಯೇತಿ ಸನಾತನಮ್ ||೨೧೧||

ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷೇತಿ ಸೂಕ್ತಂ ಸರ್ವಕಾಮಫಲಪ್ರದಮ್ |
 ನೇದ ಗರ್ಭ ಶರೀರೇಣ ಸ ವೈ ನಾರಾಯಣ ಸ್ತುತಃ ||೨೧೨||

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರುದ್ರ ಪರ್ಜನ್ಯಾ ಅತ್ರ ಸೂಕ್ತೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ |
 ಅತ್ರ ಸ್ಥನೇತದ್ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಂ ಜಗತ್ ಸ್ಥಾನರಜಂಗಮಮ್ ||೨೧೩||

ಅನಾಸಾದಯ ಮಾನೋಪಿ ಭಕ್ತಿಂ ನ ಪರಿಹಾಸಯೇತ್ |
 ಭಕ್ತಾನುಕಂಪೀ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರಾಯತೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ||೨೧೪||

ಪೂಜಾರ್ಥಂ ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ವನ್ಯಾನ್ವಯಮುಪಾರ್ಜಿತಮ್ |
 ಅರಣ್ಯ ಕ ವಿಧಾನೇನ ನಿರ್ವಪೇತ್ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಚರುಮ್ ||೨೧೫||

ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹೇತಿ ಮಂತ್ರಾಂತೇ ಜುಹುಯಾದ್ಧಿವಿಃ |
 ಅ ಸಹಸ್ರಾತ್ರತಶ್ಚಕ್ಷುರ್ದಿವ್ಯಂ ಹೋತುರ್ದೇವಾತಿ ಸಃ ||೨೧೬||

ಅಪಿ ವಾ ಚರು ಸಹಸ್ರಂ ತಂತ್ರೇಣೈ ಕೇನ ನಿರ್ವಪೇತ್ |
ಯಾವಂತೋ ವಾಪಿ ಶಕ್ಯಂತೇ ಅಹ್ನಾ ಸರ್ವಾನ್ಸಮಾಪಯೇತ್ ||

ಸಹಸ್ರಸ್ಯೇಪ್ಸಿತಾನಾಂ ಚ ಕಾಮಾನಾಂ ಲಭತೇ ಫಲಮ್ |
ಪುರುಷಾಯುಃ ಸಮಾಯುಕ್ತಃ ಸಿದ್ಧೋ ವಾಪಿ ಚರೇನ್ಮಹೀನಮ್ ||

ಧೈಯಃ ಸದಾ ಸವಿತೃಮಂಡಲ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ |
ನಾರಾಯಣಃ ಸರಸಿಜಾಸನ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ |
ಕೇಯೂರವಾನ್ಮಕರಕುಂಡಲ ವಾನ್ವಿರಿಟೀ |
ಹಾರೀ ಹಿರಣ್ಮಯವಪುರ್ಧೃತ ಶಂಖಚಕ್ರಃ ||೨೨೯||

ಏತತ್ತು ಯಃ ಪಠತಿ ಕೇವಲಮೇವ ಸೂಕ್ತಂ
ನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಚರಣಾವಭಿವಂದ್ಯ ವಂದ್ಯಾ |
ಪಾಠೇನ ತೇನ ಪರಮೇಣ ಸನಾತನಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಂ
ಜರಾಮರಣವರ್ಜಿತಮೇತ್ಯ ವಿಷ್ಣೋಃ ||೨೩೦||

ಹವಿಷಾಗ್ನೌ ಜಲೇ ಪುಷ್ಪೈರ್ಧ್ಯಾನೇನ ಹೃದಯೇ ಹರಿನಮ್ |
ಯಜಂತಿ ಸೂರಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇ ನ ರವಿಮಂಡಲೇ ||೨೩೧||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ಶಮೀಪತ್ರಂ ಪತ್ರಂ ಭೃಗಾರಕಸ್ಯ ಚ |
ಮಾಲತೀ ಕುಶಪದ್ಮಂ ಚ ಸದ್ಯಸ್ತುಷ್ಟಿಕರಂ ಹರೇಃ ||೨೩೨||

ಯನ್ನೋಪಪದ್ಯತೇ ಕಿಂಚಿತ್ತಂ ಧ್ಯಾಯೇನ್ಮನಸ್ಯೇವತು |
ಸಂಪದ್ಯತೇ ಪ್ರಾಸಾದಾತ್ತು ದೇವದೇವಸ್ಯ ಚಕ್ರಣಃ ||೨೩೩||

ಪತ್ಮೈಶ್ವ ಪುಷ್ಪೈಶ್ವ ಫಲೈಶ್ವ ತೋಯೈಶ್ವ
 ಕ್ರೀತಲಭೈಶ್ವ ಸದೈವ ಸತ್ಸು |
 ಭಕ್ತೈಕಲಭೈ ಪುರುಷೇ ಪುರಾಣೇ ಮುಕ್ತೈಶ್ವ
 ಕಿಮರ್ಥಂ ಕ್ರಿಯತೇನ ಯತ್ನಃ ||೨೩೪||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತಃ ಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರರ್ಚಾರ್ವಿಧಿಃ
 ವಿಷ್ಣುಕುಮಾರ ನಾನ್ಮಾ ' |
 ಮುಕ್ತೈಶ್ವಕ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರತಿಭೋಧನಾಯ
 ಧೃಷ್ಟ್ವಾಸ ನಿಧಾನಂ ತ್ವಿಹ ನಾರದೋಕ್ತಮ್ ||೨೩೫||

ಯಾ ಜೌಷಧೀಃ ಸ್ವಸ್ತಯನಂ ಜಪೇತ ನಿಯತವ್ರತಃ |
 ಓಷಧೀಶ್ಚ ಯಜೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಷಣ್ಮಾಸಾಸೇವ ನಿತ್ಯತಃ ||೨೩೬||

ಇತ್ಸೃಗ್ವಿಧಾನೇ ತೃತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟೆಯ ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನವುಳ್ಳ ಗಾಯತ್ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾವಮಾನಿ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನಿಂತು ಜಪಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಪಾಪ ನಿವೃತ್ತಿಯೂ, ನಿತ್ಯವೂ ಜಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಯುಸ್ಸು, ಯಶಸ್ಸು, ಧನ, ಪ್ರಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಮೃತ್ಯು ಭಯವನ್ನು ನೀಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹತ್ವವುಂಟು. ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಹಾಲು, ಜೇನೂ ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಹತೆಯನ್ನು ನೀಗುತ್ತಾನೆ. ಇದ್ರನು ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ಯಮ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಅಷ್ಟಮೀ ಅಥವಾ ಚತುರ್ದಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಜಿನಿದರೆ ಸರ್ವ ಪಾಪ ವಿನೋಚನೆಯು ಮತ್ತು ಸಂತತಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಆಯಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ಮೃತ್ಯುಭಯವಿಲ್ಲ ಸರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಶೇಷ ಫಲವುಂಟು. ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾಗಿ ಮಧ್ಯೇ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಮಳೆಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಭಳೆ ಗಾಲದ ಮೃತ್ಯು ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ರೋಗ ವಿನೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ನೀಯೋಗ ವಿಧಿಯಿಂದ ಉದೀಷ್ಟ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು ಭದ್ರಂನ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ತಾನು ಅಂತರ್ಧಾನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ದೇವತ್ರಾ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ನಿಯಮ ಪೂರ್ವಕ ಜಪಿಸಿದರೆ ಯಮಗಂಡನನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚತುರ್ಥೋಧ್ಯಾಯಃ

ಇಷ್ಟ್ವಾ ಶರದಿ ವೈ ರುದ್ರನೋಷಧೀಶ್ಚ ಯಜೇತ್ತಥಾ |
ತಸ್ಯಾನುಯಾ ನ ಭವಂತಿ ತಥಾಜೀರ್ಣಾನಿ ಯಾನಿ ಚ ||೧||

ಕ್ರಿಯಾಂತು ಸಪ್ತರಾತ್ರೇಣ ಸಪ್ತಕೃತ್ಪೋಭ್ಯಸೇತ್ತತಃ |
ಪ್ರಪದ್ಯೇತಾಷಧೀಃ ವಿಪ್ರಃ ಸೂಕ್ತಮೇತಜ್ಜ ಪನ್ತಸದಾ ||೨||

ದ್ವಿಷತ್ ಷ್ವೇತ್ರಾದಿ ಹಾಯಧ್ವನಿತಿ ನಿಜ್ಞಾಪಯೇತ ಚ |
ಸ್ವಪ್ನೇತ್ರೇ ವರುಣಮಿಷ್ಟ್ವಾ ವಿಂದತೇ ಭಿಷಗೋಷಧೀಃ ||೩||

ವೃಷ್ಟಿಕಾನೋ ಯತಾಹಾರಃ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ |
ಸಾಯಸೆನೋಪಹಾರೆಣ ಹೋಮೇನ ಚ ಸಮನ್ವಿತಃ ||೪||

ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಪ್ರತೀತ್ಯೇತದ್ ವೃಷ್ಟಿಕಾನುಃ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ |
ಪರ್ಜನ್ಯಂ ಚ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ವೃಷ್ಟಿಂ ವಿಂದತಿ ಶೋಭನಾಮ್ ||೫||

ಸರ್ವತ್ರ ತು ಪರಾ ಶಾಂತಿಚ್ಛೇದಯೋ ಪ್ರತಿರಥಸ್ತ್ಯುಷಿಃ |
ಯ ಮೇವ ದೇಶಂ ಗಚ್ಛೇತ ಶತ್ರುಂ ನಾಪ್ಯನುಮಂತ್ರಿತಃ ||೬||

ನಾಜಿತ್ವಾ ನಿನಿವರ್ತೇತ ಪರಂ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಬಲಮ್ |
ಸರ್ವಕಾಮೈರ್ಜಪೇದೇತತ್ ಸರ್ವಕಾಮ ಸಮೃದ್ಧಯೇ ||೭||

ಸಂಗ್ರಾಮನುಭ್ಯುದ್ಯತಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ಚೈತತ್ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ |
ಸರ್ವಾನ್ ಬಿಜಯತೇ ಶತ್ರುನ್ ನ ಪರಾಜೀಯತಿಸಪರೈಃ ||೮||

ಪಥಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಚೈತತ್ ತಸ್ಯರೇಭ್ಯಶ್ಚರನ್ ಪಥಿ |
ಭೂತೋರಗ ಪಿಶಾಚೇಭ್ಯಃ ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಪರಿರಕ್ಷತಿ ||೯||

ಭೂತಾಂಶಸ್ಯ ಋಷೇಃ ಸೂಕ್ತಂ ಪ್ರಜಾಕಾಮುಃ ಶುಚಿರ್ಜಪನ್ |
ಅನುರೂಪಾಂ ಪ್ರಜಾಮಾಶು ಲಭತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ||೧೦||

ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕೇನ ನಾ ಸತ್ಯಾವಸ್ಥಿನೌ ತು ಯಜೇದ್ ದ್ವಿಜಃ |
ಅನೇನೈವೋಪಚಾರೇಣ ಹುತ್ವಾಶ್ವಾನನುಮಂತ್ರಯೇತ್ ||೧೧||

ಪಾಯಸಂ ಕೃಶರಾಮಾಂಸಮೋದನಂ ದಧಿ ಸಕ್ತುಕಾನ್ |
ಕುಲ್ಮಾಷಾಂಶ್ಚ ಕರಂಭಾಂಶ್ಚ ಫಲಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿಚ ||೧೨||

ಚಿತ್ರಂ ಮಾಲ್ಯಂ ಶುಭಾನ್ ಗಂಧಾನ್ ಅನ್ನಪಾನಾನಿ ಯಾನಿಚ |
ಭಕ್ಷಂ ಭೋಜ್ಯಂ ಚ ಪೇಯಂ ಚ ಸಮಾಹೃತೋದಿತೇ ರಪೌ ||

ಭೂತಾಂಶ ಮುಭ್ಯಸೇತ್ತಾವದ್ ಯಾವದಸ್ತಮಿತೋ ರವಿಃ |
ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ತ್ವತಿಕ್ರಾಂತೇ ತತೋಽಶ್ಚಿಭ್ಯಾಂ ನಿವೇದಯೇತ್ ||೧೪||

ಧೀರ್ಘಾಯುಷಂ ಸರೂಪಂ ಚ ಲಭೇತ್ ಪುತ್ರಂ ಸುನರ್ಚಸಮ್ |
ರೂಪವಾಂಶ್ಚ ಭವೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಭೂತಾಂಶಂ ಯೋಭ್ಯಸೇತ್ಸದಾ ||೧೫||

ಸರ್ವ ಕಾಮಿಕ ಮಿತ್ಯೇತನ್ಮುಷಿಂ ವಿದ್ಯಾದ್ ವಿಚಕ್ಷಣಃ |
ನವಾ ಉ ದೇವಾ ಇತ್ಯೇತಜ್ಜಪೇತ ನಿಯತ ನ್ರತಃ ||೧೬||

ಅನ್ನಂ ವಿಂದಂತಿ ಸರ್ವತ್ರ ಯತ್ರ ಯತ್ರೋಪತಿಷ್ಠತಿ |
ಪ್ರಪ್ರೋಪಹತಮಾತ್ಮಾನಂ ಯೋ ಮನ್ಯೇತ ವಿಚಕ್ಷಣಃ ||೧೭||

ಸ ಜಪೇನ್ನಿಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಲಘು ಮನ್ಯೇತ ಪಾಪ್ಮನಾ |
ವಾಚಂ ಪ್ರಸದ್ಯೇದ್ ವಾಕ್ಯಾನೋ ಜುಹ್ವದಾಶು ಜಪನ್ನಿವಾಃ ||

ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿರಿತ್ಯೇತದ್ ವಾಕ್ಯೈ ಭವತಿ ಪೂಜಿತಃ |
ನ ತಮಿತ್ಯಷ್ಟಕಂ ಸೂಕ್ತಂ ವೈಶ್ವ ದೇವಂ ಜಪೇನ್ಮನಿಃ ||೧೯||

ಕೃತ್ಸ್ನಂ ತು ಕಲ್ಮಷಂ ಹಿತ್ವಾ ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈಃ ಸಹಾಸತೇ |
ರಾತ್ರೀಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇತ, ಸದಾ ಶುಚಿಶ್ಚೀರ್ಣ ವ್ರತೋ ನಿಶಿ ||೨೦||

ಯಃ ಕಾಮಯೇತ ನ ಪುನರ್ಜಾ ಯೇಯಮಿತಿ ಯೋನಿಷು |
ಸಹಸ್ರಕೃತ್ವೋ ಮನಸಾ ಜಪೇದ್ರಾ ತೀತಿ ರಾತ್ರಿಷು ||೨೧||

ಸ್ಥಾಲೀಸಾಕೇನ ರಾತ್ರೀಂಚ ಯಜೇತಾಹರಹರ್ನಿಶಿಃ |
ತನ್ಮನಾ ನಿಶಿ ಚಾಸೀನಸ್ತಿಷ್ಠೇದಹನಿ ಧಾರ್ಮಿಕಃ ||೨೨||

ಉರ್ಧ್ವಂ ಸವತ್ಸರಾಶ್ಚೈವ ಚರುಂ ಪಯಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಮ್ |
ಸಹಸ್ರ ಕೃತ್ವಸ್ತೇತೇನ ದಿವಾ ಹೋಮೋ ವಿಧೀಯತೇ ||೨೩||

ಜುಹುಯಾನ್ನಿಷಿ ಪೂರ್ವಸ್ಮಿನ್ ರಾತ್ರಿಭಾಗೇ ಸಮಾಹಿತಃ |
ದಿವಾ ಚಾವಶ್ಯಕಂ ಕಾರ್ಯಂ ಭಾಯಾಯಾಮುಂಶುತೇಜಸಾ ||

ಇತಿ ಪ್ರಯತ ಅತ್ಮವಾನ್ ಸೂಕ್ತಂ ತು ಮನಸಾ ಜಪೇತ್ |
ಸಂವತ್ಸರೇ ತೃತೀಯೇ ತು ಸರ್ವೇಷಾ ಸಾಫಯೇಚ್ಛರುಮ್ ||೨೪||

ಅಥಾಸ್ಯ ವರದಾ ದೇವೀ ರಾತ್ರಿರ್ಭವತಿ ಶರ್ವರೀ |
ವಿಜ್ಞಾ ಪಯೇತ ತಾಂ ದೇವೀಂ ವರದಾಂ ಸ್ವಯಮಾಗತಾಮ್ ||

ಸಂವತ್ಸರ ಋತೌ ಮಾಸಿ ದಿವಸೇಽಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷಣೇಪಿ ವಾ |
ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೋ ಭವಿತಾ ತವ ವಶ್ನೇತಿ ವತ್ಸಲಾ ||೨೫||

ರಾತ್ರಿ ಸೂಕ್ತಂ ಜಪನ್ನೇವ ತಂ ಕಾಲಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ |

ನ ಯೋನಿಂ ಪುನರಾಯಾತಿ ಸರ್ವ ಸಾಮೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ || ೨೮ ||

ಮನಾಗ್ನೇ ನರ್ಚ ಇತ್ಯೇತತ್ಸರ್ವಕಾಮೈರ್ಜಪೇದ್ ದ್ವಿಜಃ |

ಜುಹ್ವದಾಜ್ಯ ಮನೇನೈವ ಸರ್ವಾನ್ಯಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ || ೨೯ ||

ಯಾಂ ಕಲ್ಪಯಂತೀತಿ ಸದಾ ಜಪೇತ್ ನಿಯತವ್ರತಃ |

ಸೈನಂ ಕೃತ್ಯಾ ನಿಹಿಂ ಸಂತಿ ಕ್ರುದ್ಧಾ ಭಿಚರಿತುನಿ ಚ || ೩೦ ||

ಯಮಂಗಿರಸಕಲ್ಪೈಸ್ತು ತದ್ವಿದೋಭಿಚರಂತಿ ಸಃ |

ಪ್ರತ್ಯಂಗಿರಸಕಲ್ಪೇನ ಸರ್ವಾಂಸ್ತನ್ ಪ್ರತಿಭಾಧತೇ || ೩೧ ||

ಪ್ರತ್ಯಂಗಿರಸ ವಿದ್ವಾಂಸ್ತು ನಂಷ್ಠೇತ ಕದಾಚನ |

ನೈನಂ ಕೃತ್ಯಾ ನಿಹಿಂಸಂತಿ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾನಿ ಯಾನಿಚ || ೩೨ ||

ಅಜಾನತಾ ಜಾನತಾ ವಾ ಕೃದ್ಧೇನಾಮುರ್ಷಿತೇನವಾ |

ಅಕೃಷ್ಣಂ ವಾ ದುರುಕ್ತಂ ವಾ ನೈನೋ ಲಿಂಪತಿ ತದ್ವಿದಮ್ ||

ಏತಮೇವ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯ ಮೃಷಿಂ ಸ್ವಸ್ತೃಯನಾಯ ನೈ |

ಸರ್ವ ಸ್ತ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮೇತದಭಾಷತ ಋಷಿಃ ಸ್ವಯಮ್ || ೩೪ ||

ಸ್ಥಾವರಾಣಾಂ ನಿವೇಶೇ ತು ನಗರಾಣಾಂ ತಥೈವ ಚ |

ಗ್ರಾಮಾಣಾಂ ಚ ಗೃಹಾಣಾಂ ಚ ಜಪೇದಿಮಮೃಷಿಂ ಸದಾ || ೩೫ ||

ಜಾತರೂಪಮಯಂ ವಿದ್ವಾನ್ ಕಾರಯೇತ್ ತ್ರಿವೃತಂ ಮಣಿಮ್ |

ಸಹಸ್ರ ಸಂಪಾತ ಮೃಷಿಣಾ ತೇನ ತಂ ಶತಃ || ೩೬ ||

ಪ್ರತಿಮುಂಚೇತ ಶಿರಸಿ ಗ್ರೀವಾಯಾನುಭವೋರಸಿ |
 ನೈನಂ ಕೃತ್ವಾ ನಿಹಿಂ ಸಂತಿ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾನಿ ಯಾನಿಚ ||೩೭||
 ಅನೇನೈವ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ರಾಜ್ಞಾಂ ಚ ಸಮಲೋಹಿತಮ್ |
 ಕಾರಯೇತ ಮಣಿಂ ವಿದ್ವಾಂಸ್ತಾವದೇವಾನು ಮಂತ್ರಣಮ್ ||
 ಸಂಗ್ರಾಮೇಷು ಧ್ವಜಾಗ್ರಾಣಿ ವಾದಿತ್ರಾಣ್ಯನು ಮಂತ್ರಯೇತ್ |
 ಅಸನಾನಿ ಚ ಶಯ್ಯಾಶ್ಚ ಯಾನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ||೩೮||
 ತಸ್ಯಾಭಿಚರತಃ ಸಾಕ್ಷಾದಂಗಿರಸೋಪ್ಯಪೇಃ ಸ್ವಯಮ್ |
 ಪ್ರತ್ಯಂಗಿರಸ ಕಲ್ಪೇನ ಸರ್ವಂ ತತ್ಪ್ರತಿ ಬಾಧತೇ ||೪೦||
 ಅಮಾನುಷೀರಭಿಚರೇತ್ ಕೃತ್ಯಾ ಸೂಕ್ತಂ ಜಪನ್ನಿದಮ್ |
 ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವತೋ ನಿಷ್ಪಾತ್ ಕಿಂಪುನರ್ಮಾನುಷಾದ್
 ಭಯಮ್ ||೪೧||
 ತಪಸ್ವೀ ನಿಯತೋ ದಾಂತಃ ಪ್ರಯೋಕ್ತಾ ಚೇದ್ ಭವೇದ್
 ಋಷಿಮ್ |
 ಸರ್ವಂ ತರತಿ ಶಾಂತಾತ್ಮಾ ತಪೋಹಿ ಸುಮಹದ್ ಬಲಮ್ ||೪೨||
 ಆಯುಷ್ಯವಾಯುರ್ವರ್ಚಸ್ವಂ ಸೂಕ್ತಂ
 ದಾಕ್ಷಾ ಯಣಂ ಮಹತ್ |
 ಅಲಂಕಾರಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ಯ ದಾಕ್ಷಾ ಯಣಂ ಜಪೇತ್ ||೪೩||
 ಪ್ರಾಯಶ್ಚ ಶ್ರಿಯಮಾದತ್ತೇ ಬಹುಚಾನ್ಯಂ ಸಮತ್ನತೇ |
 ಭಾವನ್ಯತೇ ಪರೇ ಸೂಕ್ತೇ ಸಪ್ತರ್ಷೀ ಪಾವನೇ ಜಪೇತ್ ||೪೪||

ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವಾನ್ಯಾಮಾನವಾಪ್ಯತೇ |
ನಾ ಸದಾ ಸೀದಿತಿ ಜಪೇಜ್ಜು ಹುಯಾದ್ ಯೋಗತತ್ಪರಃ || ೪೫ ||

ಪ್ರಜಾಪತೇಸ್ತು ಸಾಯುಜ್ಯಂ ದ್ವಾದಶಾಬ್ದೈಃ ಸಮೃದ್ಧತೇ |
ಉತ ದೇವಾ ಇತಿ ಜಪೇದಾ ಮಯಾನೀ ಯತವ್ರತಃ || ೪೬ ||

ಘೃತ ಕುಂಭಂ ನಿಧಾನಾಥ ಜುಹುಯಾಜ್ಜಾತವೇದಸಿ |
ಕುಂಭಾನ್ಸಂಪಾತ ಮನ್ಯಸ್ಮಿನ್ಕಾಂಸ್ತೇ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಪಯೇತ್ || ೪೭ ||

ಯನ್ನಪಾನಂ ನ ಚಾನ್ನಂ ಸ್ಯಾತ್ ಸ ಇದಂ ಸಂಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ |
ತೇನಾಜ್ಯೇನಾಂಗಮಭ್ಯಜ್ಯ ಶನಕೈರನ್ನಭಾಗ್ ಭವೇತ್ || ೪೮ ||

ರೋಗಾರ್ತಸ್ಯಾಪ್ಯನೇನೈವ ಗಾತ್ರಮಂಕ್ತಾ ಜಪೇದಿದಮ್ |
ಅಜೀರ್ಣಾನೋಪ್ಯಂಜಯಿತ ಸುಖಂ ಭವತಿ ತೇನಹ || ೪೯ ||

ಅಗ್ನೇ ಆಘಾ ವದೇತ್ಯೇತದ್ ಧನಕಾಮ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ |
ನಿಯತಃ ಸರ್ಪಿಷಾ ಹುತ್ವಾ ಜಪೇದಯುತಶಃ ಪುನಃ || ೫೦ ||

ಖಾದಿರೀಣಾಂ ಹಿ ಸಮಿಧಾಂ ಜುಹುಯಾದ್ ದಶತೀರ್ದಶೇ |
ದಶಕೃತ್ವಃ ಸದಾರೇಣ ರಾಯಸ್ಪೋಷೇಣ ಪುಷ್ಯತಿ || ೫೧ ||

ಬಿಲ್ಲೋದುಂಬರ ಪಾಲಾಶೀಸ್ತದಾರೌ ಹಿತಕೀಶ್ಚ ಯಾಃ |
ಜುಹು ಯಾದ್ ಧನಕಾಮಸ್ತು ರಾಯಸ್ಪೋಷೇಣ ಪುಷ್ಯತಿ || ೫೨ ||

ಬೈಭೀದಕೇಢ್ನೋ ಬೈಲ್ಪಿಕೀ ಜುಹುಯಾದರ್ಧಮಾಸಭುಕ್ |
ದ್ವೀಷದ್ವೀಷೇಣ ತಸ್ಯಾಂತೇ ಸೂಕ್ತಮೇತತ್ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ || ೫೩ ||

ದ್ವಿಷಂತಂ ಧನಿನಂ ಹತ್ವಾ ದ್ವಿಷತೇ ವಿಂದತೇ ಧನಮ್ |
ಅಥನಾ ಜಪ್ಯಮೇವ ಸ್ಯಾದ್ರಾತ್ರಾಸ್ಯೋಷಧನಾರ್ಥಿನಾ ||೫೪||

ಅಯಮಗ್ನೇ ಜರಿತೇತಿ ಜಪೇದಗ್ನಿ ಭಯೇ ಸತಿ |
ವಿಧಿನಾ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾಗ್ನಿಂ ಪಯೋದಧಿ ಘೃತಾದಿಭಿಃ ||೫೫||

ಸ್ವಯಂ ಸಾತು ಯಾನ ದಿಚ್ಛೇತ್ತಾನದ್ಗತ್ವಾ ಚತುರ್ಧಿಶಮ್ |
ಅಸಾಮಿದಂ ಪರಿಣಯೇತ್ಸನ್ನತೋದಕ ಧಾರಯಾ ||೫೬||

ಉದಹ್ರದ ಇವ ಭೂತ್ವಾ ಅಗ್ನೇರ್ಭೇಷಜಮಂತಿಕಾತ್ |
ಅರಣ್ಯಮೇತ್ಯ ಸಾಟಾಂತು ಕ್ರೀಣೆಯಾದ್ ಯವಮುಷ್ಟಿನಾ ||೫೭||

ಯದಿ ಸೌಮ್ಯಸಿ ಸೋಮಾಯ ತ್ವಾ
ಪರಿಕ್ರೀಣಾಯಮ್ನೋಷಧೀಮ್ |
ಯದಿ ವಾರುಣ್ಯಸಿ ವರುಣಾಯ ತ್ವಾ ಪರಿಕ್ರೀಣಾಮ್ಯಹಂತತಃ ||೫೮||

ವಸುಭ್ಯೋತಿಥನಾ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋಂಥನಾ ಪುನಃ |
ಪೃಶ್ವದೇವ್ಯೈಸಿ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯಃ ಪರಿಕ್ರೀಣಾಮ್ಯಹಂ ತತಃ ||೫೯||

ಕ್ಷಿಸ್ತಾ ಸುಮನಸಃ ಪೂರ್ವ ಮೋಷಧ್ಯಾ ಸಹವೀರುಭೈಃ |
ತಸ್ಯಾ ವೀರ್ಯಂ ಸಮಾದತ್ತೇ ಕರ್ನು ಯತ್ರಕರಿಷ್ಯತಿ ||೬೦||

ತಾಂ ತು ಮಧ್ಯೇ ನಿದಧೀತ ಓಷಧೀನಾಂ ವಿಹಾಯಸಿ |
ಗ್ರಹಣೇತ್ಪೋಷಧೀನಾಂ ತು ಸರ್ವತ್ರೈವ ವಿಧಿರ್ಭವೇತ್ ||೬೧||

ಉತ್ಪಾಪಯೀತ ತಾಂ ಸಾಟಾಂ ತ್ವಿನಾಮಿತಿ ಜಪನ್ನಿಹ |
ಪ್ರಾತಶ್ಚ ಪೇಷಯೇದೇನಾಂ ಸಂಸದಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾ ||೬೨||

ತನಲಾಭೇ ವ್ರತವತಾ ಕನ್ಯಾಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ವಾ |

ಸ್ವಾತಃ ಶುಚಿಸ್ತಾಂ ಘೃತೇನ ತ್ರಿಃ ಪಿಬೇದನುಮಂತ್ರಿತಾಮ್ ||೬೩||

ಇಮಾಮಿತಿ ತು ಸೂಕ್ತೇನ ಶತಕೃತ್ಯೋ ದಶಾವರಮ್ |

ಸಪತ್ನೀಂ ಭಾಧತೇ ತೇನ ಪತಿಶ್ಚಾತೀವ ಮನ್ಯತೇ ||೬೪||

ಪತಿಸ್ತು ಪರಿಜಪ್ಯೇ ನಾಂ ಪಾಟಾಮೇತೇನ ವೈಪಿಬೇತ್ |

ಪಯಸಾ ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ತು ಸಪತ್ನಾನ್ವೃತಿಭಾಧತೇ ||೬೫||

ಮೂಲಮಂತ್ರ ಜಪೈರಸ್ಯೈರ್ಯಾಪತಿಂ ಚೇತುಮಿಚ್ಛತಿ |

ಅಲೋಕಾ ಯಮಲೋಕಸ್ಥಾ ಮಜ್ಜಿತೇ ನರಕೇ ಹಿ ಸಾ ||೬೬||

ಅನ್ಯಾಥಾ ವೋಪನೀತಾನಿ ಚೂರ್ಣ ಮೂಲಾಷಧಾನ್ಯಪಿ |

ವಿನಾಶಯೇಯುಃ ಪುರುಷಂ ತಸ್ಮಾನ್ನಾನ್ಯಂ ಸಮಾಚರೇತ್ ||೬೭||

ಪ್ರಿಯಂ ವದಾ ಭರ್ತರಿ ವಾ ಭರ್ತಾ ಯಸ್ಯಾಃ ಪರಾಯಣಮ್ |

ವಾಕ್ ಚೈವ ಮಧುರಾ ಯಸ್ಯಾಃ ಪತ್ಯುಃ ಸಂವನನಂ ಮಹತ್ ||

ಪ್ರಿಯಂ ಭರ್ತಾರಮಾಸಾದ್ಯ ಪಿಬೇದೇ ವೌಷಧೀನುಮಾಮ್ |

ಪ್ರಿಯಂ ವದಾಂ ಧರ್ಮಪಠಾಂ ಧರ್ಮಪತ್ನೀ ಮನಿಂದಿತಾಮ್ ||

ಅವಮನ್ಯೇತ ಯೋ ನೋಹಾತ್ರಮಾಹುಃ ಪುರುಷಾಧಮಮ್ |

ಅರಣ್ಯಾನೀತ್ಯರಣ್ಯೇಷು ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಮನೇಕಶಃ ||೬೮||

ಅರಣ್ಯಾನೀಂ ನಮುಕ್ತ್ಯುತ್ವಾ ಸೋಽರಣ್ಯಾತ್ಪ್ರತಿಮುಚ್ಯತೇ |

ಶ್ರದ್ಧಾ ಸೂಕ್ತಂ ಜಪೇನ್ನೀತ್ಯಂ ಶ್ರದ್ಧಾ ಕಾಮುಃ ಸಮಾಹಿತಃ ||೬೯||

ಸರ್ವತ್ರ ಲಭತೇ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಸೂಕ್ತಂ ತಥೈವ ಚ |

ಬ್ರಾಹ್ಮೀನೂಸಾದ್ಯ ಸೂಕ್ತೇ ದ್ವೇ ಜಪೇತ್ ನಿಯತವ್ರತಃ ||೭೦||

ತಾಂ ಪಿಬೇತ್ತು ಯಥಾಶಕ್ತ್ಯಾ ತ್ರ್ಯಹಾಸ್ವಿದ್ಧಾಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ |

ಶಂಖ ಪುಷ್ಪೀಂ ತು ಪಯಸಾ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸರ್ಪಿಷಾ ||೭೧||

ಶತಾವರೀಂ ತು ಪಯಸಾ ವಚಾನುದ್ಭಿರ್ಭತೇನ ವಾ |

ಸೂಕ್ತಾಭ್ಯಾಮನು ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಮೇಕೈಕಾಂ ತು

ತ್ಯಹಂ ಪಿಬೇತ್ ||೭೨||

ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂ ಸ್ಮೃತಿಂ ಪುಷ್ಪಿಂ ಬಲಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಚ ನಿಂದತಿ |

ಸಿದ್ಧಿಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಚ ಪರಾಂ ದೀರ್ಘಾಂ ಚಾಯುಃ ಸಮಶ್ನತೇ ||

ಅಥನಾ ಮನಸಾ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸೂಕ್ತೇ ಸಿದ್ಧಿಂ ನಿಯಚ್ಛತಿ |

ಶಾಸ ಇತ್ಥ ಸಪತ್ನ ಘ್ನಂ ಸಂಗ್ರಾಮಂ ವಿಚಿಗೀಷತಃ ||೭೩||

ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಂ ತು ಶುಚಿನಾ ಜುಹುಯಾತ್ಸತ್ರ ಸಿದ್ಧಯೇ |

ಅಥನಾ ಜಪ್ಯಮೇವ ಸ್ಮಾತ್ಸಂಗ್ರಾಮಮುಭಿಗಚ್ಛತಃ ||೭೪||

ಶಾಸ ಇತ್ಥೇತಿ ಯೋ ಹಂತುಂ ಶತ್ರುನ್ ಸರ್ವಾನ್ನಿವಾರಯೇತ್ |

ಅಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾಶನಾರ್ಥಂ ತು ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಶಿರಿಂ ಬಿರಮ್ ||೭೫||

ಅಪಮಾರ್ಗಮಯೀಂ ಶಾಖಾಂ ಸದರ್ಭಾಂ ಸಹವೀರಣಾಮ್ |

ಗೃಹೀತ್ವಾಸ್ತಾನಂ ಪಾವಯೇದದಶ್ಚೋರ್ಧ್ವಂ ಚ ನಿತ್ಯಶಃ ||೭೬||

ಅಜ್ಯಂ ಚಾನೇನ ಜುಹುಯಾತ್ಸಹಸ್ರಂ ದಶತೀರ್ದಶ |

ತ್ಯಹೇಣ ನುದತೇ ದೇಹಾದಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಶತವಾರ್ಷಿಕೇನಾ ||೭೭||

ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಚರನ್ನೇತತ್ಸೂಕ್ತಂ ಸಿದ್ಧಿ ಕರಂ ಜಪೇತ್ |
ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ನುದತೇ ದೇಹಾದಪಿ ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಿಕೇಮ್ ||೮೦||

ಗೃಹೀತಂ ಯಕ್ಷ್ಮಣಾ ದರ್ಭಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸಂಸ್ತುತನ್ ಜಪೇತ್ |
ಮುಂಚಾಮಿ ತ್ವಾ ದನಿಷೇತಿ ಯಕ್ಷ್ಮಣಮಪಕರ್ಷತಿ ||೮೧||

ಸಮಿದ್ಧಮಗ್ನಿಂ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯೇನೈವ ಯಥಾವಿಧಿಃ |
ಸಂಪಾತಮಾಜ್ಯೇ ನಿನಯೇತ್ಸಂಪಾತ್ಯೈಶ್ಚ ಪಯಃ ಪಿಬೇತ್ ||೮೨||

ಸಂಪಾತ ಭಾಜನೇ ಸರ್ಪಿಶ್ಶೂರ್ಣಂ ತತ್ರ ನಿಧಾಪಯೇತ್ |
ತತ್ರಾಸ್ಮ ಭೂಜನೀಯಂ ಸ್ಮಾತ್ಸಾನೀಯಂ ಚಾನುಮಂತ್ರಿತಮ್ ||

ಖಾದಿರಾಣಿ ತುಕಾಷ್ಠಾನಿ ಚೂರ್ಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಹಾಂಬುಭಿಃ |
ಸಾಧಯೇತ ರಸಂ ಚೈಷಾಂ ಮಧ್ವಾಜ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಿಬೇತ್ಸಹ ||೮೩||

ಮುಂಚಾಮಿ ತ್ವಾ ದನಿಷೇತಿ ತತ್ರ ತತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ |
ಯಕ್ಷ್ಮಣ ಪಪಕರ್ಷತಿ ಶರೀರಾತ್ತೇನ ಕರ್ಮಣಾ ||೮೪||

ಯಸ್ಯೈ ಗರ್ಭಃ ಪ್ರ ಮೀಯೇತ್ ತತಾ ಗ್ನೌ ಜುಹುಯಾದ್ಧವಿಃ |
ಬ್ರಹ್ಮಣಾಗ್ನಿ ಸಂ ವಿದಾನ ಇತ್ಯಾಜ್ಯೇನ ಯಥಾವಿಧಿ ||೮೫||

ಅಜ್ಯ ಶೇಷ್ಯೇಣ ಚಾಭ್ಯಜ್ಯ ಗರ್ಭಿಣೇ ಪ್ರಸನೇತ್ತತಃ |
ಪಿಬೇದೇವಾಜ್ಯ ಶೇಷಂ ತು ಜೀವಂಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಜಾಯತೇ ||೮೬||

ಚಾತಾನಿ ಚೇತ್ವಮೀ ಯೇರನ್ನಾ ಜ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾನುಮಂತ್ರಿತಮ್ |
ಬ್ರಹ್ಮಣಾಗಿ ರಿತಿ ಹುತಾ ಸಂಪಾತಾನಿ ನಯೇದ್ ಮಣಾ ||೮೭||

ಮಣಿಂ ತು ತ್ರಿವೃತಿ ಸೂತ್ರೇ ವಾಸಯೇದ್ವಾಸಸಾ ಸಹ |
ಸ್ಯಗ್ರೋಧ ಶುಂಗಯಾ ತತ್ರ ಶುಕ್ಲ ಲೋಹಿತವೇಷ್ಟಿತಮ್ ||೯೦||

ತಂ ಸಾವಿತ್ರೈಯುತೇನಾಥ ಅನುಮಂತ್ರೈಯಥಾ ವಿಧಿ |
ಸಂಪಾತ್ಯೈರಯುತೇ ನೈವ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ತಿ ಚ ಸಂಸ್ತುತಮ್ ||೯೧||

ಉಪರಿಷ್ಟಾಚ್ಚ ಸಾವಿತ್ರೈ ತಾವದೇವಾನು ಮಂತ್ರಣಮ್ |
ಸರ್ವೈಃ ಸ್ವಸ್ತೈಯನೈಶ್ಚೈತಜ್ಜಪೇದಭಿಹುತಂ ಮಣಿಮ್ ||೯೨||

ಶಿರಸಾ ಧಾರಯೇನ್ನಾರೀ ಪ್ರಯತಾ ಗರ್ಭಿಣೀ ಸತೀ |
ತೃತೀಯೇ ಗರ್ಭಮಾಸೇ ತು ಮಣಿನೇತಂ ಸಮಾಸಜೇತ್ ||೯೩||

ಪುಷ್ಪಂತೀ ಶರದಂ ನಾರೀ ಗೌಃ ಸವತ್ಸಾ ವಸೇದ್ ಯಥಾ |
ಬಹುಪಾಣೀಯಯವಸಾ ವತ್ಸೇನ ಪಿಬತಾ ಸಹ ||೯೪||

ಜಾತಸ್ಯ ತು ಕುಮಾರಸ್ಯ ಕಂಠೇ ತಂ ಮಣಿಮಾಸಜೇತ್ |
ಅಜ್ಯಶೇಷಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ತಮುಭ್ಯಜ್ಯ ಕುಮಾರಕಮ್ ||೯೫||

ಹುತ್ವಾ ಸ್ವಸ್ತೈಯ ನೈರೇವ ಸ್ತ್ರೀ ಪುಮಾಂಸಂ ಪ್ರಸೂಯತೇ |
ಊರ್ಧ್ವಂ ವರ್ಷಾತ್ ಸ್ವಸ್ತೈಯನಂ ಪುನರೇವ ವಿಧೀಯತೇ ||೯೬||

ಪುರಾ ಸ್ತನ ಪ್ರದಾನಾತ್ತಂ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸೂಕ್ತೇನ ಪಾಯಯೇತ್ |
ಮೇಧಾ ಸೂಕ್ತೇನ ಜೈವೇನಂ ಪಿಷ್ಪಂ ಮ್ರೀಹಿಮಯಂ ಚರುಮ್ ||

ಮಧುಮಿಶ್ರಂ ಜಾತರೂಪಂ ಮೇಧಾವೀ ತೇನ ಜಾಯತೇ |
ಶತಂ ವರ್ಷಾಣಿ ಜೀವೇತ ಮಿತ್ರಯತೇ ನ ಪುರಾಯುಷಃ ||೯೭||

ಸ್ತೃತ ಮೇವ ಚ ತಸ್ಯ ಸ್ಯಾತ್ ಷಣ್ಮಾಸಾಶ್ಚ ತತಃ ಪರಮ್ |

ಅಜ್ಯಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ವೇಭ್ಯಾಂ ತ ಇತಿ ದ್ವಿಜಃ ||೯೯||

ಪಾಣಿನಾ ತು ಘೃತಾಕ್ತೇನ ಮೂರ್ಧಾನಂ ಸಂಸ್ಪೃಶೀತ್ತತಃ |

ಕರ್ಣೌ ನೇತ್ರೇ ಚ ಛುಬುಕಂ ನಾಸಿಕೇ ಚೈವ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ ||೧೦೦||

ಏತದೇವ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಯಕ್ಷ್ಮಣೋ ವಿಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ |

ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇ ನೈವ ಕಲ್ನೇನ ಯಕ್ಷ್ಮನಾಶನಮಾಚರೇತ್ ||೧೦೧||

ಹೋಮೇನ ಚ ಜಪೈಶ್ಚೈವ ಯಕ್ಷ್ಮನಾಶ ಸಮಾಚರೇತ್ |

ಅಪೇಹೀತಿ ಜಪೇತ್ಸೂಕ್ತಂ ಶುಚಿದುಃಸ್ವಪ್ನ ನಾಶನಮ್ ||೧೦೨||

ದೇನಾ ಕಪೋತ ಇತಿ ತು ಕಪೋತಸ್ಯೋಪವೇಶನೇ |

ಸೂಕ್ತೇನ ಜುಹುಯಾದಾಜ್ಯಂ ಯನುದೂತಂ ಹಿತಂ ವಿದುಃ ||

ಸಪತ್ನಘ್ನಂ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ಋಷಭಂ ಜಪಹೋನುಯೋಃ |

ಯೇನೇ (ತುಭ್ಯೇ) ದಮಿತಿ ನೈ ನಿತ್ಯಂ ಜಪೇತ ನಿಯತ ವ್ರತಃ ||

ಸಮಾಧಿಂ ಮನಸಸ್ತೇನ ವಿಂದತೇ ನೈವ ಮುಹ್ಯತಿ |

ಮಯೋಭೂರ್ವಾತ ಇತಿ ತುಗವಾಂ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೇ ಜಪೇತ್ ||೧೦೫||

ಯನಾಂ ಶ್ಚೈವ ಘೃತಾಭ್ಯಕ್ತಾನ್ ಕಾರೀಷೈಗ್ನಾ ಸಮಾಹಿತಃ |

ಜುಹುಯಾದ್ಗೋಷ್ಠಮಧ್ಯೇ ತು ದಧಿ ಮಧ್ವಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾನ್ ||

ರಾಜಾನಮುಭಿಷಿಂಚೇತ್ ತಿಷ್ಠೇಣ ಶ್ರವಣೇನ ವಾ |

ಪೌಷ್ಣಾ ಸಾವಿತ್ರ ಸೌಮ್ಯಾಶ್ವಿರೋಹಣೇಷೂತ್ತರಾಸು ಚ ||೧೦೭||

ಹುತ್ತಾಗ್ನಿಂ ರಾಜಲಿಂಗಾಭಿಃ ಸಾವಿತ್ರಾ ಪುಯತಃ ಶುಚಿಃ |
ಮಹಾ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಶ್ಚೈವ ಸಂಪಾತಾಭಿಹುತೋ ಭವೇತ್ ||೧೦೮

ಸರ್ವಾಷಧಿರಸ್ಯಃ ಶ್ಲೆಷ್ಣೈರ್ನದೀನಾಂ ಸಲೀಲಿನ ಚ |
ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಣ್ಯ ಧಾಸೀನ ಮಾ ಸಂದ್ಯಾಮಭಿಷಿಚ್ಯತಮ್ ||೧೦೯

ತ್ರಿಷ್ಠಂತ್ರೈಜ್ಯಮುಖೋ ಬ್ರೂಯಾಜ್ಜಯ ತ್ವಂ
ಪೃಥಿವೀಮಿವಾಮ್ |
ಧರ್ಮಸ್ತೇ ನಿಖಿಲೋ ರಾಜನ್ ವರ್ಧತಾಂ ಪಾಲಯ ಪ್ರಜಾಃ ||

ವರ್ಧಸ್ಯ ತ್ವಂ ಶ್ರಿಯೈ ಪುಷ್ಪೈ ಜಯಾಯಾಭ್ಯುದಯಾಯಚ |
ರಾಜಾನಃ ಸಂತು ತೇ ಗೋತ್ರೇ ತತೋಽಪ್ರತಿರಥಂ ಜಪೇತ್||೧೧೧||

ನೈಯಾಘ್ರಂ ತು ಭವೇಚ್ಚರ್ಮ ಸಮಿದಾದುಂಬರೀ ಭವೇತ್ |
ತ್ರಿರೇನಮಭಿಷಿಂಚ್ಯೇನಂ ದುಂದುಭೀನಮಭಿನುಂತ್ರಯೇತ್||೧೧೨

ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ ತ್ವಾ ದಿಶಿ ವಸವೋ ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ತೇಜಸೇ |
ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂ ತ್ವಾ ದಿಶಿ ರುದ್ರಾ ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ವೃದ್ಧಯೇ||೧೧೩||

ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ ತ್ವಾ ದಿಶ್ಯಾದಿತ್ಯಾ ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ಪುಷ್ಪಯೇ |
ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ಉದೀಚ್ಯಾಂ ತು ಅಭಿಷಿಂಚಂತು ಶ್ರೇಯಸೇ ||೧೧೪

ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ಚ ರಾಜಾ ನ ಮಾಶೀರ್ಭಿನಂದ್ಯಚ |
ಆ ತ್ವಾ ಹಾರ್ಷಮಂತರೇಥೀತ್ಯ ಧೈ ನಮಭಿನುಂತ್ರಯೇತ್ ||೧೧೫

ಪತಂಗಮಿತಿ ನಿತ್ಯಂ ತು ಜಪೇದಜ್ಞಾನಭೇದನಮ್
ಮಾಯಾಭೇದನಮೇತದ್ಧಿ ಸರ್ವಮಾಯಾ ಪ್ರಬಾಧತೇ ||೧೧೬||

ಕಾಂಬರೀನಿಂದ್ರಜಾಲಂ ವಾ ಮಾಯಾಮೇತೇನ ವಾರಯೇತ್ |
ಅದೃಷ್ಟಾನಾಂ ಚ ಸತ್ಪಾನಾಂ ಮಾಯಾಮೇತೇನ ಬಾಧತೇ ||

ತೃನೂಶ್ವತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಜಪೇತ್ ನಿಯತ ವ್ರತಃ |
ಪುಷ್ಪಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಯಾ ಗರ್ಭಂ ನ ಗೃಹ್ಣೀಯಾದ್
ವಯೋನ್ವಿತಾ ||೧೦೮||

ವಿಷ್ಣುರ್ಯೋನಿಂ ನೇಜಮೇಷ ಯೋನಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ
ತತೋ ಜಪೇತ್ |
ಮಹಿ ತ್ರೀಣಾಮವೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಪಥಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೇ ಜಪೇತ್ ||

ಪ್ರಾಗ್ನು ಯೇಃಥ ದ್ವಿಷದ್ ದ್ವೇಷ್ಯಂ ಜಪೇದ್
ದ್ವೇಷಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಿಮ್ |
ಆಯಂ ಗೌಃ ಸಾರ್ಪರಾಜ್ಞೇಸ್ತು ಸರ್ಪಾನೇತೇನ ಬಾಧತೇ ||೧೦೯||

ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂ ತು ಜಪೇದೇವಾಘನುರ್ಷಣಮ್ |
ಆಪಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಯ ಶ್ಚೈತತ್ ತ್ರಿಃ ಪಠೇತ್ ಸುಸಮಾಹಿತಃ ||೧೧೦||

ಯಥಾಶ್ವಮೇಧಾನಭೃಧಸ್ತಾದೃಶಂ ಮನುರಬ್ರವೀತ್ |
ಅಪ್ಸು ಚೈವ ನಿಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ತ್ರಿಃ ಪಠೇದಘನುರ್ಷಣಮ್ ||೧೧೧||

ಯಥಾಶ್ವಮೇಧಾನಭೃಥ ಏವಂ ತ ದೃಷಿರಬ್ರವೀತ್ |
ಯಥಾಶ್ವಮೇಧಃ ಕೃತುರಾಟೌ ಸರ್ವ ಪಾಪಪನೋದನಃ ||೧೧೨||

ತಥಾಘನುರ್ಷಣಂ ಸೂಕ್ತಂ ಸರ್ವ ಪಾಪಪನೋದನಮ್ |
ಸೇನಾದಾರಣ ಮೇತತ್ಸ್ಮಿನ್ನೈರ್ಹಸ್ತ್ಯಮಿತಿ ಶೌನಕಃ ||೧೧೩||

ಮನಸಾ ಧ್ಯೇಯಮತತ್ತು ಮನ್ಯತೇ ಶೌನಕಸ್ತ್ವಪಿಃ |

ಸಂ ಸಮಿದ್ ಯುವಸೇ ವೃಷನ್ ಸೌಭ್ರಾತ್ಯಕರಣಂ ಮಹತ್ ||

ಜ್ಞಾತಿ ಭೇದೇ ಪ್ರಯುಂಜೀತ ನ ಭಿದ್ಯಂತೇ ಕದಾಚನ |

ಕೃತೇ ಭೇದೇ ತು ಸಂಜ್ಞಾನ ಮೂತತ್ಸಂಧಿಕಂ ಜಪೇತ್ ||೧೨೬||

ನ ತತ್ರ ಭೇದೋ ಭೂಯಃ ಸ್ಕಾದ್ ಯತ್ಪ್ರತ್ಯತತಂ ಜಪೇತ್ |

ತಚ್ಛಂ ಯೋರಾವೃಣೇಮಹ ಇತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಜಪೇತ್ ||೧೨೭||

ಮಹಾನಾನ್ಮುಃ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶುಕ್ರಂ ಜಿಹೀತಿಃ ಸನಾತನಮ್ |

ಸಪತ್ನಃ ಪುಣ್ಯಾಶ್ಚ ಪಾವಮಾನ್ಯಃ ಪರಾಃ ಸ್ಮೃತಾ ||೧೨೮||

ವೃಷ್ಟಿಕಾನೋ ಜಪೇಜ್ಜಿತಾ ಅಪೋಹಿಷ್ಠಾಃ ಸನಾತನಾಃ |

ಹಿಂಕಾರ ಪೂರ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತಯೋ ಮಧುಭಂದ ಸ ಅದಿತಃ ||

ಸೂಕ್ತಾನ್ಯನೇ ಮಹಾ ನಾನ್ಮುಃ ಸಂಹಿತಾ ಸಾವೃತಾ ಸ್ಮೃತಾ |

ಅವೃತತ್ವಂ ಯಯುರ್ದೇವಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಸಂಹಿತಯಾನಯಾ ||

ಜಪನ್ನೇತಾಂ ಶುಚಿರ್ನಿತ್ಯಮವೃತತ್ವಂ ಸ ಗಚ್ಛತಿ |

ಅತ್ರೈವ ತ್ವಾವಪೇನ್ಮಧ್ಯೇ ಪಿತ್ವ ಸೂಕ್ತಾನ್ಯನೇಕಶಃ ||೧೩೦||

ಸಿತ್ತ್ರ್ಯಂ ತಾಂ ಸಂಹಿತಾಂ ವಿದ್ಯಾತ್ ಪಿತೃನಾ

ಪ್ರೀಣಾತಿ ಚೈತಯಾ |

ಏನ ಮೇವ ಸಮಾಹೃತ್ಯ ವಾಸವೀ ಸಂಹಿತಾ ಭವೇತ್ ||೧೩೧||

ರೌದ್ರಾದಿತ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವೀ ಯದ್ದೇವತ್ಯಾಂ ಚ ಕಾಮಯೇತ್ |

ಕುರ್ವೀತ ವಾಸ್ತುಶಮನಂ ಮಧ್ಯೇ ಗೋಷ್ಠಸ್ಯ ಧರ್ಮವಿತ್ ||೧೩೨||

ಪುಷ್ಪೈರ್ಗಂಧೈಶ್ಚ ಮಾಲ್ಯೈಶ್ಚ ವಾನಸ್ಪತ್ಯೈಸ್ತಥಾಷಡೈಃ |
ವಾಸ್ತು ಸರ್ವಂ ಪ್ರತಿಕಿರೇತ್ಸಪ್ತ ಧಾನ್ಯೈಸ್ತಥೈವ ಚ ||೧೩೪||

ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಂ ಯಜೇಚ್ಚಾತ್ರ ಸಾಯಸೇನ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ |
ಔದುಂಬರ ಸಾಲಾಶೈಸ್ತು ಬಲಿಂ ಪ್ರತಿದಿಶಂ ಹರೇತ್ ||೧೩೫||

ಸೂರ್ಯೋ ವಾಯುರ್ಯಮಃ ಪಿತರೋ ವರುಣೋ
ನಿಖತಿಸ್ತಥಾ |

ಸೋಮೋ ಮಹೇಂದ್ರ ಇತ್ಯೇತೇ ದಿಷ್ಟು ವೈ ದೇವತಾಃ ಸ್ತೃತಾಃ ||

ದದ್ಯಾದ್ ದಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಶಿವಂ ಭವತಿ ವಾಸ್ತುನಿ |
ಪ್ರತಿ ಸಂವತ್ಸರಂ ಕಾರ್ಯಂ ಗೃಹೇ ವೈ ಗೃಹಮೇಧಿನಾ ||೧೩೬||

ಯಥೈವಂ ಸವಿಧಂ ಚಾನ್ಯದನುಕ್ತಮುಪಿ ಕಿಂಚನ |
ಅಗ್ನಿಮಿಂದ್ರಮಥೋ ವಾಯುಂ ಸೂರ್ಯಮನ್ಯಾಶ್ಚ ದೇವತಾ ||

ಅರಿರಾಧಯಿಷುರ್ಯಾಂ ಯಾಮುಭಿಧಾವೇತ ತಾಂ ಚ ತಾಮ್ |
ಅಭಿರೂಪೇಣ ಸೂಕ್ತೇನ ಯಥಾದಿಷ್ಟಂ ಪ್ರಯೋಜನಮ್ ||

ಋಷೀಣಾಂ ಮಂತ್ರದೃಷ್ಟೇನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾ ಸಿದ್ಧಿರಿಷ್ಯತೇ |
ಸರ್ವತ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದ್ಯಾದ್ ಧನಂ ವಾ ಧರ್ಮಸಿದ್ಧಯೇ ||೧೪೦||

ನ ತ್ರೇನಾ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಕರ್ಮ ಕಿಂಚಿದಸ್ತೀತಿ ಶೌನಕಃ |
ಶಕ್ತ್ಯಾ ಹಿ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೇಣ ಸಮ್ಪಿತಾಸ್ಯಂತತೋ ಭವೇತ್ ||೧೪೧||

ತಸ್ಮಾತ್ ಸ್ವಲ್ಪಾಪಿ ದಾತವ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣಾ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಯೇ
ಋಷಭೈಕಾದಶಾ ದದ್ಯಾತ್ ಯೇನವಾ ತುಷ್ಯತೇ ಗುರುಃ ||೧೪೨||

ಫರ್ನುಜ್ಜೇ ಸತ್ಯವಾದಿನಿ ಬ್ರಹ್ಮದಾನಂ ಚ ದೀಯತೇ |
ತದಿದಂ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗುಹ್ಯಂ ಪಾವನಮದ್ಭುತಮ್ ||೧೪೩||

ನಾ ಪ್ರಶಾಂತಾಯ ದಾತವ್ಯಂ ನಾ ಪುತ್ರಾಯಾ ತಪಸ್ವಿನೇ !
ನಾ ಸಂವತ್ಸರೋಷಿತಾಯ ನಾ ಶಿಷ್ಯಾಯಾಹಿತಾಯಚ ||೧೪೪||

|| ನಮಃ ಶೌನಕಾಯ ನಮಃ ಶೌನಕಾಯಃ ||

ಇತ್ಯೃತ್ವಧಾನೇ ಚತುರ್ಥೋಧ್ಯಾಯಃ.

ನಾಲ್ಕನೆ ಆಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಶೌನಕರು ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಉಪಾಸಕರಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಮತ್ತು ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸೃಷ್ಟಿಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಈ ದೇವನು ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇವನು ಸ್ತುತಿನಮನ್ವಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನನ್ನು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ. “ದ್ವಿಶತ ಕ್ಷತ್ರಾದಿ ಅಧ್ವಂ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ವೈದ್ಯನು ತನಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ವೃಷ್ಟಿ ಕಾಮನೆಯುಳ್ಳವನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪಾಯಸದಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿದರೆ ವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದವನು ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಭೂತಾಂಶ ಋಷಿಯ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಅನುರೂಪವಾದ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ಭೂತೇಷು ಸೂಕ್ತದ ಹೋಮದಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿರುವಾಗ ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ಧೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಕಲ ಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವಿಳೈಯ ರೂಪ, ಅನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಕಲ ಪಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. “ಅಹಂ ರುದ್ರೇಭಿಃ” ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ರಾತ್ರಿ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಸಂವತ್ಸರ ಕಾಲ ಸಾವಿರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ಸೂಕ್ತದ ಜಪದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಿರುಗಿ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ “ಮಮಾಗ್ನೇ, ಯಾಂ ಕಲ್ಪಯಂತಿ ಮತ್ತು ಯಮಂಗಿ ರಸ ಋಕ್ತು” ಇವುಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೆ ಅಭಿಚಾರ ಭಾದೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಮಂ ಋಷಿಃ ಇಂದ ಸ್ವರ್ಣಮಯವಾದ ಮಣಿಯನ್ನು

ಸೇರಿಸಿ ತಲೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಧರಿಸಿದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಶತ್ರುಮರಣ ಮತ್ತು ಜಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿಚಾರಾದಿ ಕೃತ್ಯಗಳು ಇವನಿಗೆ ತಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೃತ್ಯ ಸೂಕ್ತದ ಮಹಿಮೆ. ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ ಸೂಕ್ತ ಜಪಿಸಿದರೆ ಶಾಂತಾತ್ಮನಾಗಿ ಹಿರಣ್ಯವನ್ನು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಅವನು ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ವಿಯುಕ್ತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವವೃತ್ತಿ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಸರ್ವಕಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಸದಾಸೀ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಯೋಗಿಯಾದವನು ಹೆನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಉತದೇವ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಘೃತ ಕುಂಭವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಹುವನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಮಾಂ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನೂರು ಸಲ ಜಪಿಸಿದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯಾದವಳಿಗೆ ಸವತಿಯ ಕಾಟವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವಳು ಎಳು ರಾತ್ರಿ ಅದರ ಅಭಿಮಂತ್ರಣದ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಪತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯವಾಕ್ಯವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ದಿವ್ಯರೂಪದಿಂದ ಯುಕ್ತಳಾಗಿ, ಪತಿಯನ್ನು ಆನಂದ ಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಬಾರದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪವುಂಟಾಗುವುದು. ಶ್ರದ್ಧಾ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮೇಧಾ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಮೇಧೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸೂಕ್ತ ಜಪ ಮತ್ತು ಪಾನಜಾಡಿದರೆ ಸಕಲವೂ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಜಾಮಿತ್ಯಾ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಘ್ನಿ ಸಹ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೆ ಗರ್ಭಸ್ತ್ರಾವವು ನಿಂತು, ಅವಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದುವಳು ತಚ್ಛಯೋ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಜಪ ಮತ್ತು ಹೋಮಾದಿಗಳು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ, ರುದ್ರ ಆದಿತ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವ ನೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹವು ಇಷ್ಟಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಮ, ಸೂರ್ಯ, ವಾಯು ಪಿತೃಗಳೂ, ವರುಣ ಇವರುಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುವರು ಮುತ್ರದೃಷ್ಟಾರಣ್ಯದ ಋಷಿಗಳ ಮಾತುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪಂಚಮೋಧ್ಯಾಯಃ

ನರಾಣಾಂ ಭಾಗ್ಯ ಹೀನಾನಾಮೃಗ್ವಿಧಾನಮಜಾನತಾಮ್ |
ಋಗ್ವೇದಃ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೋಯಂ ಫಲಂ ನೈವ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ||೧||

ರತ್ನಗರ್ಭ ಇವಾವಾಸ ಋಗ್ವೇದಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿನೋ |
ಋಗ್ವಿಧಾನ ಪ್ರದೀಪೇನ ವಿನಾ ನೈವ ಪ್ರಕಾಶತೇ ||೨||

ರತ್ನಾಕರ ಇವೋದಾರ ಋಗ್ವೇದೋತ್ಕಂಠದುಸ್ತರಃ |
ಋಗ್ವಿಧಾನ ಮಹಾಪೋತಂ ವಿನಾ ನೈವ ಫಲಪ್ರದಃ ||೩||

ನಿಧಾನಂ ಸರ್ವರತ್ನಾನಾಂ ಋಗ್ವೇದೋ ಬ್ರಹ್ಮಮಂದಿರಮ್ |
ಋಗ್ವಿಧಾನ ವಿಧಾನೇನ ಧ್ರುವ ಮೇತದವಾಪ್ಯತೇ ||೪||

ಋಗ್ವೇದಃ ಪಠಿತೋ ಹ್ಯೇಷ ನೃಣಾಂ ಭವತಿ ನಿಷ್ಕಲಃ |
ಋಗ್ವಿಧಾನಂ ವಿನಾ ತಸ್ಮಾದಧ್ಯೇಯಂ ತತ್ತ್ರಯತ್ನತಃ ||೫||

ಸೂಕ್ತ ತತ್ಪಾರ್ಥ ಕಥನ ಮೃಗ್ವಿಧಾನಮಸ್ಯತಿ ಯಃ |
ಋಗ್ವೇದೋ ಜಾಯತೇ ತಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಾತ್ಪುಲ್ಲಮಾನಸಃ ||೬||

ಆಯುಷ್ಯಂ ಸಂಪದೋ ಮೂಲಂ ಸರ್ವ ಕಲ್ಮಷನಾಶನಮ್ |
ಋಗ್ವಿಧಾನಾಭ್ಯನುಷ್ಠಾನಂ ಶುಭ್ರಕೀರ್ತಿಕರಂ ಪರಮ್ ||೭||

ಋಗ್ವಿಧಾನೇನ ಸಂಯುಕ್ತಮೃಗ್ವೇದಂ ವೇತ್ತಿ ಯೋ ದ್ವಿಜಃ |
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮನೋಕ್ಷಾಣಾಮಾಶ್ರಯಃ ಸ
ಭವೇದ್ ದ್ರುವಮ್ ||೮||

ವೇದೇಷು ಪ್ರಥನೋ ವೇದ ಆಯುರ್ವೇದ ನಿಧಿಃ ಪ್ರಭುಃ |
ಋಗ್ವಿಧಾನ ಸದಾಭ್ಯಾಸಾದತೀವ ಪರಿತುಷ್ಕತಿ ||೯||

ಶತ್ರುನಾಶಂ ಮನಸ್ತುಷ್ಟಿಂ ಸುಹೃಜ್ಜನ ಸಮಾಗಮಮ್ |
ಋಗ್ವೇದೇ ಪ್ರಯನ್ತಾ ನಿತ್ಯವ್ಯಗ್ನಿಧಾನೇನ ತೋಷಿತಃ ||೧೦||

ಋಗ್ವೇದಂ ವೇತ್ತಿ ಯಃ ಸಾಂಗವ್ಯಗ್ನಿಧಾನರತಃ ಸದಾ |
ಮನೋರಥಾದಪ್ಯಧಿಕಂ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ಸಮೀಹಿತಮ್ ||೧೧||

ಕುಲೇ ಜನ್ಮನಿ ಶೀಲೇ ವಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಯಾ ಮುದ್ಯಮೇಪಿಚ |
ಋಗ್ವಿಧಾನ ಪರಿಜ್ಞಾನಾದುಶಂತಿ ಚರಿತಾರ್ಥತಾಮ್ ||೧೨||

ತುಷ್ಯಂತಿ ದೇವತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಸಂಪದ್ಯಂತೇ ವಿಭೂತಯಃ |
ಪುರಾಧಯಃ ಪ್ರಣಶ್ಯಂತಿ ನಿತ್ಯ ವ್ಯಗ್ನಿಧಿ ಪಾಲಿನಾಮ್ ||೧೩||

ನಮಃ ಶೌನಕಾಯ ನಮಃ ಶೌನಕಾಯ

ಇತ್ಯೈಗ್ನಿಧಾನೇ ಪಂಚಮೋಧ್ಯಾಯಃ
ಋಗ್ವಿಧಾನಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಇಲ್ಲಿ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಋಗ್ವೇದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅದೃಷ್ಟಹೀನರು. ಇದು ರತ್ನದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆಯಂತೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೋಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಃಖಮಯವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಬಹುದು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸೂಕ್ತಗಳ ತತ್ವಾರ್ಥವು ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಋಗ್ವೇದವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವನು ಧರ್ಮ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೂ ಇದು ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಶತ್ರುನಾಶ ಮನಸ್ಸಂತೋಷ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಮಾಗಮ ಇವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಲ ಮನೋರಥವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕವಾದ ಚಿಂತೆಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆಂಬ ಶುಭಕಾಮನೆಯಿಂದ ಮಹರ್ಷಿ ಶೌನಕರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಋಷಿಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಗ್ರಂಥವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಾನಗಳುಂಟು ಪರಾಪಶ್ಯಂತೀ ವೈಖರೀ ಮಧ್ಯಮಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ಪ್ರಭೇದಗಳು. ಮೇಲುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಆಡುವ ನಾಲ್ಕನೇಯ ಅವಸ್ಥೆಯಾದ ಮಧ್ಯಮ ಎಂಬುದು ಭೂಲೋಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತನಾದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದ

ಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಧೈಯವಾದ ಮುಕ್ತಿ ಇದನ್ನು
 ಅಧ್ಯಯದ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲದೆ
 ಅಪುನಾವರ್ತಿ ರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ
 ಋಗ್ವೇದಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮನ್ಯುಸೂಕ್ತದ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆ

ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಅಂದಿನ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಎಂದರೆ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ಯಾದ ದೇವನು ದೇವತೆಯೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಋಷಿಗಳು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕೆಲವಿವೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನ್ಯು (ಕ್ರೋಧ, ಕೋಪ)ವೂ ಒಂದು ಇದರಂತೆ ಶ್ರದ್ಧಾ, ದಾನ, ತಪಸ್ಸು (ಧ್ಯಾನ) ಮೇಧಾ, ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಕಾಮ, ಸತ್ಯ, ದಮ, ಶಮ, ಧರ್ಮಯಜ್ಞ, ಮನಸ್ಸು, ಸಂವತ್ಸರ, ಅಥವಾ ಕಾಲ, ಶಾಂತಿ ಆನಂದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಭಾವನಾ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸ್ವಕೃತ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮನ್ಯು ಎಂಬ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ತುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಜುರ್ವೇದದ ತೈತ್ತರೀಯೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ಅನುವಾಕವಿದೆ. ಮನ್ಯುರಾಕಾರಿಶತ್ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೆಂಬ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ದೇವನೇ ಇಗೋ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನೀನೇ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ. ನಾನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ನೀನೇ ಕರ್ತೃವು. ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಕನು ನಾನಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ನಿನಗೆ ಈ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವೆನೆಂದು ಈ ಮಂತ್ರದ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವು. ಶ್ರದ್ಧಾ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಭಾವನಾ ದೇವತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರದ್ಧೆಮಾಗ್ನಿಃ ಶ್ರದ್ಧಾ ದೇವತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅನುವಾದವು ಯಸ್ತೇ ಮನ್ಯು ಎಂಬ ಈ ಸೂಕ್ತವು ಆರನೆಯ ಅನುವಾಕದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದನೆಯ ಸೂಕ್ತವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏಳು ಋಕ್‌ಗಳು ಇರುವುವು. ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ತಪ ಎಂಬ ಋಷಿಯ ವುತ್ರನಾದ ಮನ್ಯು ಎಂಬುವನು ಋಷಿಯು.

ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಇದರ ಮುಂದಿನ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೂ ಮನ್ಯು ದೇವತೆಯು. ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮೊದಲನೆಯ ಋಕ್ ಜಗತೀ ಭಂದಸ್ಸವು. ಉಳಿದ ಋಕ್ ಗಳು ತ್ರಿಷ್ಠಪ್ ಭಂದಸ್ಸವು. ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಸ್ತೇಽಮನೋಽ ಸ್ತಪಸೋ ಮಾನೋವ್ಯಂತು ಜಗತ್ಯಾದಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಆಜಿರ ಎಂಬ ಅಭಿಚಾರ ಸಾಧನಾಭೂತವಾದ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನಿವಿಧಾನ ಸೂಕ್ತವನ್ನಾಗಿ ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶ್ವಲಾಯನ ಶ್ರೌತ ಸೂತ್ರದ ತ್ವಯ ಮನೋಽಯಸ್ತೇ ಮನ್ಯು ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ (ಅ. ೯, ೭) ನಿವೃತ್ತ ವಾಗಿದೆ. ತ್ವಯಮನೋ ಎಂಬ ಈ ಸೂಕ್ತವು ಅರನೆಯ ಅನುವಾಕದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರನೆಯ ಸೂಕ್ತವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏಳು ಋಕ್‌ಗಳಿರುವುವು. ಹಿಂದಿನ ಸೂಕ್ತದಂತೆಯೇ ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ಋಷಿ ದೇವತೆಗಳು. ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಋಕ್‌ಗಳು ತ್ರಿಷ್ಠಪ್ ಚಂದಸ್ಸವು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಋಕ್‌ಗಳು ತ್ರಿಷ್ಠಪ್ ಭಂದಸ್ಸವು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಋಕ್‌ಗಳು ಜಗತೀ ಭಂದಸ್ಸವು. ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ “ತ್ವಯಾ ಮನೋಽ ಚತುರ್ಜ ಗತ್ಯಂತಂ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಆಜಿರಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಏಕಾಹೇಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಮರುಕ್ಷತೀಯ ಶಸ್ತ್ರಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಿಧಾನ ಸೂಕ್ತ ವನ್ನಾಗಿ ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಶ್ವಲಯನ ಶ್ರೌತ ಸೂತ್ರದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಉದಾಹರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಸ್ತೃತಭಿಭೂತಿವಜ್ರ ಎಂಬ ಏಕಾಹೇಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಎರಡು ಮನ್ಯು ದೇವತಾಕವಾದ ಸೂಕ್ತ ಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶ್ವಲಯನ ಶ್ರೌತಸೂತ್ರದ ವಿಸ್ತೃತಭಿಭೂತೋ ದಿಷು, ವಜ್ರಯೋಶ್ಚಮನ್ಯು ಸೂಕ್ತೆ. ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ (ಅ. ೯, ೮) ನಿವೃತ್ತವಾಗಿರುವುದು.

ಮುನ್ಯುಸೂಕ್ತದ ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳು

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೧

ಯಸ್ತೇನುನ್ಯೋಽಪಿಧದ್ವಜ್ರಸಾಯಕ

ಸಹಒಜಃ ಪುಶ್ಯತಿ ನಿಶ್ಯ ಮಾನುಷಕ್ |

ಸಾಹ್ಯಾಮ ದಾಸಮಾರ್ಯಂ ತ್ವಯಾಯುಜಾ

ಸಹಸ್ಯ ತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ವತಾ ||

ಪದಪಾಠ :—

ಯಃ ತೇ ಮನ್ಯೋಽ ಇತಿ, ಅನಿಧತ್, ವಜ್ರ,

ಸಾಯಕ, ಸಹಃ, ಒಜಃ ಪುಶ್ಯತಿ, ನಿಶ್ಯಂ, ಅನುಷಕ್ |

ಸಾಹ್ಯಾಮ, ದಾಸಂ, ಆರ್ಯಂ, ತ್ವಯಾಯುಜಾ,

ಸಹಃ ಕೃತೇನ, ಸಹಸಾ, ಸಹಸ್ವತಾ ||

ಪ್ರತಿಪಾದಾರ್ಥ :—

ವಜ್ರಃ=ವಜ್ರಾಯುಧದಂತೆ ಶಕ್ತಿಯುತನೂ, ಸಾಯಕ=ಶತ್ರು
ನಾಶಕನಾದ, ಮನ್ಯೋಃ=ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿ ದೇವನಾದ ಮನ್ಯುವೇ,
ಯಃ=ಯಜಮಾನನು, ತೇ=ನಿನ್ನನ್ನದ್ದೇಶಿಸಿ, ಅವದತ್=ಪೂಜೆಯನ್ನು

ರ್ಷಿಸುವನೋ ಅವನು, ವಿಶ್ವಂ ಸಹಃ=ಸಕಲ ಬಲವನ್ನು, ಓಜಃ=ವೀರ್ಯವನ್ನು, ಅನುಷತ್=ಸರ್ವದಾ, ಪುಷ್ಯತಿ=ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ವಯಂ=ನಾವು, ಸಹಸ್ಯುತೇನ=ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ, ಸಹಸಾ=ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಸಹಸ್ಯುತಾ=ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬಲ್ಲ, ತ್ವಯಾಯುಜಾ=ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ದಾಸಂ=ನಾಶಕಾರಕನು, ಆರ್ಯಂ=ನಮಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆದ ವಿರೋಧಿಯನ್ನು, ಸಾಹ್ಯಾಮಾ=ಸೋಲಿಸುವಂತಾಗಲಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ವಜ್ರಾಯುಧದಂತೆ ಶಕ್ತಿಯುತನೂ. ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ದೇವನೇ ಯಾವ ಯಜಮಾನನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವನೋ ಅವನು ಸದಾ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ವೀರ್ಯವುಳ್ಳ ನಿನ್ನ ಸದಾಯದಿಂದ ನಾವು ನಾಶಕರನೂ ಅಧಿಕವಾದ ವೀರ್ಯವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸುವಂತಾಗಲಿ.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :—

“ಮನ್ಯುಃ” ಮನುಷ್ಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮೂಲ್ಯರು ಮನ್ಯುರ್ಮಮನ್ಯತೇ ದೀಪ್ತಿ ಕರ್ಮಣಃ ಕ್ರೋಧ ಕರ್ಮಣೋ ವಧ ಕರ್ಮಣೇ ವಾ ಮನಂತ್ಯಸ್ಮಾ ದಿಷವಃ (ನಿ. ೧೦-೨೯) ಎಂಬ ನಿರ್ವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಎಂದರೆ “ಮನ್ಯು” ಶಬ್ದವು ಪ್ರಕಾಶಿಸು. ಕೋಪವಾಡು, ಕೊಲ್ಲು ಎಂಬರ್ಥವಿರುವುದರಿಂದ “ಮನ್” ಧಾತುವಿನಿಂದ ನಿಶ್ಚಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಯುದ್ಧಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪದಿಂದ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಮನ್ಯು ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೋಪ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ವಜ್ರ=ವಜ್ರವ ತ್ಯಾಗಭೂತ ವಜ್ರಾಯುಧದಂತೆ ಬಲಶಾಲಿಯಾದವನು ಕೋಪಬಂದಾಗ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚು

ವುದು ಎಂಬುದು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಹಓಜಃ ಪುಷ್ಪೈತಿ=ಸಹಃ ಎಂದರೆ ದೇಹಬಲವೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಓಜಃ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಧೈರ್ಯವು ಪರಾಕ್ರಮವು. ಕ್ರೋಧಯುಕ್ತನಾದ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಬಲಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ದಾಸಂ ಅರ್ಯಂ ಈ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಭಾಷ್ಯ ಕಾರರು ದಾಸ ಉಪಕ್ಷಪಯಿತಾರಂ ಅರ್ಯಂ. “ಅಸ್ಮಚತ್ತೋಧಿಕಂ ಚೋಭಯಂ ನಿಧಂ ಶತ್ರುಂ” ಹಿಂಸಕನಾದ ಶತ್ರು ನಮಗಿಂತಲೂ ಬಲಶಾಲಿ ಯಾದ ಶತ್ರು ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳು. ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ “ಹಾಸ್ವಂ” ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅನಾರ್ಯ ಈ ದೇಶದ ಪೂರ್ವನಿವಾಸಿ ಯಾದ ಕಪ್ಪುಜನ ಎಂದು “ಆರ್ಯಣ” ಎಂದರೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗದವನು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ನಮಗೆ ಶತ್ರುಭಾವದಿಂದಿರುವವರು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೨

ಮನ್ಯುರಿಂದ್ರೋ ಮನ್ಯುರೇನಾಸ ದೇವೋ
ಮನ್ಯುರ್ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತನೇದಾಃ |
ಮನ್ಯುಂ ನಿಷ್ಕುಳತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ
ಸಾಹಿನೋ ಮನ್ಯೋ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ||

ಪದಪಾಠ :—

ಮನ್ಯು, ಇಂದ್ರಃ, ಮನ್ಯುಃ. ಏವ, ಆಸ, ದೇವಃ, ಹೋತಾ.
ವರುಣಃ, ಜಾತನೇದಾಃ ಮನ್ಯುಂ ನಿಷ್ಕುಳತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ
ಸಾಹಿ ನಃ ಮನ್ಯೋಽಽತ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :-

ಮನ್ಯುಃ=ದೇವನೇ, ಇಂದ್ರಃ=ಇಂದ್ರರೂಪನೂ, ಮನ್ಯುಃ ಏವ= ಮನ್ಯುವೇ ದೇವಃ=ಈಶ್ವರನಾಗಿ, ಅಸ=ಅಗಿದ್ದಾನೆ, ಮನ್ಯುಃ=ಮನ್ಯುವೇ, ಹೋತಾ=ಹೋಮ ಸಂಪಾದಕನಾದ ಅಗ್ನಿಯೂ, ಜಾತವೇದಾಃ=ಜಾತ ಪ್ರಜ್ಞನಾದ, ವರುಣಃ = ವರುಣನು ಅಗಿದ್ದಾನೆ, ಯಾಃ = ಯಮ, ಮಾನುಷೀಃ ವಿಷಃ = ಮಾನವಂ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವರೋ ಅವರು, ಮನ್ಯುಂ ಏವಂ = ಮನ್ಯುವನ್ನೇ, ಈಳತೇ = ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮನ್ಯೋಃ=ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ, ತಪಸಾ=ತಪ ಎಂಬ ನನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಸಜೋಷಾಃ=ಒಂದುಗೂಡಿದವನಾಗಿ, ಪಾಹಿ=ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ಮನ್ಯುವೇ ಇಂದ್ರನು, ಮನ್ಯುವೇ ಈಶ್ವರನೂ, ಮನ್ಯುವೇ ಹೋಮ ಸಂಪಾದಕನಾದ ಅಗ್ನಿಯೂ, ಜಾತಾಪ್ರಜ್ಞನಾದ ವರುಣನು ಅಗಿದ್ದಾನೆ. ಯಾರು ಮಾನವರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವರೋ ಅವರು ಮನ್ಯುವನ್ನೇ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ ತಪಾ ಎಂಬ ನನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಒಂದುಗೂಡಿದವನಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :-

ಈ ಋಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮನ್ಯುದೇವತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವಾಗ ಈ ಮನ್ಯು ದೇವನೇ, ಇಂದ್ರ, ದೇವ, ಹೋತ, ವರುಣಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ನಾಮಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಇತರ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ಮನ್ಯುದೇವನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾ ದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮನ್ಯುದೇವನನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿದರೆ... ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಗುಣವಿಷ್ಮಿತನಾದ ಓರ್ವ ಪುರುಷನನ್ನು...

ಹೊಗಳುುವಾಗ ನೀನೆ ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ, ದೇವೇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವರು ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಋಷಿಯೂ ಮನ್ಯುದೇವನನ್ನು ವ್ರಶಂಸಿದ್ಧಾನೆ. ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಗೃತ್ಸಮದ ಋಷಿಯು ಸಹ ಈ ರೀತಿ ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠಃ ೨

ಅಭೀ॑ಹಿ ಮ॒ನ್ಯೋ॑ ತ॒ವ ಸ॒ಸ್ತವಿ॑ಯಾನ್ತ॒ಪಸಾ॑ ಯು॒ಜಾ
ವಿ॒ಜ॒ಹಿ ಶತ್ರು॑ನ್ | ಅ॒ನಿ॒ತ್ರಹಾ॑ ವೃ॒ತ್ರಹಾ॑ ದ॒ಸ್ಯು॒ಹಾಚ॑ ನಿಶ್ವಾ
ವ॒ಸೂ॒ನ್ಯಾಭ॑ರಾ ತ್ವಂ ನಃ ||

ಪದಪಾಠ :—

ಅ॒ಭಿ ಇ॒ಹಿ ಮ॒ನ್ಯೋ॑ ಇತಿ ತ॒ವಸಃ॑ ತ॒ನಿ॒ಯಾನ್ ತಪ॑ಸಾ ಯು॒ಜಾ
ವಿ ಜ॒ಹಿ ಶತ್ರು॑ನ್ | ಅ॒ನಿ॒ತ್ರಹಾ॑ ವೃ॒ತ್ರಹಾ॑ ದ॒ಸ್ಯು॒ಹಾ ಚ॑
ನಿಶ್ವಾ॑ ವ॒ಸೂ॒ನಿ ಆ ಭ॑ರಾ ತ್ವಂ ನಃ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯೋ=ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ, ಅಭೀಹಿ=ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಯೆ ಮಾಡು, ತವಸಃ=ಶಕ್ತಿಯುತರಿಗಿಂತಲೂ, ಸವಿಯಾಃ=ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನೀನು, ತಪಸಾಯುಜಾ = ತಪ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ,

ಶತ್ರುನ್=ಶತ್ರುಗಳನ್ನು, ವಿಜಹಿ = ನಾಶಪಡಿಸು, ವೃತ್ತಹ=ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ
ಯಾದ ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ, ಅಮಿತ್ರಃ=ದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನು,
ದಸ್ಯುಹ=ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ತ್ವಂ ನೀನು, ವಿಶ್ವಾ = ಸಕಲವಾದ, ವಸೂನಿ=
ಧನಗಳನ್ನು, ನಃ=ನಮಗೆ, ಅಭರಾ=ತಂದೋದಗಿಸು,

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ಎಲೈ ಮನ್ಯುರ್ದೇವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡು ಶಕ್ತಿಯುತರಿ
ಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನೀನು ತನಃ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯೊಡನೆ
ಕೂಡಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಶತ್ರು
ನಾಶಕನೂ ಆದ ನೀನು ಸಕಲ ಧನಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತಂದೊದಗಿಸು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ಳ

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನೋ^{||} ಅಭಿಭೂತೋ^{||} ಜಾಃ ಸ್ವಯಂ

ಭೂರ್ಭಾವೋ^{||} ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ |

ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣೀಃ ಸಹುರಿಃ ಸಹಾನಾನ್

ಅಸ್ಮಾಸ್ತೋಜಃ ಪೃತನಾಸು ಭೇಹಿ ||

ಪದಪಾಠ :-

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನೋ^{||} ಅಭಿಭೂತಿಃ ಓಜಾಃ ಸ್ವಯಂಭೂಃ

ಭಾವಃ ಅಭಿಮಾತಿಃ ಸಹಃ | ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣೀಃ ಸಹುರಿಃ ಸಹಾನಾನ್

ಅಸ್ಮಾಸು ಓಜಃ ಪೃತನಾಸು ಭೇಹಿ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :-

ಮನ್ಯೋಃ=ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯನೇ, ಅಭಿಭೂತೋಜಾಃ=ಶತ್ರುಗಳನ್ನು
ಸೋಲಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು, ಸ್ವಯಂಭೂಃ = ಸ್ವಯಂ ಉತ್ಪನ್ನನೂ,
ಭಾಮಃ=ಕ್ರೋಧರೂಪನೂ, ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ=ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ, ವಿಶ್ವ
ಜರ್ಷಣಿಃ = ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಬಲ್ಲವನೂ, ಸಹುರಿಃ = ಸಹನಶೀಲನೂ,
ಸಹಾವಾನ್ = ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಲ್ಲವನೂ ಆದ, ತ್ವಂ=ನೀನು,
ಅಸ್ಮಾಸು ಪೃತವಾಸು = ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಓಜಃ = ಶಕ್ತಿಯನ್ನು,
ದೇಹಿ = ಕೊಡು ||

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯವೇ ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ, ನಿನಗಿಂತ ಸ್ವಯಂತ್ಪನ್ನನು,
ಕ್ರೋಧರೂಪನೂ, ಸಕಲವನ್ನೂ ನೋಡಬಲ್ಲವನೂ, ಸಹನಶೀಲನೂ ಆದ
ನೀನು, ಸಂಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಲು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೫

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೇ ಅಸ್ತಿ ತವ ಕ್ರತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ
ಪ್ರಚೇತಃ | ತಂತಾ ಮನ್ಯೋ ಅಕ್ರತುರ್ಜಿಹೀಳಾಹದಂ ಸ್ವಾ
ತನೂರ್ಬಲದೇಯಾಯಮೇಹಿ ||

ಪದಪಾಠ :-

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ ಅಪ ಪರಾಃ ಇತಃ ಅಸ್ತಿ ತವ ಕ್ರತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ
ಪ್ರಚೇತ ಇತಿ ಪ್ರಸಚೇತಃ | ತಂ ತ್ವಾ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಅಕ್ರತುಃ
ಜಿಹೀಳ ಅಹಂ ಸ್ವಾ ತನೂಃ ಬಲಸದೇಯಾಯ ಮಾ ಆ ಇಹಿ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಪ್ರಚೀತಃ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ | ಮನ್ಯೋ-ಎಲೈ
ಮನ್ಯುವೇ | ತವತ್ರತ್ವಾ-ನಿನ್ನ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಭಾಗಃ ಸನ್-
ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ | ಅಪಸರೇತೋಸ್ತಿ-ತತ್ತ್ವಗಳಿಂದ ಸೋಲಿ
ಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಮನ್ಯೋ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ | ತೂತ್ವಾ-ಪೂಜ್ಯ
ವಾದ ನಿನ್ನನ್ನು | ಅಕ್ರತೂಃ-ಕರ್ಮರಹಿತನಾದ ಅಹಂ-ನಾನು |
ಜಿಹೀಳಾ-ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ | ಸ್ವಾತನೂಃ-ನನ್ನ
ಶರೀರ ರೂಪಿಯಾದ ನೀನು | ಬಲದೇಯಾಯ-ನನಗೆ ಶಕ್ತಿ
ಯನ್ನು ಕೊಡಲು | ಮಾ-ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ | ವಿಹಿ-ದಯಮಾಡು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :

ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ
ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸದಿದ್ದರೆಂದ ನಾನು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.
ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ಪೂಜ್ಯವಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರ್ಮರಹಿತನಾದ ನಾನು ಕೋಪ
ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶರೀರದವಿಯಾದ ನೀನು ನನಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು
ಕೊಡಲು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೬

ಅಯಂತೇ॥ ಅಸ್ಮೃಪ ಮೇಹ್ಯವಾಜ್

ಪ್ರತೀಜೀನಃ ಸಹುರೇ ವಿಶ್ವಧಾಯಃ |

ಮನ್ಯೋವಜ್ರಿನ್ನಭಿ ಮಾಮಾವವೃತ್ಸ್ಯ

ಹನಾವ ದಸ್ಯೂಜ್ರತಬೋಧ್ಯಾಪೇಃ ||

ಪದಪಾಠ :

ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ತಿ ಉಪ ನಾ ಆ ಇಹಿ ಆರ್ವಾಜ್
ಪ್ರತೀ ಜೀನಃ ಸಹುರೇ ವಿಶ್ವದಾಯಃ |

ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ವಜ್ರಿನ್ ಅಭಿ ಮಾಂ ಆ ವವೃತ್ಸ್ಯ ಹನಾವ
ದಸ್ಯೂನ್ ಉತ ಬೋಧಿ ಅಪೇಃ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಸಹುರೇ-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವವನು | ವಿಶ್ವದಾಯಃ-
ವಿಶ್ವಾದಾರಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ | ಅಯಂ-ಈ
ಪುರುಷನು | ತೇ-ನಿನಗೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿ ಅಸ್ತಿ-ಅಗಿದ್ದಾನೆ | ಪ್ರತಿ
ಜೀನಃ-ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗದವನಾಗಿ | ನಾ ಅವಾ.ಜು-ನನ್ನ
ಕಡೆಗೆ | ಉಪೇಹಿ-ದಯಮಾಡು | ವಜ್ರಿನ್-ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು
ಧರಿಸಿರುವ | ಮನ್ಯೋ-ಮನ್ಯುದೇವನೇ | ಮಾಂ-ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ |
ಅಭ್ಯಾವವೃತ್ಸ್ಯ-ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ | ದಸ್ಯೂನ್-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು |
ಹನಾವ-ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕೊಲ್ಲೋಣ | ಉತ್ಕಾ-ಮತ್ತು
ಅಪೇಃ-ನಿನ್ನ ಬಂಧುವಾದ ನನ್ನನ್ನು | ಬೋಧಿ-ಸಹಾಯಾರ್ಥ
ನೆಂದು ತಿಳಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವವನೂ, ವಿಶ್ವಧಾರಕನೂ ಆದ ಎಲೈ
ಮನ್ಯುಷ್ಯೇ ಈ ಯಜಮಾನನು ನಿನಗೆ ಸೇರಿದವನು. ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ
ಬಾ. ವಜ್ರಾಯುಧಧಾರಿಯಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುಷ್ಯೇ ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ
ಬಾ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲೋಣ. ನಿನ್ನ ಬಂಧುವಾದ
ನನ್ನನ್ನು ಸಹಾಯಾರ್ಥನೆಂದು ತಿಳಿ

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೭

ಅಭಿಪ್ರೇ¹ಹಿ ದಕ್ಷಿಣತೋ¹ಭವಾ¹ ಮೇ¹ಧಾ

ವೃತ್ತಾ¹ಣಿ ಜಂಘನಾ¹ವಭೂರಿ¹ |

ಜುಹೋಮಿ¹ತೇ ಧರುಣಂ¹ ಮಧ್ವೋ¹

ಅಗ್ರ¹ಮುಖಾ¹ ಉಪಾಂತು¹ ಪ್ರಥಮಾ¹ಪಿಭಾವ¹ ||

ಪದಪಾಠ :—

ಅಭೀ ಪ್ರ ಇಹಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಭವ ಮೇ ಅಥ ವೃತ್ತಾ¹ಣೀ

ಜಂಘನಾವ ಭೂರಿ |

ಜುಹೋಮಿ ತೇ ಧರುಣಂ ಮಧ್ವಃ ಅಗ್ರಂ ಉಖೌ ಉಪಾಂತು
ಪ್ರಥಮಾ ಪಿಭಾವ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

(ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯೇ) ಅಭಾಪ್ರೇಹಿ-ನನಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬಾ | ಮೇ-
ನನ್ನ | ದಕ್ಷಿಣತಃ-ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ | ಭವಾ-ಇಹಕುಳಿತರು | ಅಥಾಥಾ-
ಅನಂತರದಲ್ಲಿ | ಭೂರಿ ವೃತ್ತಾಣಿ-ಅನೇಕ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು | ಜಂಘನಾವ-
ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕೊಲ್ಲೋಣ | ತೇ-ನಿನ್ನನ್ನು | ಧರುಣಂ-ಧಾರಕವೂ |
ಅಗ್ರಂ-ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ | ಮಧ್ವಃ-ಮಧುರವೂ ಆದ ಸೋಮರಸವನ್ನು |
ಜುಹೋಮಿ-ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉಖೌ-ನಾವಿಬ್ಬರೂ | ಉಪಾಂತು-ರಹಸ್ಯ

ವಾಗಿ | ಪ್ರಥಮಾ - ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ! ಪಿಜಾವ-ಪಾನೆ
ಮಾಡೋಣ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುಜೇವನೇ ನನಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬಾ. ನನ್ನ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ
ದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೋ. ಅನಂತರ ಅನೇಕ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ
ಕೊಲ್ಲೋಣ. ನಿನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಧಾರಕವೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ, ಮಧುರವೂ ಆದ
ಸೋಮರಸವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿ
ಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಪಾನಮಾಡೋಣ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ಲ

ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಸರಥ ಮಾರುಜಂತೋ

ಹರ್ಷಮಾಣಾ ಸೋದೃಷಿತಾ ಮರುತ್ಸಃ |

ತಿಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಧಾ ಸಂಶಿನಾ

ಅಭಿಪ್ರಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ ||

ಪದಪಾಠ :—

ತ್ವಯಾ | ಮನ್ಯೋ ಇತಿ | ಸರಥಂ | ಅಸರುಜಂತಃ | ಹರ್ಷ
ಮಾಣಾ ಸಃ | ದೃಷಿತಾಃ | ಮರುತ್ಸಃ | ತಿಗ್ಮೇಷವಃ | ಆಯುಧಾ |
ಸಂಶಿನಾಃ | ಅಭಿ | ಪ್ರ | ಯಂತು | ನರಃ | ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಮರುತ್ವಃ - ಮರುತ್ಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ | ಮನ್ಯೋ - ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ | ತ್ವಯಾ-ನಿನ್ನೊಡನೆ | ಸರಥಂ-ಸಮಾನವಾದ ರಥವನ್ನು ಹತ್ತಿ | ಆರೇಜಂತಃ-ಹೋಗುತ್ತಿರುವರೋ ! ಹರ್ಷಮಾಣೇಸಃ-ಸಂತೋಷ ಯುಕ್ತರೋ, ಧೃಷಿತಾಃ-ಪ್ರಭಾವಿತರು, ತೀಗ್ಮೇಷವಃ-ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣ ಗಳುಳ್ಳವರೂ, ಆಯುಧಾ-ಆಯುಧಗಳನ್ನು | ಸಂಶಿಶಾಳಃ-ಹರಿತ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವವರೂ-ಯುದ್ಧಕರ್ಮನೇತ್ರಗಳೂ ಆದ ದೇವತೆಗಳೂ, ಅಗ್ನಿ ರೂಪಾಃ-ಅಗ್ನಿರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರಾಗಿ | ಅಭಿಸ್ಪ್ರಯತುನುಮಗಭಿವಾಗಿ ಬರಲಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಮರುತ್ವಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸಮಾನ ವಾದ ರಥವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಸಂತೋಷಯುಕ್ತರೂ, ಪ್ರಭಾವಯುತರೂ, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣಗಳುಳ್ಳವರು ಆಯುಧವನ್ನು ಹರಿತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಯುದ್ಧಕರ್ಮ ನೇತ್ರಗಳೂ ಆದ ದೇವತೆಗಳು ಅಗ್ನಿರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರಾಗಿ ನಮಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬರಲಿ.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :—

ಈ ಋಕ್ಕಿಗೆ ಯಾಸ್ವರು ನಿರುಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಸರಥ ಮಾರುಹ್ಯ ರುಜಂತೋ ಹರ್ಷಮಾಣಾಸೋ ಧೃಷಿತಾ ಮರುತ್ವಸ್ತೀಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಧಾನಿ ಸಂಶಿಶ್ಯಾಮಾನಾ ಅಭಿಸ್ಪ್ರಾಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾ ಅಗ್ನಿಕರ್ಮಾಣಃ ಸನ್ನದ್ಧಾಃ ಕವಚನ ಇತಿ” ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಂತೋಷವಂದಿರು ವವರು ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವವರೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಯುದ್ಧಭಟರು ತಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಡದಿರುವವರು ರೋಮಾಂಚಿತರಾಗಿ

ತಮ್ಮ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹರಿತಮಾಡುವರೂ ಅಗ್ನಿ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ದಹನ ಅಥವಾ ವಿದ್ವಂಸನ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿಯೂ ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಕವಚಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವವರಾಗಿಯೂ, ಯುದ್ಧಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊರಡಲೆಂದು ನಿರುಕ್ತದ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೯

ಅಗ್ನಿ^೧ರೀವ ಮನೋ^೨ ತ್ವಿಷಿತಃ^೩ ಸಹಸ್ವಸೇನಾನೀನಃ^೪
 ಸಹುರೇ^೫ ಹೂತಯೇ^೬ಧಿ | ಹತ್ವಾಯ^೭ ಶತ್ರುನ್ವಿಭಜಸ್ವ^೮ ವೇದಃ^೯
 ಓಜೋಮಿಮಾನೋ^{೧೦} ವಿವೃ^{೧೧}ಧೋನುದಸ್ವ||

ಪದ ಪಾಠ :-

ಅಗ್ನಿಃ^೧ ಇವ ಮನೋ^೨ ಇತಿ ತ್ವಿಷಿತಃ^೩ ಸಹಸ್ವ ಸೇನಾನಿಃ^೪ ನಃ^೫
 ಸಹುರೇ^೬ ಹೂತಃ^೭ ಏಧಿ ಹತ್ವಾಯ^೮ ಶತ್ರುನ್^೯ ವಿ ಭಜಸ್ವ^{೧೦} ವೇದಃ^{೧೧}
 ಓಜಃ^{೧೨} ಮಿಮಾನಃ^{೧೩} ವಿ ವೃ^{೧೪}ಧಃ^{೧೫} ನುದಸ್ವ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :-

ಸಹುರೆ-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ ಮನೋ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ
 ಅಗ್ನಿರಿವ-ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ತ್ವಿಷಿತಃ-ಪ್ರಕಾಶಯುತನಾಗಿ ಸಹಸ್ವ-ಶತ್ರು
 ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಸೋಲಿಸು, ಸೇನಾನಿಃ-ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಂತೆ. ನಃ-
 ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂತಃ-ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಏಧಿ-ದಯಮಾಡು.
 ಶತ್ರುನ್-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಹತ್ವಾಯ-ನಾಶಪಡಿಸಿ ವೇದಃ-ಅವರ ಧನ

ವನ್ನು ವಿಭಜಿಸ್ತ-ನಮಗೆ ಹಂಚು. ಓಜಃ-ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿನೂನಃ-
ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೃದಃ-ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ವಿನೂದಿಸ್ತ-
ಓಡಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುಷ್ಯೇ ಆಗ್ನಿಯಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಯುತ
ನಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಸೇವಿಸಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟೊಡನೆಯೇ
ಸೇನಾಧೀಪತಿಯಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಾ. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಅವರ
ಭಸವನ್ನು ನಮಗೆ ಹಂಚು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ
ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸು.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :-

ಈ ಮುಕ್ತನಲ್ಲಿ “ಆಗ್ನಿರಿವ ಮನ್ಯೋತ್ಪ್ರಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವ” ಎಂಬ
ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾಸ್ಕರು ನಿರುಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಆಗ್ನಿರಿವ ಮನ್ಯೋ
ತ್ಪ್ರಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವ ಇತಿ ತಥಾಗ್ನಿರ್ಮಾನವೇಮಂತ್ರೇತ್ಪ್ರಿಷಿತೇ ಜ್ವಲತೇತ್ಪ-
ಷಿರಿತ್ಯಪ್ಪಸ್ಯ ದೀಪ್ತಿನಾಮ ಭಸತಿ” ಇಲ್ಲಿ ತ್ರಿಷಿತಃ ಎಂದರೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನ
ವಾದ ಎಂದರ್ಥವು ತ್ರಿಷಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಕಾಶ ಎಂದರ್ಥವು.

ಸಂಹಿತ ಪೂರ ೧೦

ಸಹಸ್ವ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಮಾತಿ ಮಸ್ತೀರುಜನ್ಮೃಣಾನ್
ಪ್ರಮೃಷ್ಟೇಹಿತತ್ರಾನ್ | ಉಗ್ರನೈಪಾಜೋನನ್ನಾರು ರುದ್ರ
ವಶೀವಶಂ ನಯಸ ಏಕಜತ್ವಂ ||

ಸಹಸ್ವ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಅಭಿಮಾತಿಂ ಅಸ್ಮೇ ಇತಿ ರುಜನ್
 ಮೃಣನ್ ಪ್ರಮೃಣನ್ ಪ್ರ ಇಹಿ | ಶತ್ರುನ್ ಉಗ್ರಂ ತೇ ಪಾಜಃ
 ನನು ಆ ರುರುದ್ರೇ ವಶೇ ವಶಂ ನಯಸೇ ಏಕಜತ್ವಂ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :-

ಮನ್ಯೋ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ಅಸ್ಮೇ-ನಮ್ಮ, ಅಭಿಮಾತಿಂ-ಹಿಂಸಕ
 ರಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು, ಸಹಸ್ವ-ಸೋಲಿಸಲು, ರುಜನ್-ನೋಯಿಸುತ್ತಲೂ,
 ಮೃಣನ್-ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಲೂ, ಪ್ರಮೃಣನ್-ಸಾಯಿಸುತ್ತಲೂ, ಶತ್ರುನ್-
 ಶತ್ರುಗಳನ್ನು, ಪ್ರೇಹಿ-ಎದುರಿಸು, ತೇ-ನಿನ್ನ, ಉಗ್ರಂ-ಭಯಂಕರವಾದ
 ಪಾಜ-ಬಲವನ್ನು, ನನು-ಅರರುದ್ರೆಯಾರು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲರು, ಏಕಜಾ-
 ಆದ್ವಿತೀಯನಾಗಿ, ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ತ್ವಂ-ನೀನು, ವಶೇ-
 ಪ್ರಭುವಾಗಿ, ವಶಂ ನಯಸೇ-ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಿನ್ನ ವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂಸಕವಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸು-
 ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಲೂ, ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಲೂ ಎದುರಿಸು. ನಿನ್ನನ್ನು
 ನಿನ್ನ ಭಯಂಕರವಾದ ಬಲವನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ.
 ಆದ್ವಿತೀಯನಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನೀನು ಪ್ರಭುವಾಗಿ
 ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಿನ್ನ ವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠಃ ೧೧

ಏಕೋಬಹುನಾ ಮಸಿ ಮನ್ಯವೀಳಿತೋ ವಿಶಂ ವಿಶಮ್

ಯುಧಯೇ ಸಂಶಿಷಾಧಿ | ಅಕೃತ್ವ ತ್ವಯಾಯುಜಾ
ವಯಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕೃಣ್ಮಹೇ ||

ಪದಪಾಠ :—

ಏಕಃ ಬಹೂನಾಮ್ ಅಸಿ ಮನ್ಮೋ ಇತಿ ಈಳಿತಃ ವಿಷಂ
ವಿಷಂ ಯುಧಯೇ ಸಂ ಶಿಷಾಧಿ | ಅಕೃತ್ವಯುಕ್ ತ್ವಯಾಯುಜಾ
ವಯಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕೃಣ್ಮಹೇ ||

ಪತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಮುನೇ-ಎಲೈ ಮನ್ಮವೇ, ಈಳಿತಃ-ನಮ್ಮಿಂದ ಸ್ತುತವಾದ ನೀನು,
ಏಕಃ-ಒಬ್ಬನೇ, ಬಹೂನಾಮಸೀ-ಆನೇಕ ಶತ್ರುಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ
ನಾಗಿದ್ದೀಯೆ, ವಿಷಂ, ವಿಷಂ-ನಮ್ಮ ಶತ್ರು ಜನರೊಡನೆಯೂ, ಯುಧಯೇ-
ಯುದ್ಧಮಾಡಲು, ಸಂಶೋಧಿ-ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡು, ಅಕೃತ್ವಯುಕ್-
ಅಕುಂಠಿತವಾದ ಪ್ರಭೆಯುಳ್ಳ, ಎಲೈ ಮನ್ಮವೇ, ತ್ವಯಾಯುಜಾ-
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿ, ವಯಂ-ನಾವು, ದ್ಯುಮಂತಂ-ಕಾಂತಿಯುತವಾದ,
ಘೋಷಂ-ಯುದ್ಧ ಘೋಷವನ್ನು, ವಿಜಯಾಯ - ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ
ಕೃಣ್ಮಹೇ-ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಮದೇವನೇ ನಮ್ಮಿಂದ ಸ್ತುತನಾದ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಆನೇಕ
ಶತ್ರುಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೀಯೆ. ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳೊಡನೆಯೂ

ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡು ಅಕುಂತವಾದ
ಪ್ರಭೆಯುಳ್ಳ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿ ನಾವು, ಕಾಂದಿಯುಳ್ಳ
ಯುದ್ಧಘೋಷವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಯನಿಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಸಂಹಿತಾ ಪಾಠ ೧೨

ವಿಜೇಷಕೃದಿಂದ್ರ ಇವಾ ನವಬ್ರವೋ ೩ ಸ್ತೂಕಂ ಮನ್ಯೋ
ಅಧಿಪಾಭನೇ ಹ | ಪ್ರಿಯಂತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ ಗೃಣೇಮಸಿ
ವಿದ್ಮಾತಮುತ್ಸಂ ಯಥಾಬಭೂಥ ||

ಪದಪಾಠ :—

ವಿಜೇಷಕೃತ್ ಇಂದ್ರ ಇವ ಅನವಬ್ರವಃ ಅಸ್ತೂಕಂ
ಮನ್ಯೋ ಇತಿ | ಅಧಿಪಾಃ ಭವ ಇಹ ಪ್ರಿಯಂ ತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ
ಗೃಣೇಮಸಿ ವಿದ್ಮಾತಂ ಉತ್ಸಂ ಯತಃ ಅಬಭೂಥ ||

ಪ್ರತಿಪಾದಾರ್ಥ :—

ಮನ್ಯೋ-ಮನ್ಯೋವೇ, ಇಂದ್ರ ಇವ-ಇಂದ್ರನಂತೆ, ವಿಜೇಷಕೃತ್-
ವಿಜಯಶಾಲಿಯೂ, ಅನವ ಬ್ರವೋ-ನಿಂದಾರಹಿತನೂ ಆದ ನೀನು, ಇಹ-
ಈ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ, ಅಸ್ತೂಕಂ-ನಮಗೆ, ಅಧಿಪಾಃ-ಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಕನಾಗಿ,
ಭವಾ-ಆಗಿರು, ಸಹುರೇ-ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ಮನ್ಯುವೇ, ತೇ-ನಿನ್ನನ್ನು
ಪ್ರಶಂಸಿ ಪ್ರಿಯಂ ನಾಮ-ಹಿತಕರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು, ಗೃಣೇ ಮಸೀ-ನಾವು

ಪಠಿಸುತ್ತೇವೆ, ಯತಃ-ಯಾವ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ, ಅಬಭೂಥ-ನೀನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ
ಯನ್ನು ಹೊಂದುವೆಯೋ, ತಮುತ್ಸಂ-ಉತ್ತೇಜಕವಾದ ಆ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು
ವಿದ್ಮ-ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಎಲೈ ಮನ್ಯುದೇವನೇ ಇಂದ್ರನಂತೆ ವಿಜಯಿಯ ನಿಂದಾರಹಿತನೂ
ಆದ ನೀನು ಈ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ರಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ
ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಹಿತಕರವಾದ
ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ನಾವು ಪಠಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ನೀನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ
ಯನ್ನು ಹೊಂದುವೆಯೋ ಉತ್ತೇಜಕವಾದ ಅದೇ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ನಾವು
ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು :

ಅನವಬ್ರವಃ ಅನಿಂದಿತ ವಚನಃ-ನಿರ್ಭೀಶ ವಚನವುಳ್ಳ, ಈ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ
ಯಾಸ್ತುರ ಅನವಬ್ರವಃ-ಅನವಬ್ರವೋಹಿ ನವಕ್ಷಿಪ್ತ ವಚನಃ ವಿಜೇಷಕೃತಿದ್ರ
ಇವ, ನಾವಬ್ರವಃ, ಇತ್ಯುಷೀ ನಿಗಮೋ ಭವತೀ (ನಿಃ ೬-೨೯) ಎಂದು
ನಿರ್ವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನವಬ್ರವಃ ಎಂದರೆ ತಾನು ಆಡುವ ಮಾತು
ಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದಿರುವವನು ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದೋಷವಾದ ಅನಿಂದ್ಯ
ಅಥವಾ ಸಭ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇಂದ್ರನ ವಾಕ್ಯವು
ಆ ರೀತಿ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮನು ದೇವತೆಯ ವಾಕ್ಯವೂ
ಆ ರೀತಿ ಇರುವುದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಋಷಿಯು
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೧೩

ಅಭಿ^{||}ತ್ಯಾ ಸಹ^{||}ಜಾ ವಜ್ರಸಾಯಕ^{||} ಸಹೋ^{||}ಭಿಭಿಷ್ಯ^{||}ಭಿಭೂತ^{||}

ಉತ್ತರಂ | ಕೃತ್ವಾ^{||}ನೋ ಮನೋ^{||} ಸಹಮೇ^{||}ಭ್ಯೇ^{||}ಧಿ ಮಹಾಧನಸ್ಯ^{||}
ಪುರುಹೂತ ಸಂಸ್ಥ^{||}ಜಿ ||

ಪದಪಾಠ :—

ಅ ಭೂತ್ಯಾ ಸಹಜಾಃ ವಜ್ರ ಸಾಯಕ ಸಹಃ ಭಿಭರ್ಷಿ
ಅಭಿಭೂತೇ | ಉತ್ತರಂ ಕೃತ್ವಾ ನಃ ಮನೋ ಇತಿ ಸಹ ಮೇಧಿ
ಏಧಿ ಮಹಾಧನಸ್ಯ ಪುರುಹೂತ ಸಂಸ್ಥಜೀ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ವಜ್ರಃ-ವಜ್ರದಂತೆ ಕಠಿಣನೂ, ಸಾಯಕ-ಬಾಣದಂತೆ ಹಿಂಸಕನೂ,
ಅಭಿಭೂತೇ-ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ ಅದ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇವನೇ, ಅಭೂತ್ಯಾ-
ಶತ್ರು ಪರಾಭವದೊಡನೆ, ಸಹಜಾ-ಕೂಡಾ ಹುಟ್ಟಿದ ನೀನು, ಉತ್ತರಂ-
ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ, ಸಹಃ-ಬಲವನ್ನು, ಭಿಭರ್ಷಿಃ-ಧರಿಸಿದ್ದೀಯೋ, ಮಹಾ-
ಧನಸ್ಯ-ಯುದ್ಧವೂ, ಸಂಸ್ಥಜೀ-ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ, ಪುರುಹೂತ-ಅನೇಕ
ಬಾರಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ, ಮನೋಃ-ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ, ಕೃತ್ವಾ ಸಹ-
ಯುದ್ಧ ಕರ್ಮದೊಡನಿರುವ, ನಃ-ನಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಮೇಧ್ಯೇಧಿ-ಸ್ತೀತಿಯುತ
ವಾಗಿರು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ವಜ್ರದಂತೆ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವ, ಬಾಣದಂತೆ ಹಿಂಸಕನೂ ಅದ ಎಲೈ
ಮನ್ಯುವೇ ಶತ್ರು ಪರಾಭವದೊಡನೆ ಕೂಡಹುಟ್ಟಿದ ನೀನು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ
ಬಲವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದೀಯೋ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಅನೇಕ ಬಾರಿ
ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಎಲೈ ಮನ್ಯುವೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಕರ್ಮದೊಡನೆ
ಸ್ತೀತಿಯುತನಾಗಿರು.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೧೪

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ
ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ | ಭಿಯಂದಧಾನಾಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ
ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪನಿಲಯಂತಾಂ ||

ಪದ ಪಾಠ :-

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಂ ಉಭಯಂ ಸಂಸೃಕ್ತಂ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ
ವರುಣಃ ಚ ಮನ್ಯುಃ | ಭಿಯಂ ದಧಾನಾಃ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ
ಪರಾಜಿತಾ ಸಃ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಂ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :-

ವರುಣಃ-ವರುಣನು, ಮನ್ಯುಂ-ಮನ್ಯುವು, ಇಸ್ಮಭ್ಯಂ-ನಮಗೆ,
ಸಂಸೃಷ್ಟಂ-ವಿಭಕ್ತವಲ್ಲದುದು, ಉಭಯಂ-ಎರಡೂ ವಿಧವಾದ, ಧನಂ-
ಧನವನ್ನು, ಸಮಾಕೃತಂ-ಸಮ್ಯಕ್ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ, ದತ್ತಾಂ-ಕೊಡಲಿ,
ಹೃದಯೇಷು-ಹೃದಯ, ಭಿಯಾ-ಭೀತಿಯನ್ನು, ದಧಾನಾಃ-ಹೊಂದಿರುವ
ಶತ್ರುವಃ-ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳೂ ಪರಾಜಿತಾಸಃ-ನಮ್ಮಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ
ರಾಗಿ, ಅಪ ನಿಲಯಂತಾಂ-ನಾಶಹೊಂದಲಿ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ವರುಣನೂ ಮನ್ಯುವೂ ನಮಗೆ ವಿಭಕ್ತವಲ್ಲದುದೂ ಎರಡು ವಿಧ
ವಾದುದೂ ಆದ ಧನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಒದಗಿಸಲಿ.
ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ
ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ನಾಶಹೊಂದಲಿ.

ಇತಿ ಮನ್ಯು ಸೂಕ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದು

ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ವಾಕಾಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ
ವಾಚಸ್ಪತಿ ಯೆಂಬ ಋಕ್ಕು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಈ
ಋಕ್ಕನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು
ವೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಾಚಸ್ಪತಿಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಣಮೂತಯೇ

ಮನೋಜುವಂ ವಾಜೇ ಅದ್ಯಹುವೇಮು |

ಸನೋ ವಿಶ್ವಾನಿ ಹವನಾನಿ ಜೋಷ

ದ್ವಿಶ್ವ ಶಂಭೂ ರವಸೇ ಸಾಧುಕರ್ಮ ||

ವಾಚಸ್ಪತಿಂ = ಮಂತ್ರರೂಪವಾದ ವಾಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ,
ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಣಂ = ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ನಿರ್ಮಾಪಕನು, ಮನುಜುವಂ =
ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ವೇಗವುಳ್ಳವನು ಆದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನನ್ನು, ವಾಜೇ=ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ
ಅದ್ಯ=ಈಗ, ಉತಯೇ=ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಹುವೇಮಾ=ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ,
ವಿಶ್ವಶಂಭೂಃ=ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡು
ವವನೂ, ಸಾಧು ಕರ್ಮ=ಉತ್ತಮವಾದ ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೂ ಆದ, ಸಃ=
ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೋ, ನಃ=ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಜೋಷತ್=ಸೇವಿಸಲಿ.

ಮಂತ್ರರೂಪವಾದ ವಾಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನು ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ
ನಿರ್ಮಾಪಕನೂ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ವೇಗವುಳ್ಳವನು ಆದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನನ್ನು ಈಗ
ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ
ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನು ಉತ್ತಮವಾದ ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೂ ಆದ
ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ದೇವರು ನಮ್ಮ ಸಕಲ ಅಹ್ವಾನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥ
ವಾಗಿ ಸೇವಿಸಲಿ (ಕೇಳಲಿ).

ಗಣಪತಿ ಸೂಕ್ತದ ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕಾ

ನವಮೇಽನುವಾಕೇ ತ್ರಯೋದಶ ಸೂಕ್ತಾನಿ ತಂತ್ರಾತೂನ
ಇಂದೇತಿ ನವರ್ಚನಂ ಪ್ರಥಮಂ ಸೂಕ್ತ ಕಣ್ವ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಕುಸೀದಿನಿ
ಗಾಯತ್ರಮೈಂದ್ರಂ ಶತಾಚಾನುಕ್ರಮ್ಯತೇ ಆತೂನೋನವ
ಕುಸೀದೀಕಾಣ್ವ ಇತಿ ಮಹಾವ್ರತೇ ನಿಷ್ಕೇವಲ್ಯೇ ಗಾಯತ್ರ
ತ್ರಿಚಾಶೀತಾ ವೇತ್ ದಾದಿಕೇದ್ವೇ ಸೂಕ್ತೇ, ತಥೈವ ಪಂಚಮಾರ
ಣ್ಯಕೇ ಸೂತ್ರೀತಂಚ ಶೌನಕೇನ, ಆತೂನ ಇಂದ್ರ ಕ್ಷುಮಂತಮಿತಿ
ಸೂಕ್ತೇ ಸುಧಾ ದೋಹಾಃ. (ಐ. ಅ. 5-2-3)

ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯೇ ಪರ್ಯಾಯೇ ಮೈತ್ರಾವರುಣೇ ಶಸ್ತ್ರ ಅದ್ಯ
ಸ್ತೃಚಃ ಸೂತ್ರೀತಂಚ, ಆತೂನ ಇದ್ರಕ್ಷುಮಾಂತಂ ಅಪ್ರದ್ರವ
ಪರಾವತಃ (ಅ. 6-4) ಇತಿ.

ಅನುವಾದವು ಲನೆಯ ಮಂಡಲದ ೯ನೆಯ ಅನುವಾಕದಲ್ಲಿ ೧೩
ಸೂಕ್ತಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆತೂನ ಇಂದ್ರ ಸೂಕ್ತವು ಮೊದಲನೆಯದು.
ಇದರಲ್ಲಿ ೯ ಋಕ್ಕುಗಳಿರುವವು. ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ಕಣ್ವ ಪುತ್ರನಾದ ಕುಸೀದೀ
ಎಂಬುವನು ಋಷಿಯು. ಇಂದ್ರನು ದೇವತೆಯು ಗಾಯತ್ರಿ ಛಂದಸ್ಸು
ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆತೂನೋನವ ಕುಸೀದೀ ಕಾಣ್ವ; ಎಂದು ಹೇಳಿರು
ವುದು ಮಹಾ ವ್ರತೇಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚೇವಲ್ಯ ಶಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರ ಪಠನದಲ್ಲಿ
ಗಾಯತ್ರಿ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಋಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ
ನೂಕ್ತದ ವಿನಿಯೋಗವಿರುವುದೆಂದೂ ಐತರೇಯಾರಣ್ಯಕದ ಪಂಚಮಾರಣ್ಯಕ
ದಲ್ಲಿ ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಆತೂನ ಇಂದ್ರಕ್ಷುಮಂತಮಿತಿ ಸೂಕ್ತೇ
ಸುಧಾ ದೋಹಾಃ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಿಂದ (ಐ.ಅ. 5-2-3) ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರು
ವುದು, ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಾವರುಣನೆಂಬ ಋಷಿಜನು

ಪಠಿಸುವ ಶಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ತದ ಮೊದಲ ಮೂರು ಋಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರೀಯ ತೃಚವನ್ನಾಗಿ ಪಠಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶ್ವಲಯನ ಶ್ಲೋಕ ಸೂಕ್ತದ ಆತವಾನ ಇಂದ್ರಕ್ಷುಮಂತಂ ಅಪ್ರದ್ರವ ಪರಾವತಃ, ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ (ಆ. 6.4) ವಿವೃತವಾಗಿರುವುದು.

ಸೂಕ್ತ ೮೧, ಮಂಡಲ ೮, ಅನುವಾಕಃ ೮೧, ಸೂಕ್ತ ೪.

ಅಷ್ಟಕ ೬, ಅಧ್ಯಾಯ ೫, ವರ್ಗ ೩೭, ೩೮. ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಋಕ್ಸಂಪೈ ೯, ಋಷಿಃ ಕಂಸೀದೀ ಕಾಣ್ವಾಃ, ದೇವತಾ ಅಗ್ನಿಃ, ಭಂದಃ, ಗಾಯತ್ರಿ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೧.

ಆತಾನ ಇಂದ್ರಕ್ಷುಮಂತಂ ಚಿತ್ರಂ ಗ್ರಾಭಂ ಸಂಗೃಭಾಯ

ಮಹಾ ಹಸ್ತೀ ದಕ್ಷಿಣೇನ ||೧||

ಪದ ದಾಠಃ—

ಆ ತಾನಃ ಇಂದ್ರಕ್ಷುಮಂತಂ ಚಿತ್ರಂ ಗ್ರಾಭಂ ಸಂಗೃಭಾಯ

ಮಹಾಹಸ್ತೀ ದಕ್ಷಿಣೇನ ||೧||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ : —

ಇಂದ್ರ=ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ, ಮಹಾಹಸ್ತೀ=ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ, (ದೊಡ್ಡ) ಹಸ್ತಯುತನಾದ ನೀನು, ತ=ಒಡನೆಯೇ, ನಃ=ನಮಗೆ ದಾನಮಾಡಲು, ಕ್ಷುಮಂತಂ=ಪ್ರಶಸ್ತವಾದುದು, ಗ್ರಾಭಂ=ಗ್ರಹಣ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೂ ಆದ ಧನವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೇನ=ಬಲಗೈಯಿಂದ ಆಸಂಗೃಭಾಯಾ=ಹಿಡಿದುಕೊ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಹಸ್ತಯುತವಾದ ನೀನು ನಮಗೆ
ಒಡನೆಯೇ ದಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದುದೂ, ಅಕರ್ಷಕವಾದುದೂ,
ಗ್ರಹಣ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೂ ಆದ ಧನವನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೨

ವಿದ್ವಾ^{||} ಹಿ^{||} ತ್ವಾ^{||} ತುವಿ^{||} ಕೂರ್ವಿಂ^{||} ತುವಿದೇಷ್ಟಂ^{||} ತುವೀಮುಘಂ^{||}

ತುವಿ^{||} ನಾತ್ರನುಮೋಭಿಃ^{||} ೨||

ಪದಪಾಠ :-

ವಿದ್ವಾ^{||} ಹಿ^{||} ತ್ವಾ^{||} ತು^{||} ವೀಕೂರ್ವಿಂ^{||} ತು^{||} ವಿದೇಷ್ಟಂ^{||}
ತುವೀಮುಘಂ^{||} | ತುವಿನಾತ್ರಂ^{||} ಅನಃ^{||} ಏಭಿಃ^{||} ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :-

(ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ) ತ್ವಾ=ನಿನ್ನನ್ನು, ತುವಿಕೂರ್ವಿಂ = ಬಹುವಿಧ
ವಾದ, ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೆಂದೂ, ತುವಿದೇಷ್ಟಂ=ಪ್ರಭೂತವಾಗಿ ದಾನಮಾಡುವ
ನೆಂದೂ, ತುವೀಮುಘಂ=ಪ್ರಭೂತವಾದ ಧನವುಳ್ಳವನೆಂದೂ, ತುವಿನಾತ್ರಂ=
ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳವನೆಂದು, ಅನೋಭಾಃ = ರಕ್ಷಣಶಾಯುತ
ನೆಂದೂ, ವಿದ್ವಾಹಿ=ನಾವು ತಿಳಿದೇಇದ್ದೇವೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :-

ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕರ್ಮವುಳ್ಳವನೆಂದೂ
ಪ್ರಭೂತವಾಗಿ ದಾನಮಾಡುವವನೆಂದೂ, ಪ್ರಭೂತವಾದ ಧನವುಳ್ಳವ

ನೇರೂ, ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳವನೆಂದೂ, (ಪ್ರೇಮಾಂಶೋರೇರೂ) ನಾವು ತಿಳಿದೇಇದ್ದೆನೆ.

ಸಂಹಿತ ಪಾಠ ೩

ನಹಿತ್ವಾ ಶೂರದೇವಾ ನ ಮರ್ತಾ ಸೋದಿತ್ಸಂತಂ | ಭೀಮಂ
ನ ಗಾಂ ವಾರಯಂತೇ ||೩||

ಪದಪಾಠ :—

ನಹಿತ್ವಾ ಶೂರ ದೇವಾಃ ನ ಮರ್ತಾ ಸಃ ದಿತ್ಸಂತ ಭೀಮಂ
ನ ಗಾಂ ವಾರಯಂತೇ ||

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ :—

ಶೂರ=ಸರಾಕ್ರಮಿಯಾದ, ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ, ಭೀಮಂ=ಭಯಂಕರವಾದ, ಗಾಂ ನ=ವೃಷಭವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ, ದಿತ್ಸಂತಂ=ದಾನಮಾಡಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ, ತ್ವಾ=ನಿನ್ನನ್ನು, ದೇವಾಃ=ದೇವತೆಗಳು, ನಹಿ ವಾರಯಂತೇ=ತಡೆಯಲಾರದು, ಮರ್ತಾ ಸಃ=ಮಾನವರು, ನ=ತಡೆಯಲಾರರು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ :—

ಸರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಎ
ತಡೆಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ದಾನ ಮಾಡಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ನಿನ್ನನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ತಡೆಯಲಾರರು, ಮಾನವರು ತಡೆಯಲಾರರು.

